DARK ORBIT RELOADED
Bonus do gry o wartości 68 zł dla nowych graczy

Komputer Świat

NOWOŚĆ

CHRONI WA PEŁNA WERS

Bitdefender Internet Security
NA ROK DLA STAŁYCH CZYTELNIKÓW

Twój Niezbędnik

| Nr 1/2022 (120) | luty – marzec 2022 | komputerswiat.pl | ksplus.pl |

Najlepsze programy na:

UPORZĄDKUJ WINDOWS

SUPERPAKIET OD A DO Z

10 SUPERPAKIETÓW NAJLEPSZYCH PROGRAMÓW

- Najlepsze narzędzia do czyszczenia komputera
- Odzyskaj wolne miejsce
- Przyspiesz system

MISTRZOWSKIE SELFIE

8 praktycznych apek do podkręcania zdjęć portretowych

PROGRAMUJ BEZ PISANIA KODU

Poznaj najlepsze narzędzia no code i low code

PRAKTYCZNE PORADNIKI KROK PO KROKU

Zdalna pomoc: jak przez internet serwisować komputer

Rozlicz **PIT za 2021:** najlepsze elektroniczne deklaracje podatkowe

Polecamy wciągające i bezpieczne mobilne **gry dla dzieci**

NAUCZ SIĘ NOWYCH RZECZY: 3 KURSY EXTRA

KURS PYTHONA
Tworzenie gier w praktyce za pomocą pygame

KURS WIDEO
Najlepsze darmowe edytory wideo – proste i zaawansowane

DYSKI I DANE
Bezpieczeństwo i wygoda: jak podzielić dysk komputera

PEŁNE WERSJE O WARTOŚCI 917 ZŁOTYCH

DO POBRANIA Z KSPLUS.PL

Bitdefender Internet Security
Zaawansowana ochrona antywirusowa

HMA VPN
Markowy VPN do anonimowości w internecie

IObit Software Updater 4 PRO
Praktyczne narzędzie do aktualizacji programów

Ashampoo Home Design 6
Wygodny program do projektowania wnętrz

FOCUS projects 4
Narzędzie do wyostrzania zdjęć makro

Audials Radio 2022 SE
Program do odtwarzania i pobierania muzyki

12,90 ZŁOTYCH (w tym 8% VAT)
ISSN 1895-8605 NR INDEKSU 357 669
9 771895 860208 01

Ochrona na pstryknięcie palcami

Ochrona przed cyberzagrożeniami nie musi być skomplikowana i droga. Może być atrakcyjna cenowo, łatwa w instalacji, a jednocześnie skuteczna i wydajna. Dlatego z myślą o firmach, które nie dysponują rozbudowanymi działami IT, zaprojektowaliśmy rozwiązanie Kaspersky Endpoint Security Cloud.

www.kaspersky.pl

Kaspersky
Endpoint Security
Cloud

kaspersky AKTYWUJ PRZYSZŁOŚĆ

JAK KORZYSTAĆ Z PŁYTY i KSPLUS.PL

Na DVD znajduje się 10 superpakietów: Sprzątanie komputera, Dyski i dane: partycje, Edycja wideo, Przechwytywanie ekranu, Tworzenie aplikacji bez programowania, Zdalne serwisowanie komputera, Projektowanie wnętrz, PIT-y za 2021, Kącik Linuxa, Niezbędne

A TEMATYCZNE DZIAŁY
kategorie programów ułatwiają poruszanie się wśród aplikacji i wyszukiwanie programów do interesujących nas zastosowań

B INFORMACJE
wersja językowa programu, licencja, rozmiar, obsługiwane systemy i strona domowa

C WYGLĄD PROGRAMU
zobacz wygląd danej aplikacji w czasie jej działania

D ZAINSTALUJ / KOPIUJ
z tego miejsca rozpoczynamy instalowanie lub kopiowanie programu z płyty

E WYSZUKIWARKA
tu wpisujemy nazwę lub DVD-KOD programu, by go znaleźć

Zawartość płyty została sprawdzona za pomocą programów antywirusowych ESET NOD32 i Microsoft Security Essentials

KOLEJNY NUMER Komputer Niezbędnik **2/2022** W SPRZEDAŻY OD **6 KWIETNIA 2022 ROKU**

JAK POBRAĆ E-WYDANIE ORAZ PLIK ISO Z OBRAZEM PŁYTY DVD

W serwisie KŚ+ znajdziemy **e-wydania magazynu oraz dołączonych do niego kursów zamieszczonych w Dodatku**, zarówno do pobrania na dysk w formacie PDF, jak i do czytania w oknie przeglądarki, oraz **pełne wersje programów** i **obraz płyty DVD** dodanej do wydania, który można zamontować w wirtualnym napędzie i korzystać z niego jak ze zwykłej płyty.

1 Otwieramy w przeglądarce stronę **ksplus.pl**. Logujemy się, klikając na Logowanie. Jeżeli nie mamy konta, klikamy na Załóż konto, aby się zarejestrować.

2 Po zalogowaniu się rejestrujemy unikalny kod nadrukowany na płycie dołączonej do tego wydania magazynu. Wystarczy kliknąć na Zarejestruj kod A i przepisać go.

3 Mamy już dostęp do e-wydań – aby je zobaczyć, wystarczy wejść na zakładkę Moja półka B. **Kursy znajdziemy w osobnych e-zeszytach, zawierających wszystkie dotychczas wydane odcinki.**

4 Klikamy na wybraną okładkę kursu czy magazynu. Aby przejrzeć e-wydanie lub pobrać PDF, klikamy na

Czytaj e-wydanie C. PDF pobierzemy, klikając na D. A jeśli chcemy pobrać obraz ISO płyty dodanej do wydania czy dodatkowe aplikacje, klikamy na Programy E. Kody do bonusów i opisy instalacji pełnych wersji znajdziemy, klikając na Bonusy F.

OD REDAKCJI

Przygotuj się do wiosny!

Zimowo-wiosenne wydanie Niezbędnika to komplet narzędzi do sprzątania dysków w komputerze. Po wielu miesiącach, które intensywnie spędziliśmy przy klawiaturach i monitorach, śmieci zebrało się na pewno bardzo dużo. Co ważne, takie porządki możemy zrobić także na komputerach naszych bliskich, którzy mniej radzą sobie z aplikacjami narzędziowymi: dzięki programom do zdalnej pomocy zrobimy to, nie wychodząc z domu!

W tym wydaniu coś dla siebie znajdą także kreatywni: miłośnicy efektownych selfie, przyszli projektanci wnętrz czy nowe gwiazdy YouTube, chcące przygotowywać przydatne poradniki wideo. Zapraszam do lektury!

RAFAŁ KAMIŃSKI
REDAKTOR NACZELNY

CO TO JEST DVD-KOD?

Aby na płycie Niezbędnika szybko odnaleźć wybrany program, podaną za słowem DVD-KOD liczbę należy wpisać w wyszu kiwarkę w menu krążka i zatwierdzić, wciskając klawisz enter

PROGRAMY W KŚ+

Pełne wersje, wszystkie programy z płyty i wiele dodatkowych są dostępne wraz z e-wydaniem tego Niezbędnika w KŚ+ – **ksplus.pl**

TAK OZNACZAMY WERSJE PROGRAMÓW

PEŁNA WERSJA
Program komercyjny, przygotowany specjalnie dla Czytelników. Mogą go używać tylko posiadacze Twojego Niezbędnika

FREEWARE
Program darmo wy, bez ograniczeń funkcji, którego można legalnie używać bez opłat

FREEMIUM
Program darmowy, ale korzystanie z zaawansowanych funkcji wymaga wykupienia wersji premium

TRIAL/DEMO
Funkcjonalne wersje programów z określonym czasem testowania, zwykle 30 dni. Po tym okresie należy program kupić lub odinstalować

SHAREWARE
Program rozpowszechniany z ograniczeniami lub wymagający niewielkiej opłaty, aby uzys kać jego pełną funkcjonalność

PEŁNE KOMERCYJNE WERSJE	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Ashampoo Home Design 6	PEŁNA WERSJA	KŚ+	7
Audials Radio 2022 Special Edition	PEŁNA WERSJA	KŚ+	8
Bitdefender Internet Security	WERSJA SPECJALNA	KŚ+	5
FOCUS projects 4	PEŁNA WERSJA	KŚ+	8
HMA VPN	PEŁNA WERSJA	KŚ+	6
IObit Software Updater 4 PRO	PEŁNA WERSJA	KŚ+	7

OCZYSZCZANIE DYSKÓW	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
BleachBit 4.4.2	FREEWARE	006	10
BleachBit 4.4.2 Portable	FREEWARE	007	10
CCEnhancer 4.5.7	FREEWARE	010	
CCEnhancer 4.5.7 Portable	FREEWARE	011	
CCleaner 5.88	FREEWARE	012	11
Driver Booster 9.1 Free	FREEWARE	015	13
Geek Uninstaller 1.4.8	FREEWARE	022	
Glary Utilities 5.180	FREEWARE	023	11
IObit Uninstaller 11.2 Free	FREEWARE	028	12
RAMMap 1.60	FREEWARE	047	13
Snappy Driver Installer Origin 1.12.1	FREEWARE	054	
SUMo 5.14.8	FREEWARE	057	
WizzTree	FREEWARE	KŚ+	12

USŁUGI Z MUZYKĄ, FILMAMI I E-BOOKAMI	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Apple Music	TRIAL	–	15
Audioteka	TRIAL	–	17
HBO GO	TRIAL	–	16
Legimi	TRIAL	–	17
Netflix	TRIAL	–	16
Player.pl	PŁATNY	–	16
Prime Video	TRIAL	–	16
Spotify	FREEMIUM	–	14
Storytel	TRIAL	–	17
YouTube Music	TRIAL	–	15

PRZECHWYTYWANIE EKRANU	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Bandicam 5.3.3	FREEMIUM	005	20
Captura 8	FREEWARE	008	20
Captura 8 Portable	FREEWARE	009	20
iTop Screen Recorder 2 Free	FREEMIUM	034	18
PicPick 5.2.1	FREEWARE	042	21
PicPick 5.2.1 Portable	FREEWARE	043	21
ScreenToGif 2.35.4	FREEWARE	049	
ScreenToGif 2.35.4 Portable	FREEWARE	050	
ShareX 13.7	FREEWARE	051	19
ShareX 13.7 Portable	FREEWARE	052	19
Xbox Game Bar	FREEWARE	–	21

MOBILNE EDYTORY ZDJĘĆ Z EFEKTAMI	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
FaceApp	FREEMIUM	–	23
Fotor	FREEMIUM	–	25
Photoshop Camera	FREEWARE	–	25
Picsart	FREEMIUM	–	24
PixIr	FREEMIUM	–	25
Polarr	FREEMIUM	–	24
Snapseed	FREEWARE	–	22
VSCO	FREEMIUM	–	25

PROGRAMOWANIE NO CODE I LOW CODE	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
GDevelop 5	FREEWARE	021	28
MIT App Inventor 2.3	FREEWARE	039	29
Pinegrow Web Editor 6.3	TRIAL	044	29
Scratch 3.27	FREEWARE	048	27
Stencyl 4.0.4 (32-bit)	FREEMIUM	055	26
Stencyl 4.0.4 (64-bit)	FREEMIUM	056	26

ZDALNE SERWISOWANIE KOMPUTERA	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
AnyDesk 7.0.4	FREEWARE	003	31
DWService Agent	FREEWARE	016	31
Pulpit zdalny Chrome	FREEWARE	046	
TeamViewer 15.25.8 (32-bit)	FREEWARE	059	30
TeamViewer 15.25.8 (64-bit)	FREEWARE	060	30
TeamViewer 15.25.8 Portable	FREEWARE	061	30

PROJEKTOWANIE WNĘTRZ	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
pCon.planner 8.6	FREEWARE	041	32
Planner 5D	FREEMIUM	–	33
Sweet Home 3D 6.6	FREEWARE	058	33

PITY ZA 2021	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
e-pity 2021	FREEWARE	018	34
PIT 2021 Format	FREEWARE	045	35
PITy IPS	FREEWARE	KŚ+	35

GRY MOBILNE DLA DZIECI	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Alto's Adventure	FREEMIUM	–	37
Crossy Road	FREEMIUM	–	36
Disney POP TOWN	FREEMIUM	–	37
Doodle Jump	FREEMIUM	–	37
Mario Kart Tour	FREEMIUM	–	36
MARVEL Future Revolution	FREEMIUM	–	37
Pokémon UNITE	FREEMIUM	–	36
Rocket League SideSwipe	FREEMIUM	–	37
Sky: Children of Light	FREEMIUM	–	37
Super Mario Run	FREEMIUM	–	36

KĄCIK MACOS: 5 PROGRAMÓW DO POBIERANIA Z YT	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
4K Video Downloader	FREEMIUM	KŚ+	39
ClipGrab	FREEWARE	KŚ+	39
Open Video Downloader	FREEWARE	KŚ+	38
Stacher	FREEWARE	KŚ+	38
YouTube to MP3	FREEWARE	KŚ+	39

KĄCIK LINUXA	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
elementary OS 6.1	FREEWARE	017	40
Etcher 1.7.3 Portable	FREEWARE	019	40
Ventoy 1.0.64	FREEWARE	065	
VirtualBox 6.1.30	FREEWARE	066	

NIEZBĘDNE	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
7-Zip 21.07 (32-bit)	FREEWARE	001	
7-Zip 21.07 (64-bit)	FREEWARE	002	
Firefox 96	FREEWARE	020	
Google Chrome 97	FREEWARE	024	
IrfanView 4.59 (32-bit)	FREEWARE	029	
IrfanView 4.59 (64-bit)	FREEWARE	030	
IrfanView 4.59 PL	FREEWARE	031	
IrfanView All Plugins (32-bit)	FREEWARE	032	
IrfanView All Plugins (64-bit)	FREEWARE	033	
LibreOffice 7.1.6 (32-bit)	FREEWARE	035	
LibreOffice 7.1.6 (64-bit)	FREEWARE	036	
Paint.NET 4.3.7	FREEWARE	040	
Thunderbird 91.5 (32-bit)	FREEWARE	062	
Thunderbird 91.5 (64-bit)	FREEWARE	063	
Total Commander 10	SHAREWARE	064	
VLC media player 3.0.16 (32-bit)	FREEWARE	067	
VLC media player 3.0.16 (64-bit)	FREEWARE	068	

EDYCJA WIDEO	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
DaVinci Resolve 17	FREEMIUM	KŚ+	20*
HitFilm Express 2021.3	FREEMIUM	027	19*
Shotcut 21.12.24	FREEWARE	053	17*

PARTYCJONOWANIE DYSKÓW	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
AOMEI Partition Assistant 9.6	FREEMIUM	004	3*
DiskGenius Free 5.4.2	FREEMIUM	013	
DiskGenius Free 5.4.2 Portable	FREEMIUM	014	
GParted Live 1.3.1-1 (32-bit)	FREEWARE	025	4*
GParted Live 1.3.1-1 (64-bit)	FREEWARE	026	4*
MiniTool Partition Wizard Free 12.6	FREEMIUM	037	2*
MiniTool Partition Wizard Free 12.6 Portable	FREEMIUM	038	

*Programy opisane w Dodatku.

NAJLEPSZY ANTYWIRUS

NA ROK DLA STAŁYCH CZYTELNIKÓW NIEZBĘDNIKA

Stali Czytelnicy Niezbędnika mają zapewnioną **ROCZNĄ OCHRONĘ ANTYWIRUSOWĄ NA NAJWYŻSZYM POZIOMIE** dzięki subskrypcji najskuteczniejszego antywirusa Bitdefender Internet Security przedłużanej z każdym wydaniem

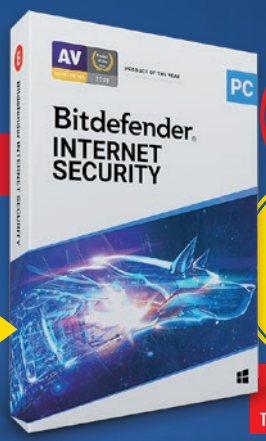

DO POBRANIA Z **KSPLUS.PL**

PEŁNA WERSJA NA ROK O WARTOŚCI **99** ZŁ DLA STAŁYCH CZYTELNIKÓW

WERSJA ZAMIESZCZONA W KŚ+ W TYM NUMERZE TO LICENCJA NA 2 MIESIĄCE

RABAT 20%
DLA CZYTELNIKÓW
Każdy Czytelnik, który zdecyduje się **na zakup produktu z linii Bitdefender**, może skorzystać z **kodu rabatowego w sklepie marken.com.pl**
KOD: KOMPUTERSWIAT
Realizacja kodu w koszyku

DZIECI W SIECI

Dzieci są podatne na zagrożenia phishingowe. Zdarza się, że cyberprzestępcy wysyłają do nich wiadomości, w których zachęcają do logowania się i podawania danych na spreparowanych stronach, na przykład w fałszywych konkursach. A czasem dzieci pobierają treści z niesprawdzonych źródeł, co naraża je na ryzyko zainfekowania systemu.

SKUTECZNA OCHRONA

Skuteczną ochronę zapewnia tylko skuteczny antywirus. Wyniki testów niezależnych instytutów badawczych, jak AV-Comparatives czy AV-Test, pokazują, że **najbardziej niezawodne jest oprogramowanie Bitdefender Internet Security**. Zabezpiecza przed phishingiem i chroni przed złośliwym oprogramowaniem oraz zawiera zaawansowany moduł kontroli rodzicielskiej.

KONTROLA RODZICIELSKA

Kontrola rodzicielska umożliwia śledzenie aktywności dzieci w sieci, blokowanie niepożądanych treści i aplikacji oraz czasowe blokowanie stron. Pozwala kontrolować, ile czasu dzieci poświęcają na gry, filmy lub muzykę. Można nakładać ograniczenia czasowe.
Ważną funkcją jest możliwość śledzenia bilingu rozmów i SMS-ów dziecka oraz lokalizacji jego telefonu. Możemy na przykład otrzymywać powiadomienia, gdy dziecko opuści szkołę przed zakończeniem zajęć. Opcja ta przyda się także w przypadku zgubienia telefonu – wyświetli jego lokalizację.

KONFIGURACJA OCHRONY

Najpierw musimy dodać dziecko na naszym koncie Bitdefender Central. W tym celu logujemy się na nie, wchodzimy na zakładkę Prywatność i klikamy na Konfiguruj w sekcji Asystent Rodzica. Przechodzimy do zakładki Kontrola Rodzicielska. W sekcji Moje dzieci klikamy na Utwórz profil dziecka.
Podajemy wymagane dane i klikamy na Zapisz – profil zostaje utworzony.
Następnym krokiem jest stworzenie konta dziecka w systemie operacyjnym urządzenia, które chcemy objąć ochroną. Pamiętajmy, żeby nie przyznawać dziecku uprawnień administratora!
Potem logujemy się na urządzeniu na konto Bitdefender Central i w zakładce Kontrola Rodzicielska klikamy na Zainstaluj Kontrolę Rodzicielską na urządzeniu. Postępujemy według wyświetlanych wskazówek, a potem konfigurujemy moduł Kontroli Rodzicielskiej.

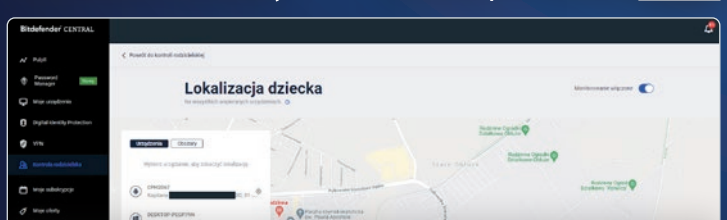

BITDEFENDER INTERNET SECURITY

Licencja: **PEŁNA WERSJA** do pobrania z: ksplus.pl Język:

- kompleksowa ochrona antywirusowa
- bezkonkurencyjne wykrywanie zagrożeń
- ochrona kamery internetowej i mikrofonu
- VPN zapewniający prywatność online

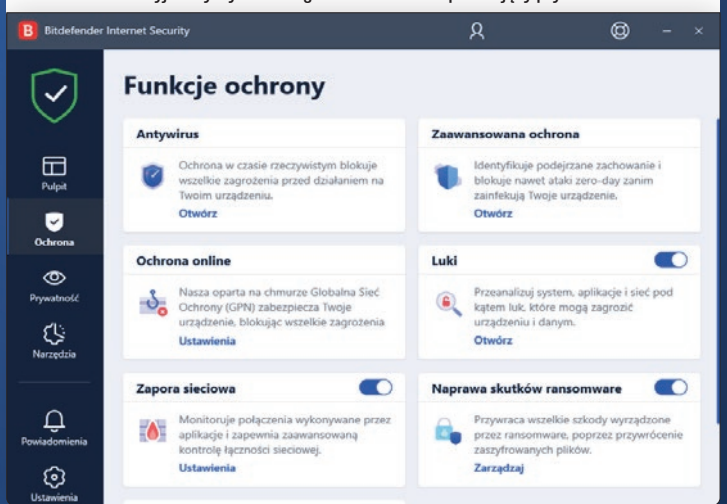

JAK ZACZĄĆ

1 Zakładamy konto w serwisie **Bitdefender Central** (**central.bitdefender.com**) – to tu wprowadzamy kod aktywacyjny z **ksplus.pl**, zarządzamy subskrypcjami, włączamy tryb ochrony rodzicielskiej.

2 Z **ksplus.pl** pobieramy instalator, uruchamiamy jako administrator i przeprowadzamy instalację.

3 Po jej zakończeniu wyświetli się komunikat **Rozpocznij używanie Bitdefender**, który przekieruje nas na stronę Bitdefender Central. Logujemy się na swoje konto.

4 Gdy to zrobimy, program na komputerze uruchomi się automatycznie. (Więcej na **Bitdefender.pl**).

KODY DLA CZYTELNIKÓW I ZASADY AKCJI

Akcja trwa przez sześć numerów Niezbędnika: od wydania 5/2021 do 4/2022. Klucze do Bitdefender Internet Security pobieramy z KŚ+ z e-wydania Niezbędnika. Klucze zapewniają ochronę przez dwa miesiące, dając łącznie ochronę na rok. **Uwaga! Kolejny kod należy wpisać do programu w dniu wygaśnięcia poprzedniego.**
Z przyczyn technicznych niezależnych od redakcji każdy kod promocyjny wymaga założenia nowego, darmowego konta Bitdefender Central.

1. Zaloguj się na ksplus.pl i zarejestruj klucz nadrukowany na płycie z wydania papierowego lub kup e-wydanie.
2. Kliknij na **Moja półka** i na okładkę tego numeru Niezbędnika.
3. Kliknij na **Programy**, znajdź pozycję **Bitdefender Internet Security**.
4. Kliknij na **Opis instalacji** i na **Wyświetl kod**.

MARKOWY VPN: ANONIMOWOŚĆ W INTERNECIE

VPN Hide My Ass to pełna wersja znanego, markowego programu VPN. Hide My Ass (HMA) szyfruje połączenie z internetem, dając nam do wyboru ponad 1100 serwerów rozmieszczonych w 290 lokalizacjach na całym świecie. Serwery HMA zapewniają połączenie o prędkości do 20 Gb/s bez limitu danych. HMA pozwala wybierać serwery do wymiany plików P2P oraz do wydajnego streamingu multimediów. Podczas korzystania z programu nie jest rejestrowany nasz lokalny adres IP, aktywność sieciowa ani to, ile danych przesyłamy. Funkcja **Split-Tunneling** pozwala wybrać, które programy mają przesyłać dane przez sieć VPN (na przykład serwis VOD) w przypadku, gdy nie chcemy, aby cały ruch był szyfrowany. Ważna funkcja to też **Kill Switch** – mechanizm, który sprawia, że w przypadku nagłego zerwania bezpiecznego połączenia żadne dane nie zostaną ujawnione, a komunikacja zostanie natychmiast zatrzymana. Funkcja **IP Shuffle** umożliwia zmianę zewnętrznego adresu co określony czas. Licencja dostępna w Niezbędniku pozwala na korzystanie z programu Hide My Ass aż na pięciu osobnych urządzeniach – na komputerze (Windows, macOS, Linux), urządzeniach mobilnych (Android, iOS) i innych (router, Apple TV, Adroid TV, PlayStation, Xbox).

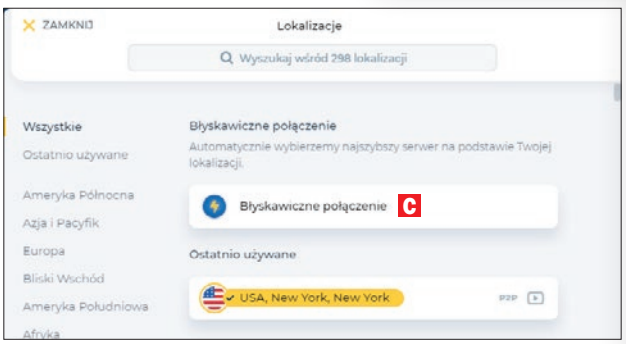

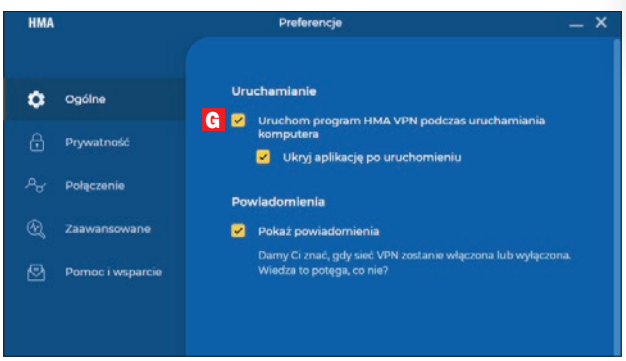

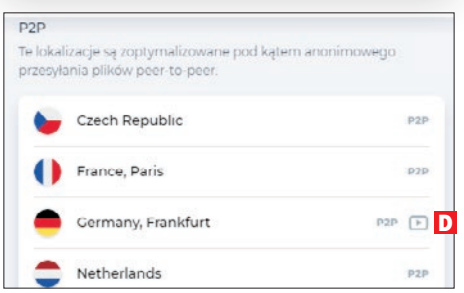

ANONIMOWO W INTERNECIE

1 Gdy zainstalujemy aplikację, logujemy się na nasze konto i aktywujemy subskrypcję. Następnie w oknie programu klikamy na **Wył.** A.

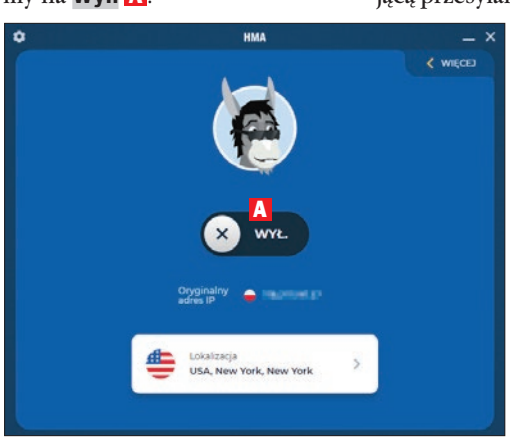

2 Po chwili zostanie nawiązane bezpieczne szyfrowane połączenie z serwerem wskazanym poniżej B.

3 Jeśli zależy nam na wybraniu najszybszego dostępnego serwera, aby na przykład cieszyć się komfortową rozgrywką online, klikamy na **Lokalizacja** w głównym oknie programu. Następnie po lewej stronie klikamy na **Wszystkie**, a po prawej na **Błyskawiczne połączenie** C.

4 Przy wyborze serwera zwróćmy szczególną uwagę na to, aby był on oznaczony ikoną oznaczającą przesyłanie strumieniowe wideo D, jeśli zamierzamy oglądać treści z serwisów streamingowych, lub napisem P2P, jeżeli chcemy pobierać pliki, wykorzystując ten protokół.

5 Po nawiązaniu połączenia uzyskamy nowy adres IP E, pod którym będziemy widoczni dla reszty świata. W każdej chwili możemy odświeżyć nasz adres IP, wystarczy kliknąć na symbol dwóch strzałek przy adresach IP w głównym oknie programu. W celu zakończenia połączenia należy kliknąć na żółte pole na środku okna F.

URUCHAMIANIE PO STARCIE SYSTEMU

Jeśli chcemy, aby HMA VPN był uruchamiany od razu po starcie systemu, musimy aktywować odpowiednią opcję.

1 Klikamy w górnym lewym rogu na ikonę ustawień.

2 Przechodzimy do zakładki **Ogólne** i po lewej stronie zaznaczamy opcję **Uruchom program HMA VPN...** G. Możemy też zaznaczyć **Ukryj aplikację po uruchomieniu**. kd

SZYBSZY DOSTĘP DO NOWYCH FUNKCJI

Jeśli bardzo zależy nam na najnowszych rozwiązaniach, warto skorzystać z opcji wzięcia udziału w beta testach. Po jej zaznaczeniu nasz program będzie aktualizowany z zupełnie inną gałęzią, dla której dostępne będą nowe funkcje, zanim trafią do wszystkich użytkowników. Funkcję tę znajdziemy w **Opcje**, **Ogólne**, **Aktualizacje**.

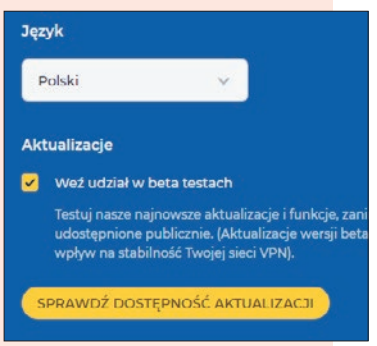

PROJEKTY DOMÓW

ASHAMPOO HOME DESIGN 6

Licencja: **PEŁNA WERSJA** do pobrania z ksplus.pl Język:

- łatwe projektowanie bryły domu i wnętrz
- bogata biblioteka gotowych obiektów
- trójwymiarowa wizualizacja projektu
- wirtualne spacery

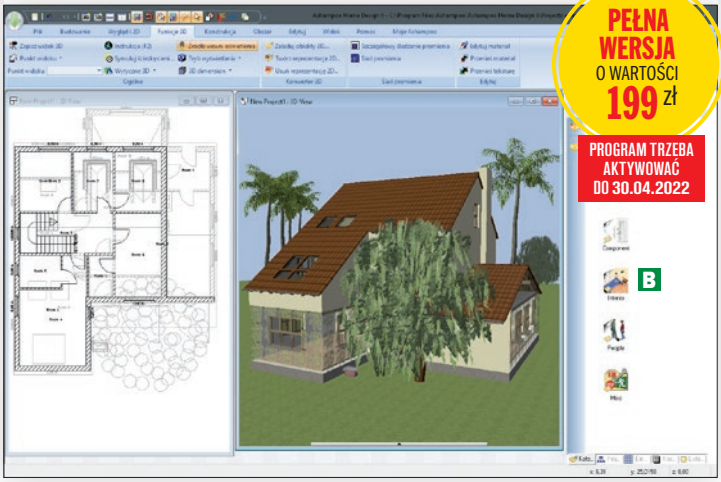

Ashampoo Home Design 6 umożliwia łatwe zaprojektowanie wnętrza, a także bryły domu i jego otoczenia. Udostępnia kreator, który pozwoli szybko wykonać wizualizację budynku i pomieszczeń – wystarczy wprowadzić dane, a wszelkie obliczenia program wykona za nas. Ashampoo Home Design pozwala na trójwymiarową wizualizację projektu i wirtualne wycieczki. Zaletą jest realistyczne oświetlenie i cieniowanie obiektów. Ashampoo Home Design daje dostęp do bogatego katalogu obiektów 2D i 3D (wspiera modele programów SketchUp i Collada), tekstur i materiałów. Znajdziemy tu meble, drzwi i okna, dekoracje, rośliny, elementy wyposażenia wnętrz, otoczenia zewnętrznego, infrastruktury technicznej, instalacji elektrycznych, sanitarnych, systemów fotowoltaicznych, sylwetki ludzi i samochodów.

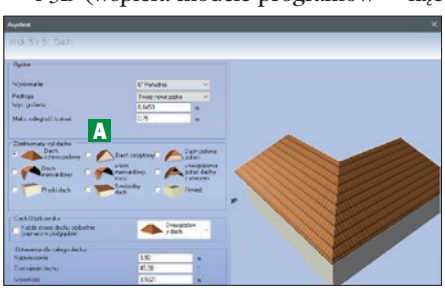

PROJEKT Z KREATORA

1 Po uruchomieniu programu pojawia się okno z przykładowymi projektami i opcją kreatora. Klikamy na **Kreator tworzenia**. Aby włączyć kreator później, na zakładce **Budowanie** klikamy na **Uruchom kreator**.

2 W kolejnych oknach wprowadzamy dane projektu, wybieramy na przykład kształt i wymiary kondygnacji czy kształt dachu **A**. Po kliknięciu na **Zakończ** należy kliknąć w oknie projektu, aby umieścić w nim utworzony budynek.

DODAJEMY MEBLE

1 Aby dodać meble, z prawej strony na panelu **Katalog** klikamy na **Obiekty**, a potem na **Interior** **B**. Znajdziemy tutaj elementy wyposażenia wnętrz.

2 Wybieramy meble. Przeciągamy obiekty na okno projektu, klikamy i wciskamy klawisz esc.

3 Jeśli chcemy obrócić obiekt, zaznaczamy go tak, aby zrobił się czerwony **C**, i na zakładce **Zaznaczenie** wybieramy odpowiednią opcję.

ŁATWA AKTUALIZACJA

IOBIT SOFTWARE UPDATER 4 PRO

Licencja: **PEŁNA WERSJA** do pobrania z ksplus.pl Język:

- automatycznie aktualizuje programy, dbając o to, by nie było luk w zabezpieczeniach
- wykrywa przestarzałe wersje programów
- pomaga zainstalować przydatne programy

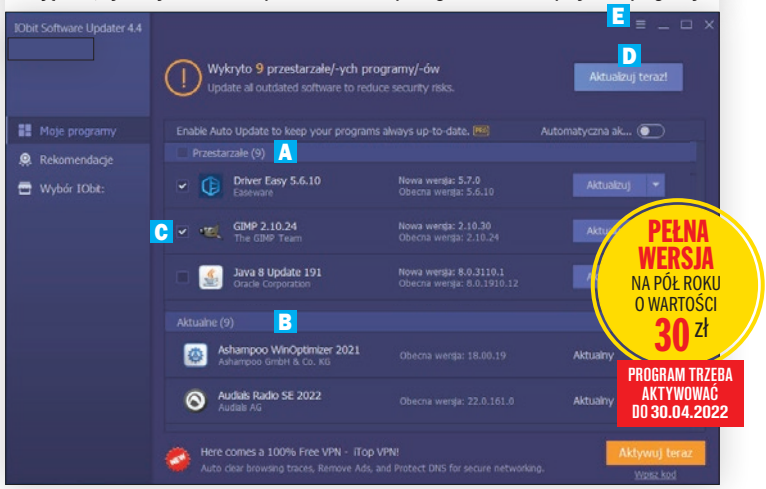

Luki w nieaktualnych aplikacjach to furtka, przez którą do komputera mogą przedostawać się wirusy i moduły szpiegujące. **IObit Software Updater Pro** automatycznie wykrywa przestarzałe programy oraz pobiera i instaluje aktualizacje. Obsługuje prawie 200 najpopularniejszych aplikacji do Windows. Porządkuje je w swoim oknie w czytelne kategorie, jak **Bezpieczeństwo**, **Przeglądarki**, **Multimedialne**. W najnowszej wersji dodano **Narzędzia do pracy zdalnej**, czyli między innymi Teamviewer, Skype, Zoom, GoToMeeting itp., które można wygodnie pobierać lub aktualizować z okna Software Updater Pro. Funkcja harmonogramu pozwala zaplanować termin aktualizacji i automatyczne wyłączenie komputera po jej zakończeniu.

IObit Software Updater nie tylko aktualizuje zainstalowane programy, ale może też instalować nowe. Jego propozycje znajdziemy, klikając na **Rekomendacje**. Wystarczy rozwinąć jedną z kategorii, na przykład **Bezpieczeństwo**, i wskazać program, na przykład **Avast Free Antivirus**, i kliknąć na **Instaluj**.

EKSPRESOWA AKTUALIZACJA

1 Po uruchomieniu programu w oknie głównym wyświetli się lista **Moje programy**, na której znajdują się wszystkie aplikacje zainstalowane w systemie. Lista ta jest podzielona na kategorie **Przestarzałe** **A** i **Aktualne** **B**. Zaznaczamy nieaktualne aplikacje **C**, a następnie klikamy na **Aktualizuj teraz!** **D**.

2 Rozpocznie się proces automatycznego pobierania i instalowania najnowszych wersji zaznaczonych aplikacji. Po jego zakończeniu pojawi się komunikat o sukcesie.

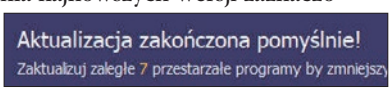

Warto wiedzieć: W przypadku wystąpienia problemów zmiany wprowadzone przez program można cofnąć. Aby to zrobić, klikamy na ikonę **E** i z rozwiniętego menu wybieramy **Przywracanie**. W oknie **Przywracanie systemu** wskazujemy punkt przywracania **F** i klikamy na **Przywróć**.

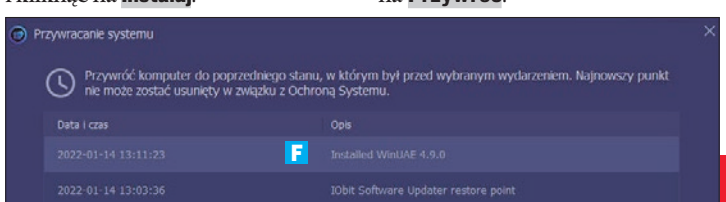

OSTRE ZDJĘCIA MAKRO

FOCUS PROJECTS 4

Licencja: **PEŁNA WERSJA** do pobrania z ksplus.pl Język:

- wyostrza zdjęcia makro, składając jedną fotografię z kilku ujęć
- zawiera narzędzia do retuszu
- ma zestaw gotowych ustawień

Małe przedmioty fotografowane z bliska często są na zdjęciu częściowo rozmyte. Jest to związane z małą głębią ostrości. Jeśli chcemy, by były ostre w całości, skorzystajmy z triku. Wykonajmy kilka zdjęć o tym samym kadrze, ale różnie ustawionym punkcie ostrości. Następnie wczytajmy je do programu **FOCUS projects**, który automatycznie złoży je w jedną ostrą fotografię. Program wyposażono w inteligentne algorytmy, które analizują obrazy i dobierają odpowiednie ustawienia. Znajdziemy w nim również narzędzia do retuszu.

ŁĄCZYMY ZDJĘCIA W JEDNO OSTRE

1 Po uruchomieniu programu klikamy na **A**, wybieramy sekwencję zdjęć **B** wykonanych na potrzeby montażu i klikamy na **Otwórz**.

2 Program od razu automatycznie składa zdjęcia w jedną ostrą fotografię **C**. Efekt możemy jednak poprawić zgodnie z naszymi oczekiwaniami.

3 Po lewej stronie dostępne są różne style obrazu **D** – klikając na miniaturę, wybieramy odpowiadające nam ustawienie.

4 Po prawej stronie możemy zmienić metodę łączenia obszarów ostrości na inną, która według nas da lepszy efekt.

5 Za pomocą opcji z prawej strony możemy usunąć cyfrowy szum **E** lub wyostrzyć **F** zdjęcie.

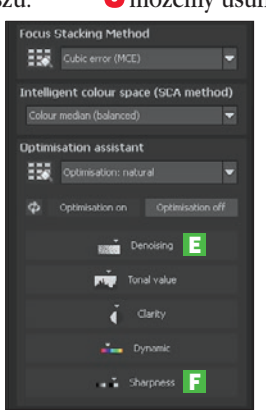

6 Zapisujemy fotografię, klikając na **G**, a następnie na **Save**, a potem na **Zapisz**. Aby dobrać ustawienia zapisu, musimy wcześniej wybrać **Extras**, **Settings** i **Save formats**.

NAGRYWA I ODTWARZA

AUDIALS RADIO 2022 SE

Licencja: **PEŁNA WERSJA** do pobrania z ksplus.pl Język:

- odtwarza internetowe radio
- pozwala nagrywać utwory na dysk
- daje dostęp do kilkuset tysięcy podcastów

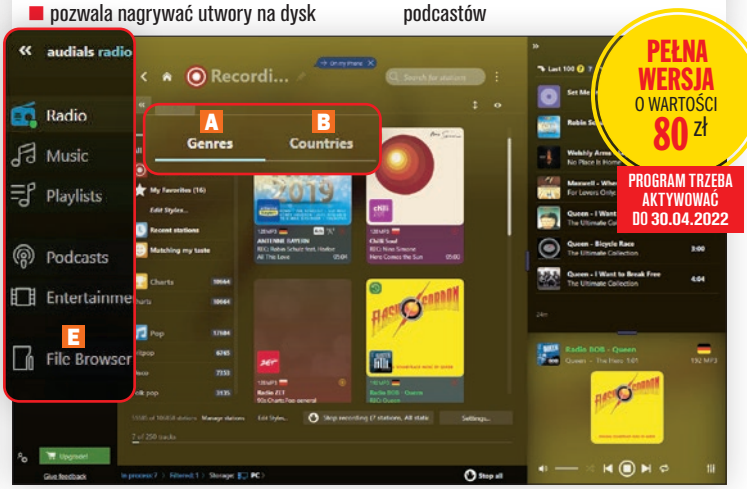

Audials Radio to program do odtwarzania i rejestrowania muzyki z radia internetowego. Daje dostęp do ponad 100 000 rozgłośni nadających przez okrągłą dobę pop, rock, jazz, country, metal, blues, house, trance, hip-hop, reggae i inne gatunki muzyczne. Aplikacja pokazuje nazwę aktualnie odtwarzanego utworu, tytuł albumu i okładkę. Można wybrane stacje radiowe dodawać do ulubionych oraz tworzyć z pobranych plików listy odtwarzania. Program pozwala zapisywać utwory na dysku w postaci plików MP3 o jakości 320 kb/s. Możemy ich słuchać na komputerze, możemy też przenieść je na urządzenie zewnętrzne lub na dysk internetowy.

SŁUCHANIE I NAGRYWANIE

1 Aby słuchać muzyki z internetu, w panelu z lewej strony wybieramy **Radio**. W środkowym panelu zadań wyświetla się lista grup. Klikamy na kartę **Genres** **A**. Poniżej zobaczymy podgrupy, w których znajdują się rozgłośnie emitujące określony gatunek muzyki – **Pop rock**, **Synthpop** itd. Możemy też wyszukiwać rozgłośnie według państw – klikamy na **Countries** **B** i na przykład na **Poland**. Po wybraniu kategorii zobaczymy kafelki stacji radiowych.

2 Aby uruchomić odtwarzanie, klikamy dwukrotnie na kafelek wybranej stacji radiowej lub na **Play**. Poziom głośności regulujemy suwakiem **C** w prawym dolnym rogu okna.

3 Odtwarzane utwory można zapisywać na dysku – wybieramy stację radiową, włączamy odtwarzanie muzyki i klikamy na **Record songs**. Program rozpocznie nagrywanie aktualnie emitowanej muzyki. Rejestracja będzie kontynuowana. By ją zatrzymać, klikamy na **Stop all** **D** na dolnym pasku. Nagrane utwory możemy odsłuchać, korzystając z panelu odtwarzacza w prawym dolnym rogu okna. Dostęp do folderów z zapisanymi plikami MP3 można uzyskać, klikając na **File Browser** **E** w lewym panelu widoków.

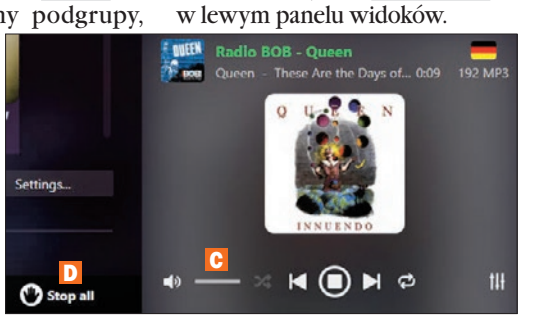

GP GAME PLANET

DARK ORBIT RELOADED

PREZENTY W GRZE
O WARTOŚCI
68 ZŁ
DLA NOWYCH GRACZY
AKTYWACJA DO
15.07.2022

WALKA W KOSMOSIE

W tym numerze mamy dla Czytelników **BONUS, KTÓRY UŁATWI POKONANIE GROŹNYCH OBCYCH** dokonujących inwazji na Układ Słoneczny. Dodatkowa waluta, powielone punkty doświadczenia i broń pomnażająca zadawane szkody – wszystko to pomoże wygrać walkę o przetrwanie w kosmosie

Dark Orbit Reloaded to przeglądarkowa kosmiczna strzelanka MMO. Jej akcja rozgrywa się w odległej przyszłości, pod koniec XXV wieku, gdy ludzkość jest w trakcie podboju kosmosu. Akcja toczy się w przestrzeni kosmicznej, w której gracze mogą odkrywać rozległe terytoria, wydobywać cenne surowce, tworzyć klany kontrolujące sektory przestrzeni międzygwiezdnej i planety oraz toczyć galaktyczne bitwy i potyczki.

Układem Słonecznym rządzą trzy rywalizujące ze sobą megakorporacje – frakcje pozyskujące surowce z różnych planet. Teraz wszystkie muszą stawić czoło jednemu wrogowi. Pojawiają się bowiem Obcy, którym przewodzą Sibeloni, i rozpoczyna się inwazja zagrażająca istnieniu ludzkości.

Przygodę z Dark Orbit Reloaded rozpoczynamy od wyboru jednej z trzech frakcji: Mars Mining Operations, Earth Industries Corporation oraz Venus Resources Unlimited. Każda z nich ma inny sposób postępowania. Ich dewizy to odpowiednio: „Wykorzystaj moc, siłę i agresję", „Osiągaj cele za pomocą pieniędzy", „Posługuj się sprytem i dyplomacją – postęp dzięki wiedzy".

Następnie wybieramy statek. Każda z dostępnych maszyn różni się parametrami – jedne sprawdzają się w bezpośredniej walce, ale są dość powolne, inne zaś pozwalają na bardzo szybkie przemieszczanie się, ale są mniej wytrzymałe. Po wybraniu pojazdu stajemy się uczestnikami kosmicznej batalii o przyszłość ludzkiej rasy.

W trakcie rozgrywki przemierzamy świat gry pełen rozmaitych zagrożeń i misji do wykonania, podczas których poznajemy nowe miejsca, zdobywamy doświadczenie i rozwijamy załogę. Ważne jest ciągłe zdobywanie waluty (kredytów) i drogocennych minerałów (prometium, endurium, terbium), dzięki którym możemy modyfikować statek.

Aby mieć większe szanse w walce, warto stworzyć ze znajomymi klan albo przyłączyć się do jednego z już istniejących. W Dark Orbit Reloaded można spotkać graczy, z którymi można zawierać sojusze i toczyć walki. Na początku jednak rozgrywka toczy się w sektorach należących do naszej frakcji, dzięki czemu możemy czuć się dość bezpiecznie.

CO DAJE BONUS

- 10 000 Uridium (waluta premium w grze)
- 100 000 kredytów (zwykła waluta w grze)
- 10-godzinny Experience Booster EP-B02 (powielacz punktów doświadczenia; zwiększa doświadczenie zdobywane podczas gry)
- 10 000 amunicji UCB-100 (radioaktywna elitarna amunicja laserowa do walki z kosmitami, pozwala zadawać czterokrotnie większe szkody)

JAK UZYSKAĆ BONUS

- Otwieramy w przeglądarce stronę o adresie **www.komputerswiat.pl/darkorbit2022**
- Zakładamy konto w grze i logujemy się.

- Wybieramy jedną z trzech frakcji kosmicznych kolonistów.

- Zostajemy automatycznie przekierowani do strony, z której pobieramy klienta gry.

- Instalujemy i uruchamiamy grę, a potem logujemy się.
- Klikamy na **Kupony** **A** w lewym górnym rogu okna.

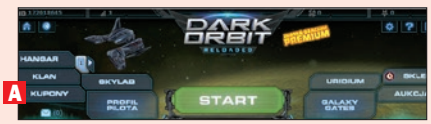

- W polu **Kod kuponu** **B** podajemy kod: **SPACEPLANET** i klikamy na **Zrealizuj**.

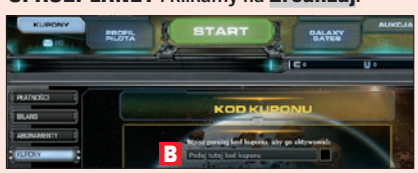

NAJLEPSZE PROGRAMY DO OCZYSZCZANIA DYSKÓW

WIĘCEJ WSKAZÓWEK DO DYSKÓW W DODATKU

Programy z tego działu pomogą przywrócić sprawność przepełnionym, zaśmieconym dyskom. Usuniemy zbędne pliki, **ODZYSKAMY MIEJSCE I PRZYSPIESZYMY** działanie komputera

Zdaniem autora

OCZYSZCZANIE A WYDAJNOŚĆ

Nawet jeśli traktujemy dyski jak magazyny na dane, warto je sprzątać – możemy odzyskać sporo wolnego miejsca, co w przypadku HDD przekłada się na zwiększenie wydajności. W tym dziale znajdziemy wszystko, co jest potrzebne do porządków w komputerze – narzędzia do analizy zajętości miejsca, do czyszczenia, deinstalacji, zwalniania pamięci RAM.

Krzysztof Dziedzic

SPRZĄTANIE SKUTECZNE I BEZ REKLAM

BleachBit to darmowy konkurent open source popularnego CCleanera do odzyskiwania wolnego miejsca na dysku. BleachBit w odróżnieniu od CCleanera nie wyświetla reklam i nie zachęca do kupowania płatnych programów. Usuwa niepotrzebne i ukryte pliki zaśmiecające komputer, dodatkowo chroniąc przy tym naszą prywatność – usuwa ślady korzystania z komputera. Rozpoznaje i kasuje pliki tymczasowe tworzone przez Windows i ponad 90 popularnych programów, takich jak przeglądarki internetowe, programy pocztowe, pakiety biurowe, odtwarzacze multimedialne i wiele innych. Oferuje również zaawansowane funkcje do niszczenia plików, aby nie dało się ich odzyskać.

OBSŁUGA WIĘKSZEJ LICZBY PROGRAMÓW

1 Klikamy na górnym pasku na ikonę BleachBit i wybieramy **Preferencje** A.

2 Zaznaczamy opcję **Pobierz i zaktualizuj…** B. Dzięki temu obsługa programu rozszerzy się o ponad 2500 programów.

WYMAZYWANIE DANYCH NA STAŁE

1 W celu usunięcia danych z dysku na stałe, należy kliknąć w lewym górnym rogu okna na ikonę BleachBit, a następnie na **Wyczyść zawartość plików** lub **Wyczyść zawartość folderów**.

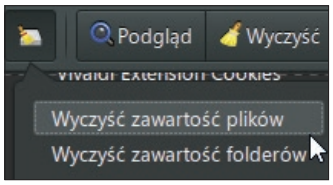

2 Następnie wskazujemy plik lub folder do wymazania, a potem klikamy na **Usuń** C w celu potwierdzenia operacji. Plików usuniętych tą metodą za pomocą programu BleachBit nie da się odzyskać narzędziami do odzyskiwania danych.

BLEACHBIT 4.4.2

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **006/007*** Język:

- prosta obsługa
- rozpoznaje wiele popularnych programów
- zaawansowana funkcja wymazywania danych

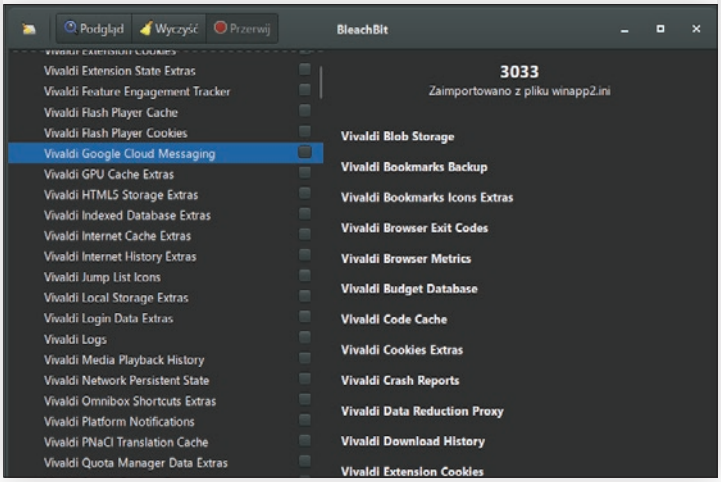

* Również w wersji portable

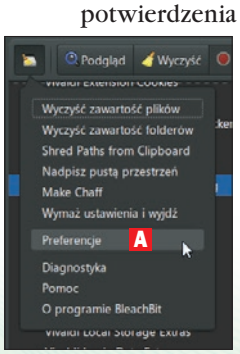

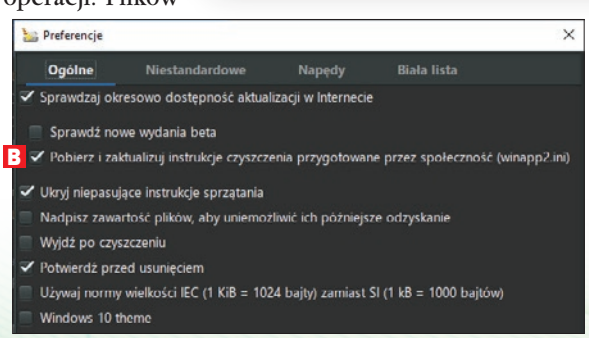

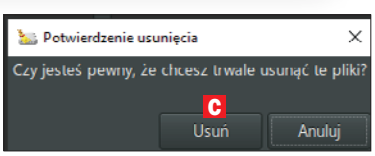

KLASYKA DO SPRZĄTANIA I NAPRAWIANIA

CCLEANER 5.88

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **012** Język:

- skuteczne oczyszczanie dysku z plików śmieci
- naprawa i czyszczenie rejestru
- usuwanie duplikatów

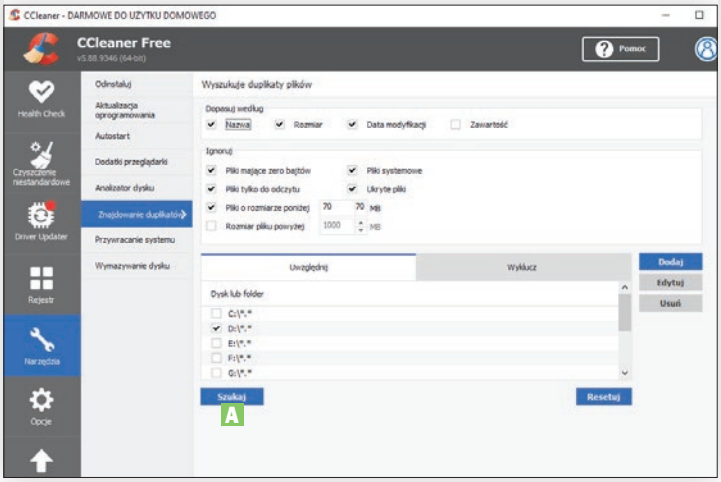

CCleaner to najpopularniejszy program do oczyszczania dysku z plików śmieci. CCleaner usuwa niepotrzebne pliki tymczasowe, historię przeglądania internetu, pliki cookies, zawartość Kosza, zrzuty pamięci, punkty przywracania systemu, fragmenty plików, pliki dziennika, historię automatycznego uzupełniania, oczyszcza pamięć podręczną i dane aplikacji. Oprócz tego ma moduły do zarządzania programami uruchamiającymi się przy starcie systemu, odinstalowywania programów, wyszukiwania duplikatów plików i czyszczenia rejestru Windows z błędnych i niepotrzebnych wpisów.

USUWAMY DUPLIKATY

1 W głównym oknie programu klikamy na **Narzędzia**, **Znajdowanie duplikatów**, następnie wybieramy partycje, które mają zostać przeskanowane, oraz opcje skanowania i klikamy na **Szukaj** A.

2 Po wyszukaniu duplikatów wystarczy zaznaczyć, który z nich ma zostać skasowany, i kliknąć na **Usuń zaznaczone** B.

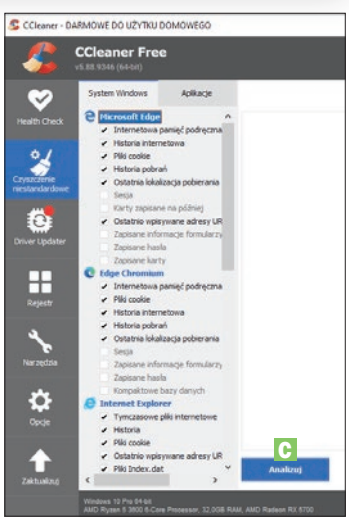

3 Po potwierdzeniu usuwania dysk zostanie oczyszczony.

USUWAMY PLIKI ŚMIECI

1 Po uruchomieniu programu klikamy po lewej stronie na **Czyszczenie niestandardowe**, a po prawej zaznaczamy elementy do wyczyszczenia i klikamy na **Analizuj** C.

2 Klikamy na **Uruchom CCleaner** w celu odzyskania podanego przez program wolnego miejsca.

GLARY UTILITIES 5.180

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **023** Język:

- aż 20 specjalistycznych modułów do usprawniania systemu
- usuwa pliki śmieci
- czyści rejestr

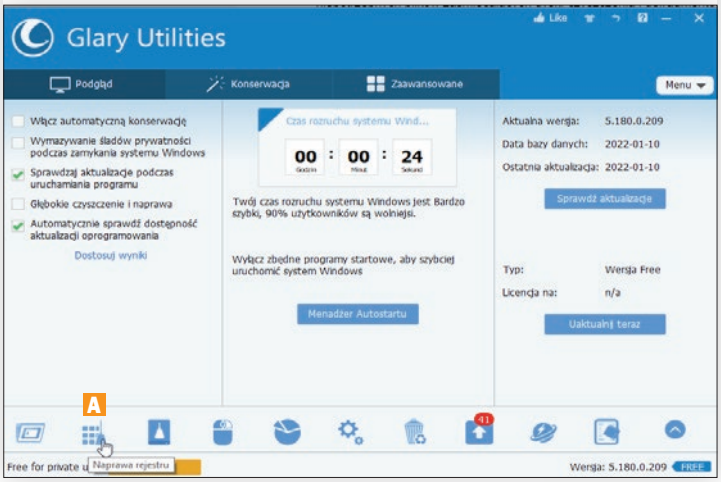

Glary Utilities to jeden z najpopularniejszych zestawów narzędzi do optymalizacji i konserwacji systemu Windows. Oferuje ponad 20 specjalistycznych modułów do usuwania niepotrzebnych plików zaśmiecających dysk, czyszczenia rejestru, defragmentowania dysku i plików systemowych. Do dyspozycji mamy też funkcje usuwania malware'u, niepotrzebnych programów z autostartu Windows, szyfrowania i niszczenia plików.

CZYŚCIMY REJESTR

1 W głównym oknie klikamy u dołu na ikonę **Naprawa rejestru** A.

2 Od razu rozpocznie się analiza rejestru. Po zakończeniu skanowania klikamy na górnym pasku na **Plik**, **Eksportuj** i zapisujemy kopię rejestru, by móc w razie problemów wrócić do stanu sprzed zmian.

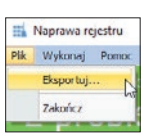

3 Następnie klikamy na **Napraw rejestr** B w celu usunięcia błędów.

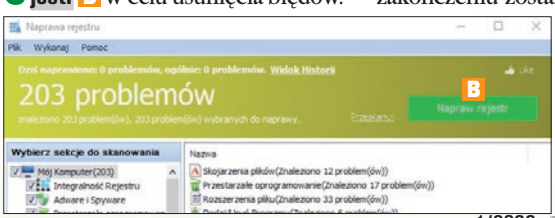

4 Po wykonaniu tej operacji powtarzamy ją znowu po ponownym uruchomieniu komputera.

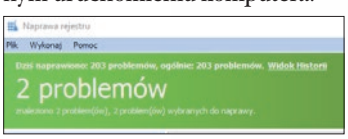

SPRAWDZAMY DYSKI W POSZUKIWANIU BŁĘDÓW

Jeśli komputer nagle się restartuje lub zawiesza, należy sprawdzić dyski w poszukiwaniu błędów.

1 W oknie Glary Utilities klikamy na strzałkę C po prawej stronie

dolnego paska, a potem na **Sprawdzanie dysku** D.

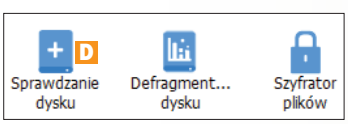

2 Zaznaczamy partycję do przeskanowania i klikamy na **Skanuj**. Po zakończeniu zostanie wyświetlone podsumowanie. Jeśli wystąpią błędy, będziemy mogli wybrać opcję naprawy.

ODINSTALOWYWANIE

IOBIT UNINSTALLER 11.2 FREE

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **028** Język:

- filtrowanie zainstalowanych programów pod względem zajętości miejsca
- usuwanie dodatków z przeglądarek i aplikacji pochodzących ze sklepu Windows

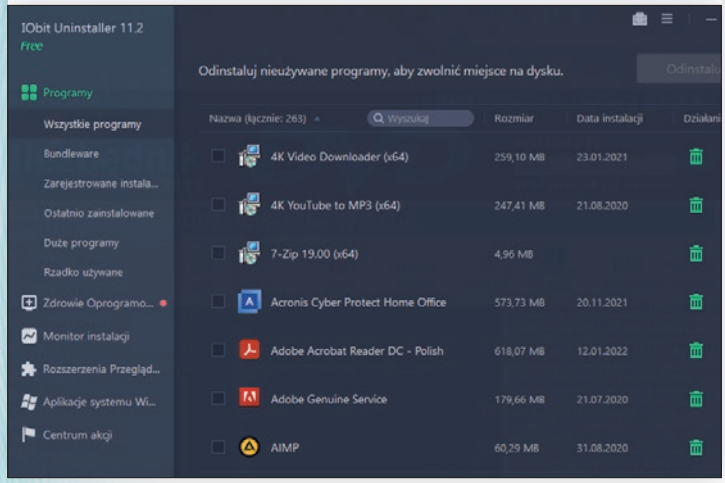

IObit Uninstaller to narzędzie, które pozwala na dokładną deinstalację wybranych programów wraz z plikami i wpisami do rejestru. Możemy wykorzystać ten program do usuwania pasków z przeglądarek, narzędzi, wtyczek i innych niechcianych programów. Co ważne, podczas deinstalacji tworzony jest punkt przywracania systemu. IObit Uninstaller umożliwia odinstalowanie programów, których nie da się usunąć, korzystając ze standardowych narzędzi Windows.

POZBYWAMY SIĘ NIEUŻYWANYCH PROGRAMÓW

1 Po lewej stronie klikamy na **Programy**, a potem na **Rzadko używane** **A**.

2 W oknie po prawej stronie pojawi się lista programów, których ostatnie uruchomienie było najdawniej. W celu ich odinstalowania wystarczy je zaznaczyć i kliknąć na **Odinstaluj** lub na ikonę kosza przy nazwie programu.

3 W kolejnym oknie zaznaczamy opcje tworzenia punktu przywracania oraz usuwania pozostawionych plików i klikamy na **Odinstaluj**.

4 Po zakończeniu usuwania programów pojawi się raport o skasowanych plikach oraz odzyskanym miejscu.

Warto wiedzieć: Jeśli chcemy szybko usunąć programy, które zajmują najwięcej miejsca na dysku, wystarczy po kliknięciu na **Programy** wybrać opcję **Duże programy** **B** i odinstalować te, które nie są nam potrzebne, a zajmują dużo miejsca.

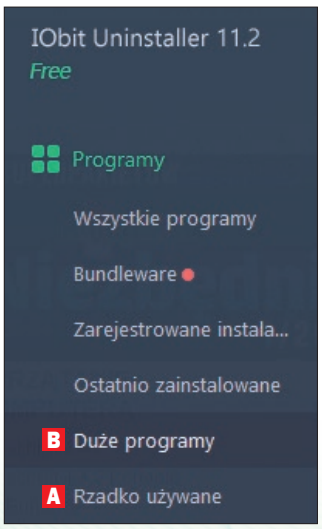

ANALIZA MIEJSCA

WIZTREE

Licencja: **FREEWARE** do pobrania z ksplus.pl Język:

- szybka analiza stanu dysków
- skanowanie nośników zewnętrznych
- filtrowanie plików
- graficzna prezentacja zajętości dysków

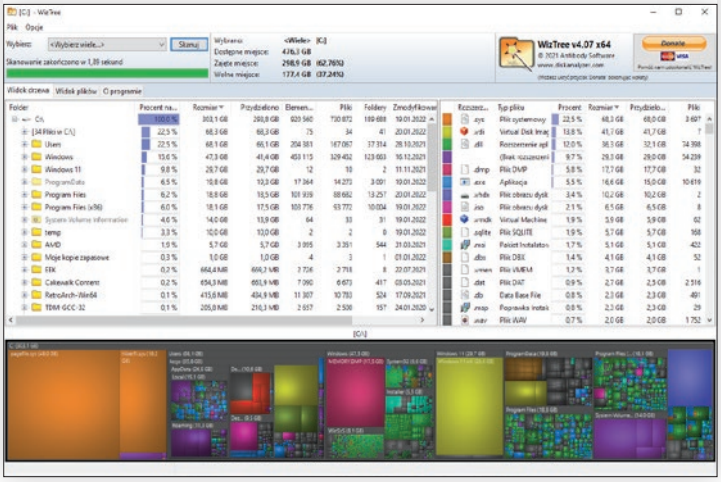

WizTree to darmowy program do analizowania nośników magazynujących dane. Szybko skanuje zawartość dowolnej pamięci masowej, a następnie wyświetla zestawienie wszystkich plików i folderów z informacją o wielkości i procentowym wykorzystaniu dysku. Oferuje również możliwość wyświetlenia listy 100 największych plików, a także wyszukiwanie dowolnych elementów i sortowanie zawartości komputera. Dzięki otrzymanym w ten sposób zestawieniom i statystykom możemy optymalnie zarządzać pamięcią komputera i dysków zewnętrznych, usuwać niepotrzebne foldery, kontrolować zasoby dysków i poszczególnych partycji.

SKANUJEMY DYSKI

1 W górnym lewym rogu okna wybieramy partycję do przeskanowania i klikamy na **Skanuj**. Wybierając opcję **Wybierz wiele**, możemy wskazać kilka partycji jednocześnie.

2 Po zakończeniu skanowania pojawi się lista plików w widoku drzewa, dodatkowo po prawej stronie znajdziemy listę plików uporządkowaną według rozszerzeń, a u dołu w postaci kafelków będą zaprezentowane pliki. Im większy kafelek, tym więcej miejsca zajmuje dany plik.

3 Możemy skasować wybrany folder lub plik, wystarczy kliknąć na niego prawym przyciskiem myszy i z menu kontekstowego wybrać opcję **Usuń**. Jeżeli chcemy usunąć plik na stałe bez przenoszenia do Kosza, należy zaznaczyć plik, wcisnąć shift+delete i kliknąć na **Tak**.

ZNAJDUJEMY NAJWIĘKSZE PLIKI

1 Po zakończeniu skanowania wybranej partycji przechodzimy do zakładki **Widok plików**.

2 W oknie poniżej klikamy na **Rozmiar**, aby posortować pliki pod względem rozmiaru – od największego do najmniejszego. Pozwoli to na uzyskanie czytelnej listy największych plików **A** na danej partycji.

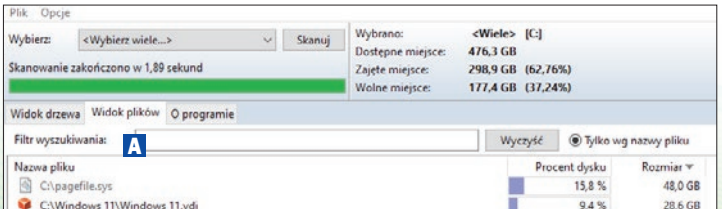

DOBRE STEROWNIKI

DRIVER BOOSTER 9.1 FREE

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **015** Język:

- ogromna baza sprawdzonych sterowników
- tworzenie punktów przywracania
- szybkie skanowanie i szybka instalacja

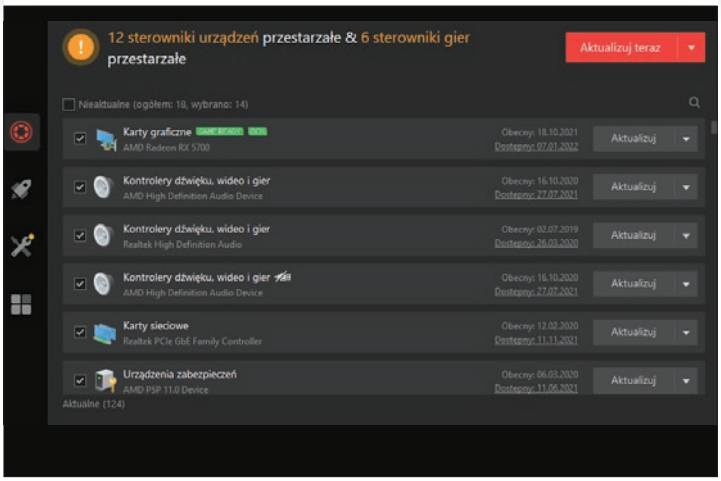

Driver Booster to darmowa, uproszczona wersja popularnego programu do aktualizowania przestarzałych i instalowania brakujących sterowników. Program automatycznie skanuje system, wykrywa nieaktualne wersje sterowników i oferuje ich aktualizację. Możemy zaktualizować wszystkie sterowniki naraz lub tylko te wybrane. Program korzysta wyłącznie z certyfikowanych sterowników WHQL (Windows Hardware Quality Labs) – sprawdzonych pod kątem pełnej kompatybilności z Windows.

AKTUALIZUJEMY STEROWNIKI

Przy okazji porządków na dyskach warto zadbać o sterowniki. Często nieodpowiednie sterowniki powodują obniżenie wydajności systemu.

1 W głównym oknie klikamy na duży przycisk **Skanuj** A – rozpoczynamy skanowanie.

2 Pojawia się okno z wszystkimi sterownikami, które mogą zostać zaktualizowane. Możemy kliknąć na datę przy sterowniku, a pojawią się szczegółowe informacje o nim. W tym oknie możemy dokonać aktualizacji bezpośrednio tylko tego sterownika, całkowicie go usunąć lub cofnąć aktualizację.

3 Po kliknięciu na **Aktualizuj teraz** rozpocznie się aktualizacja.

HISTORIA AKTUALIZACJI STEROWNIKÓW

Jeśli pojawiły się problemy z działaniem komputera, warto sprawdzić, czy przyczyną nie była jakaś aktualizacja. Dzięki funkcji sprawdzania aktualizacji sterowników będziemy mogli zweryfikować, który sterownik był ostatnio zainstalowany i może odpowiadać za problemy.

1 Klikamy w górnym lewym rogu okna na trzy kreski. Klikamy na **Historia aktualizacji sterowników**.

2 W nowym oknie będziemy mogli zapoznać się z historią aktualizacji sterowników.

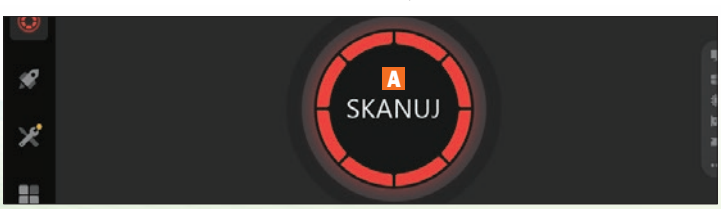

CZYSZCZENIE RAM-U

RAMMAP 1.60

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **047** Język:

- możliwość czyszczenia pamięci RAM w trakcie aktywnej pracy systemu
- analiza wykorzystania pamięci RAM
- podgląd adresowania pamięci RAM

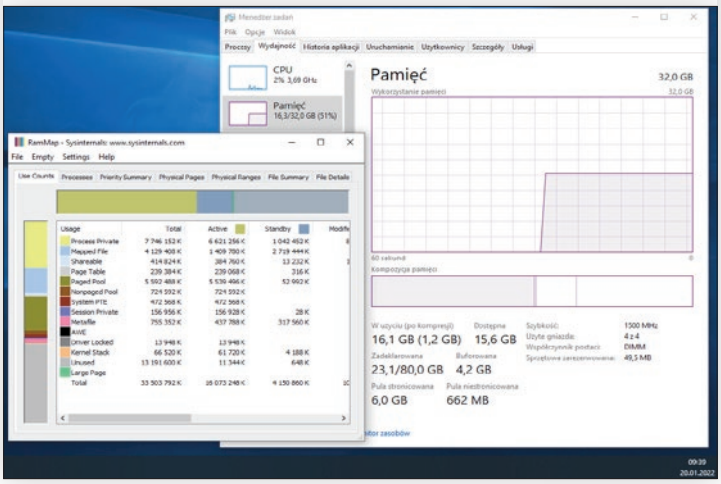

RAMMap to darmowe narzędzie z pakietu Sysinternals do szczegółowej analizy wykorzystania pamięci RAM w Windows. Program przedstawia na różne sposoby informacje o użyciu pamięci przez uruchomione aplikacje, sterowniki urządzeń i jądro systemu operacyjnego, pomagając zrozumieć, w jaki sposób Windows zarządza pamięcią.

CZYSZCZENIE PAMIĘCI RAM W CZASIE RZECZYWISTYM

RAMMap to głównie narzędzie diagnostyczne, ma jednak funkcje, które umożliwiają zwalnianie niepotrzebnie zajętej pamięci RAM. Jest to bardzo przydatne, gdy komputer nie jest wyłączany przez bardzo długi czas lub pracujemy z aplikacjami, które mają wycieki pamięci.

1 Po uruchomieniu RamMap warto otworzyć Menedżer zadań Windows i przejść do zakładki **Wydajność**, **Pamięć**. Dzięki temu będziemy mogli na bieżąco obserwować zmiany w dostępnej pamięci RAM A.

2 W programie RamMap klikamy u góry na **Empty** i **Working Sets**.

3 Rozpocznie się proces zwalniania pamięci, czekamy na jego zakończenie – gdy w oknie Menedżera zadań poziom dostępnej pamięci przestanie się zwiększać B.

4 Wtedy w oknie RamMap klikamy na **Empty**, **Standby List**.

Warto wiedzieć: Wykonanie tego procesu pozwala uwolnić sporo pamięci RAM na urządzeniu, które długo pracuje. Wystarczy powtarzać tę procedurę co kilka dni i możemy bez problemu korzystać z komputera jak z serwera.

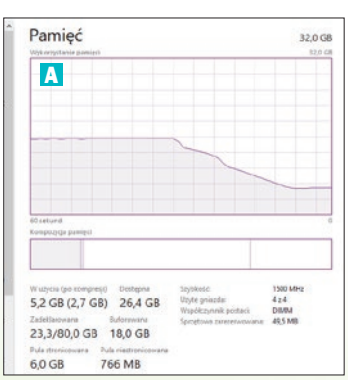

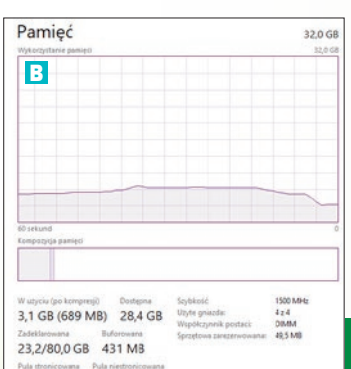

Fot. Strizh/123rf.com

NAJLEPSZE USŁUGI

MUZYKA, FILMY, E-BOOKI

Serwisy z muzyką, filmami, audio i e-bookami **ZAPEWNIAJĄ WYGODNY I STAŁY DOSTĘP DO ULUBIONEJ ROZRYWKI** za stosunkowo nieduże kwoty. Poznajmy najlepsze usługi streamingowe dla melomanów oraz miłośników książek i kina

Zdaniem autora

ROZRYWKA POD RĘKĄ

Korzystając z usług strumieniowych, nie mamy fizycznie produktów, za które płacimy, jak w przypadku płyt z muzyką czy filmami. Ale za to jest stały dostęp do nowości, którymi nigdy się nie znudzimy. Jeśli lubimy dużo czytać, słuchać czy oglądać, warto zapłacić abonament.

Alicja Żebruń

SPOTIFY

spotify.com Język:

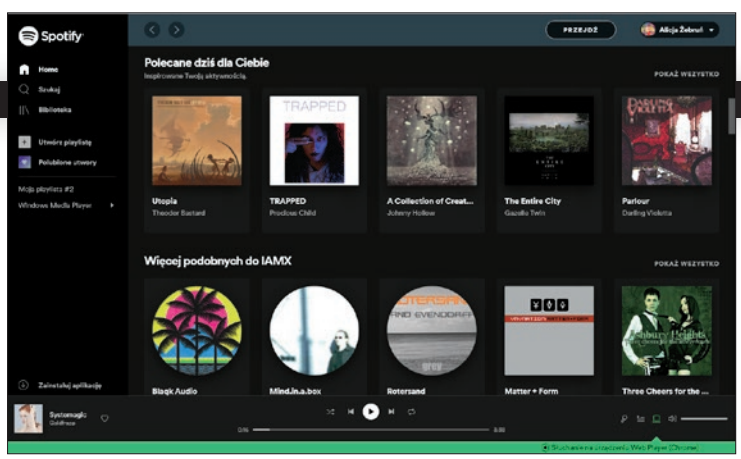

Spotify to znana usługa udostępniająca strumień z muzyką. Możemy z niej korzystać poprzez aplikację mobilną albo desktopową, a także w przeglądarce internetowej (**spotify.com**). Znajdziemy tutaj bogatą bibliotekę utworów muzycznych różnych gatunków. Są one udostępniane do słuchania za darmo, ale niestety w wersji mobilnej kosztem są irytujące przerywniki w postaci reklam. Aby słuchać muzyki na Spotify, musimy być zalogowani – zarejestrować się możemy poprzez e-mail albo za pomocą konta na Facebooku czy Google.

Spotify umożliwia tworzenie list odtwarzania, dodawanie utworów i albumów do biblioteki, aranżuje dla nas składanki, a także pozwala słuchać podkastów na różne tematy. Kompozycje są tworzone nie tylko na bazie gatunków muzycznych, ale też na przykład dla nastrojów czy zajęć. Możemy też wyszukiwać utwory, wpisując w pole wyszukiwania fragment tekstu piosenki.

Ciekawą funkcją jest karaoke, czyli tekst piosenki z podświetloną aktualnie śpiewaną linijką. W aplikacji mobilnej Spotify znajdziemy tekst utworu poniżej przycisków odtwarzacza **A**. W przypadku wersji na komputer, musimy kliknąć na ikonę mikrofonu **B**.

W ustawieniach Spotify możemy ustawić płynne przejścia pomiędzy utworami – długość przejścia określamy za pomocą suwaka **C**.

Spotify możemy połączyć z aplikacjami do nawigacji, na przykład Google Maps, dzięki czemu korzystanie z nawigacji nie koliduje ze słuchaniem muzyki. Funkcja Connect pozwala połączyć Spotify ze zgodnymi urządzeniami (na przykład bezprzewodowym głośnikiem). Aby mieć dostęp do lepszej jakości nagrań bez reklam i móc delektować się muzyką także offline, musimy wykupić usługę Spotify Premium, gdzie pierwszy testowy miesiąc mamy za darmo, a potem odpowiednia kwota będzie pobierana z naszego konta.

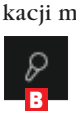

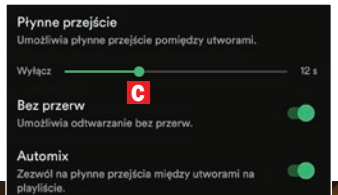

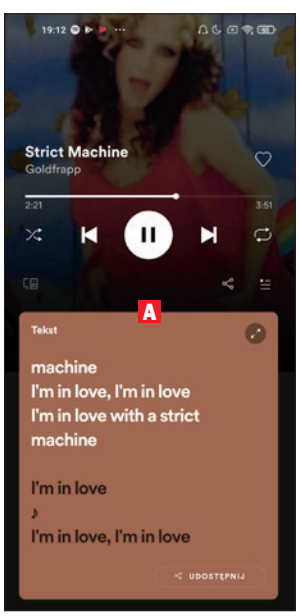

ILE KOSZTUJE

Spotify oferuje bezpłatną wersję usługi i 1 miesiąc wersji Premium za darmo, a potem:

- **Premium Individual** (1 konto) około 20 zł/mies.
- **Premium Duo** (2 konta osób mieszkających pod tym samym adresem) około 25 zł/mies.
- **Premium Family** (6 kont osób pod tym samym adresem) około 30 zł/mies.
- **Premium Student** (1 konto) około 10 zł/mies.

YOUTUBE MUSIC

music.youtube.com Język:

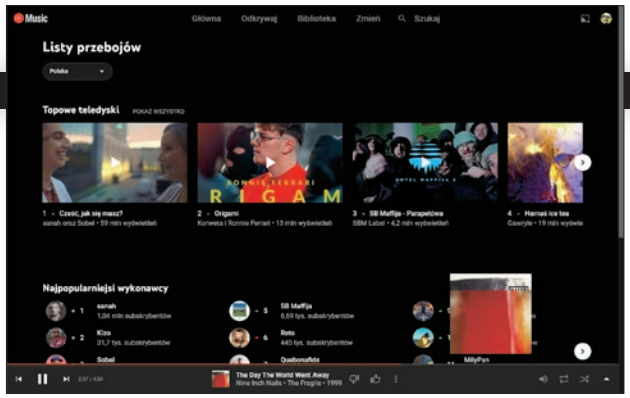

YouTube Music to działający odrębnie od YouTube (skoncentrowanego na zawartości wideo) bezpłatny serwis ze strumieniowaną muzyką, dostarczaną przez Google. Dostępny jest poprzez przeglądarkę internetową (**music.youtube.com**) oraz aplikację mobilną (iOS i Android). Mamy możliwość tworzenia list odtwarzania, dodawania albumów do biblioteki, a utworów do ulubionych. Serwis umożliwia również słuchanie radia na bazie wybranych wykonawców, tworzy rekomendacje na podstawie naszych wyborów i ogólnych trendów, a także oferuje wybór zgodnie z nastrojem czy gatunkiem muzyki. Można też wyszukiwać utwory po fragmentach tekstów piosenek. Szczególną cechą jest łatwy dostęp do teledysków i wideo z koncertów. Muzyki możemy słuchać bez rejestracji, aby jednak skorzystać z niektórych funkcjonalności, musimy być zalogowani na koncie Google.

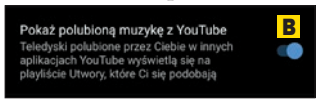

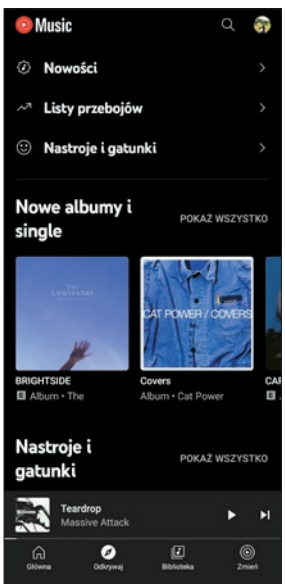

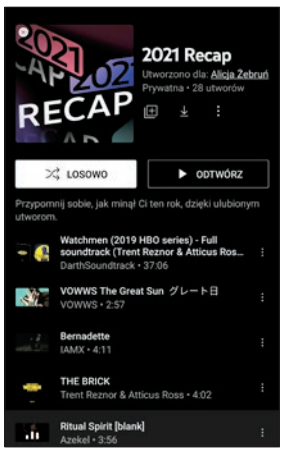

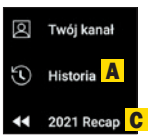

Bezpłatny YouTube Music ma, niestety, wady (choć są one mniej zauważalne w przeglądarce na komputerze). Korzystając z aplikacji mobilnej, nie możemy wyłączyć ekranu, bo w ten sposób zatrzymamy odtwarzanie. Nie można też używać innych aplikacji w tym samym czasie. Irytujące są reklamy, które pojawiają się między utworami. Tych wad jest pozbawiona płatna usługa Music Premium, która dodatkowo umożliwia pobieranie utworów czy albumów, by móc ich słuchać offline.

Jeśli wybierzemy **Historia** A). Jeśli wybierzemy **Ustawienia**, a potem aktywujemy **B**, Google pokaże w aplikacji utwory na bazie teledysków polubionych w YouTube. Ciekawą funkcją jest **Recap** **C**, czyli muzyczne podsumowanie roku ułożone na podstawie najchętniej słuchanych przez nas utworów.

ILE KOSZTUJE

YouTube Music oferuje bezpłatną wersję usługi oraz 1 miesiąc wersji Premium za darmo, a potem:

- **standardowa subskrypcja Premium** (1 konto) około 20 zł/mies.
- **subskrypcja rodzinna** (do 5 kont osób mieszkających pod tym samym adresem) około 30 zł/mies.
- **YouTube Music Premium** dostępny jest także w ramach usługi YouTube Premium w cenie około 24 zł/mies. (lub około 36 zł/mies. w ramach subskrypcji rodzinnej).

APPLE MUSIC

music.apple.com Język:

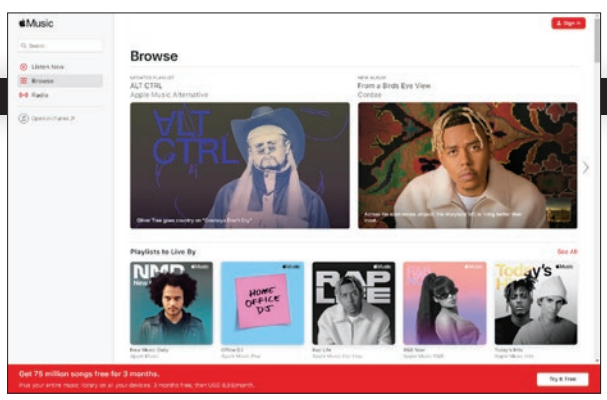

Apple Music to usługa strumieniowania muzyki dostępna w przeglądarce (pod adresem **music.apple.com**) i w aplikacji mobilnej (iOS i Android) oraz na wielu urządzeniach Apple. Muzyki możemy też słuchać w aplikacji iTunes. Zgodnie z zapewnieniami producenta, znajdziemy tutaj 85 milionów utworów i ponad 30 tysięcy playlist, a także programy radiowe, koncerty czy podkasty. W Apple Music mamy dostęp do nowości, teledysków, kompozycji według nastrojów, różnych list przebojów, jest nawet dział dla dzieci A. Apple Music oferuje dźwięk przestrzenny Dolby Atmos, bezstratny format utworów, brak reklam, możliwość słuchania offline i podgląd tekstów piosenek. Piosenki możemy wyszukiwać po fragmentach tekstów B.

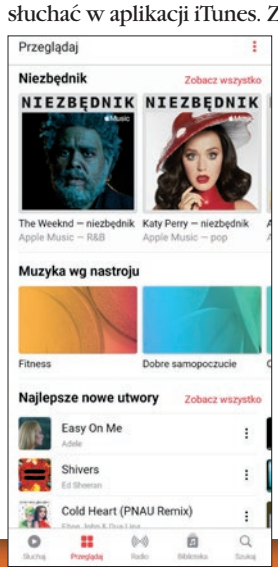

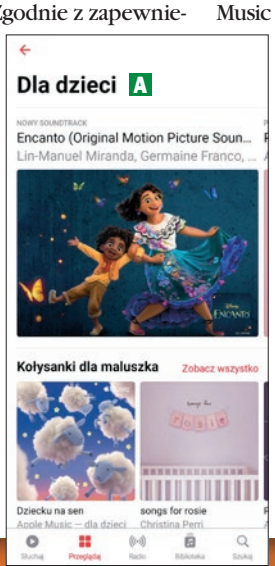

ILE KOSZTUJE

Apple oferuje 3 miesiące wersji Premium za darmo, a potem:

- **podstawowa subskrypcja Premium** (1 konto) około 20 zł/mies.
- **subskrypcja rodzinna** (do 6 kont, wymagana jest chmura rodzinna) około 30 zł/mies.
- **pakiet Apple One** (zawiera Apple Music, Apple TV +, Arcade i 50 GB w chmurze iCloud) około 25 zł/mies.

HBO GO

hbogo.pl Język:

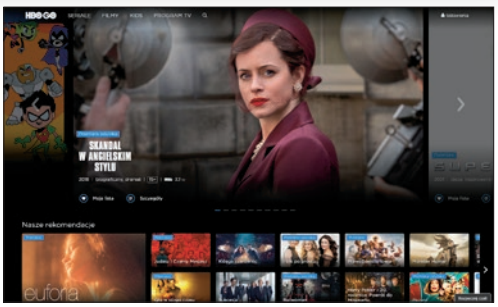

Serwis **HBO GO** udostępnia filmy produkcji HBO i licencjonowane przez HBO, a także trzy kanały HBO i Cinemax oraz Cinemax 2. Dostęp do treści nieprzeznaczonych dla dzieci w HBO można zablokować kodem PIN w ramach Kontroli Rodzicielskiej. Z HBO GO można korzystać jednocześnie na dwóch urządzeniach z listy pięciu urządzeń, którą można w dowolnym momencie zmodyfikować. Część filmów i seriali można, podobnie jak w innych platformach VoD, pobierać na dysk naszego urządzenia w trybie offline. W wyborze najciekawszych audycji pomagają oceny serwisu IMDb, które są umieszczane obok tytułów.

HBO GO w tym roku zostanie zastąpiony przez usługę HBO MAX, która pozwoli na dostęp do znacznie szerszej oferty filmowej, w tym premier jednocześnie z premierami filmowymi, a także treści w 4K, HDR.

ILE KOSZTUJE

- **Darmowy okres próbny** przez pierwsze 7 dni
- **Abonament z opłatą miesięczną** – około 25 zł
- **U operatora kablowego, internetowego, komórkowego** – czas umowy i cena zależnie od oferty

AMAZON PRIME VIDEO

primevideo.com Język:

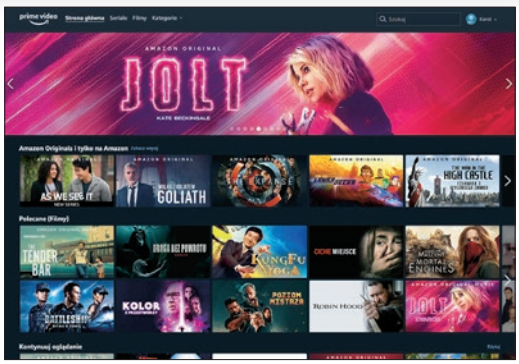

Amazon Prime Video to platforma VoD, która jest częścią Amazon Prime, obejmującego także usługi związane ze sklepem Amazon oraz Prime Gaming (darmowe gry na PC). Wyróżnia się dużą szybkością działania jako aplikacja, dostępem do najwyższej jakości treści (4K, HDR, Dolby Atmos) bez podziału na plany (maksymalne parametry są widoczne przy tytule). Treści w Amazon Prime to połączenie produkcji własnych, które można zobaczyć tylko na tej platformie, i produkcji innych sieci telewizyjnych, filmowych. Cechą charakterystyczną odtwarzacza w Amazon Prime Video jest funkcja X-Ray, która po spauzowaniu odtwarzania informuje o tym, którzy aktorzy są aktualnie na ekranie, a także jaka muzyka stanowi tło. Informacje o aktorach są wzbogacone o krótkie biografie oraz bazę zdjęć.

ILE KOSZTUJE

- **Darmowy okres próbny** przez pierwsze 30 dni
- **Abonament z opłatą miesięczną** – około 11 zł
- **Abonament z opłatą roczną** – 49 zł

NETFLIX

netflix.com Język:

Netflix to platforma, która stała się synonimem VoD – jest najbardziej rozpoznawalna. Udostępnia filmy, seriale, audycje publicystyczne i rozrywkowe. Siłą Netflixa jest szeroka oferta własnych, wysokiej jakości produkcji serialowych, a ostatnio także filmowych, którą uzupełniają inne pozycje pozyskane przez Netflix na zasadzie licencji. Baza Netflixa podzielona jest na różne kategorie tematyczne, a także na seriale i filmy, oferuje różne warianty jakości odtwarzania. Przy tytule widać dostępną na danym urządzeniu i przy danym abonamencie jakość. Opłaty podzielone są na plany, od których zależy również maksymalna jakość odtwarzania i liczba jednocześnie używanych urządzeń. Zapowiadane na nadchodzące dni i tygodnie pozycje wyróżnione są na oddzielnych listach.

ILE KOSZTUJE

- **plan Podstawowy** (jakość SD/480p i jedno urządzenie) – 29 zł/mies.
- **plan Standard** (jakość HD/1080p i dwa urządzenia) – 43 zł/mies.
- **plan Premium** (jakość 4K/2160p i cztery urządzenia) – 60 zł/mies.

PLAYER

player.pl Język:

Player to hybrydowa platforma VoD, która oferuje nie tylko własne produkcje oraz programy TVN Grupy Discovery, ale także programy i filmy tworzone i udostępniane przez inne platformy VoD. Za pomocą Playera możemy mieć dostęp do treści HBO, Canal+, a także typowo sportowych kanałów jak Eurosport czy Eleven Sports. Zależnie od wykupionego pakietu, a jest tu spory wybór, możemy mieć dostęp zarówno do programów nadawanych na żywo, nagrań już wyemitowanych audycji, jak i innych platform.

ILE KOSZTUJE

- **Player z reklamami** (wybrana baza audycji autorskich i programów przed premierą w TV) – 8 zł/mies. (przy przedpłacie za 12 miesięcy – 49 zł/mies.)
- **Player bez reklam** – 18 zł/mies.
- **Player z reklamami + EUROSPORT** (dodatkowo baza programów sportowych) – 15 zł/mies.
- **Player bez reklam + kanały TV** (dodatkowa oferta programów TV) – 30 zł/mies.
- **Player bez reklam + Canal+** (dodatkowa oferta sieci VoD Canal+) – 45 zł/mies.
- **HBO** (biblioteka programów oferowanych przez HBO, wymaga Player bez reklam) – 25 zł/mies.
- **Eleven sports** (kolekcja programów sportowych, wymaga Player bez reklam) – 15 zł/mies.

AUDIOTEKA

audioteka.com Język:

W ofercie **Audioteki** są książki czytane, czyli audiobooki. Ale nie tylko – znajdziemy tu również audioseriale, podkasty oraz oryginalne słuchowiska, przygotowane przez lektorów (również znanych aktorów) współpracujących z Audioteką i ubarwione efektami specjalnymi (tak zwane superprodukcje). Jest też literatura anglojęzyczna. Audiobooków możemy słuchać na komputerze lub urządzeniach mobilnych (dostępna jest aplikacja Audioteka), a w przypadku książek pobranych w formacie MP3 także na odtwarzaczach takich plików.

ILE KOSZTUJE

Ceny audiobooków są bardzo zróżnicowane. Poza tym mamy dostęp do dwóch opcji subskrypcji:

- **Audioteka Plus** (1 książka na własność miesięcznie) około 25 zł/mies.
- **Audioteka Klub** (wypożyczanie bez limitu i zakup audiobooków w promocyjnych cenach) około 20 zł/mies.

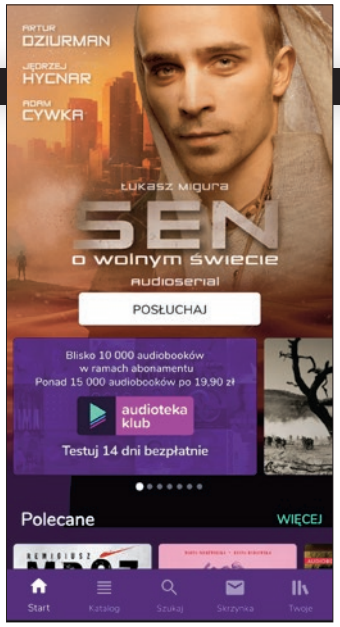

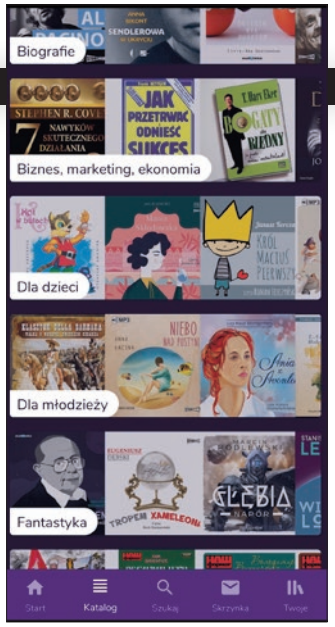

W Audiotece książki możemy kupić na własność, przy czym warto wcześniej odsłuchać udostępnione fragmenty. Będą one dostępne po zalogowaniu na tak zwanej półce. Możemy je również pobrać, by korzystać na dowolnym urządzeniu i w dowolnym momencie. Jeśli chcemy audiobooki nabywać taniej, warto subskrybować plan Audioteka Plus (w jego ramach mamy dostęp do jednej pozycji miesięcznie). Możemy też kupić karnet na daną liczbę audiobooków. Jeśli chcemy tylko wypożyczać książki do słuchania, to weźmy pod uwagę uczestnictwo w Audioteka Klub, które w ramach abonamentu umożliwia korzystanie z ponad połowy oferty audiobooków, a także daje zniżki na zakup książek i wcześniejszy dostęp do premierowych pozycji. Na początek możemy skorzystać z 14-dniowego bezpłatnego okresu próbnego.

STORYTEL

storytel.com Język:

Storytel to ogromna baza audiobooków, ale znajdziemy też e-booki. Do dyspozycji jest 100 tysięcy tytułów. W ofercie znajdują się także publikacje anglojęzyczne i produkcje Storytel Originals. Jedną z nowości jest Year of stories, czyli podsumowanie naszego roku czytelniczego. Storytel stawia przed nami wyzwanie audiobookowe, motywujące do czytania, i wyświetla statystyki. Warto wiedzieć, że Storytel to serwis, który udostępnia książki do posłuchania czy poczytania w ramach abonamentu, nie kupimy w nim książek na własność (jak w Audiotece). Do obsługi służy głównie aplikacja Storytel (na Androida i iOS), możemy też korzystać z przeglądarki internetowej. Aby założyć konto, można posłużyć się danymi Google lub Facebooka. Serwis pozwala na testowanie oferty za darmo przez siedem dni.

ILE KOSZTUJE

Do wyboru są następujące opcje subskrypcji:

- **Unlimited** (nieograniczony dostęp dla 1 osoby dorosłej i 1 dziecka) około 35 zł/mies.; studenci zapłacą około 20 zł/mies.
- **Storytel Family** (dostęp dla dwóch osób dorosłych i dwójki dzieci) około 47 zł/mies.
- **Storytel Family +** (dostęp dla trzech osób dorosłych i trójki dzieci) około 59 zł/mies.

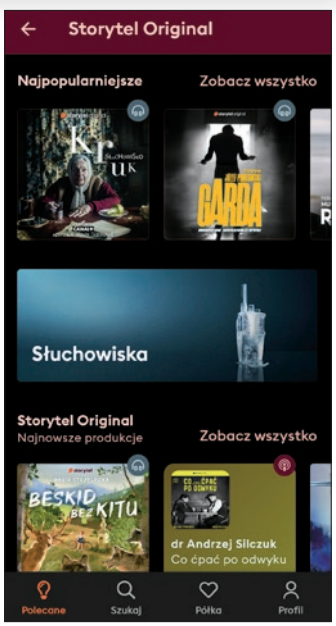

LEGIMI

legimi.pl Język:

Legimi to polski serwis z e-bookami i audiobookami, również w języku angielskim lub niemieckim. A także synchrobookami, czyli książkami, które można zarówno czytać, jak i ich słuchać. W ofercie znajdziemy ponad 75 tysięcy tytułów. Z książek możemy korzystać w aplikacji Legimi na urządzenia mobilne, a także na wybranych czytnikach. Publikacje dostępne są w ramach planu abonamentowego (rocznego lub bez umowy). Wcześniej warto wypróbować usługę, korzystając z 7-dniowego okresu testowego. Subskrypcja daje nie tylko nielimitowany dostęp do oferty serwisu i korzystanie na czterech urządzeniach jednocześnie, ale także pozwala na darmową dostawę papierowych książek.
Co więcej, Legimi co miesiąc zwraca równowartość 5 złotych, które przekazuje jako punkty w ramach Klubu Mola Książkowego na zakupy książek.

ILE KOSZTUJE

Do wyboru są następujące opcje subskrypcji:

- **z umową na 12 miesięcy:** około 40 zł/mies. (audiobooki i e-booki) lub około 33 zł/mies. (tylko e-booki)
- **bez umowy:** około 45 zł/mies. (audiobooki i e-booki) lub około 40 zł/mies. (tylko e-booki).

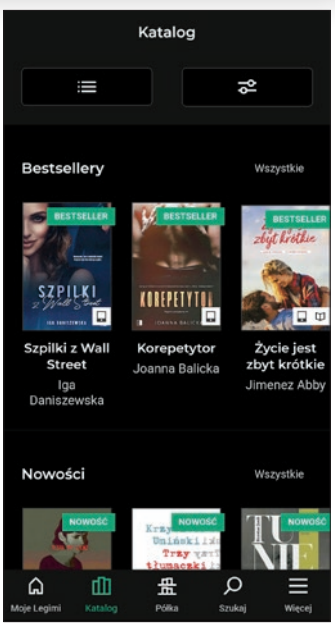

Fot. Kolonko/iStockphoto.com

NAJLEPSZE PROGRAMY DO PRZECHWYTYWANIA EKRANU

By zapisać zrzut z oknem programu czy stroną WWW, zarejestrować wykład online czy wideorozmowę, utworzyć tutorial lub zapisać przebieg gry, należy wyposażyć komputer w NARZĘDZIE, KTÓRE ZAREJESTRUJE, co widać na ekranie. Poznajmy wybór redakcji

Zdaniem autora

ZRZUTY I SCREENCASTY

Programy do przechwytywania ekranu zawierają narzędzia do zapisywania obrazu lub wideo z wybranego obszaru pulpitu i do ich edycji – obracania, powiększania, dodawania strzałek, podpisów itp. Są ogromnie przydatne w czasie zdalnej pracy i nauki. Te najlepsze dobrze jest mieć pod ręką.

Sebastian Malinowski

NAGRYWANIE FILMÓW Z PULPITU

iTop Screen Recorder pozwala zapisać w pliku wideo wszystko, co dzieje się na pulpicie. Można w ten sposób utworzyć kurs obsługi aplikacji, zarejestrować odtwarzany film czy muzykę albo akcję z gry. (Tworząc gameplay, należy pamiętać o tym, że komputer musi dysponować odpowiednim zapasem mocy, aby poradzić sobie z jednoczesnym płynnym generowaniem animacji w grze oraz z zapisywaniem materiału wideo na dysk). Gotowy film można na przykad opublikować na Facebooku czy YouTube i udostępnić znajomym. Program wspiera między innymi formaty wideo MP4, AVI, MKV, MOV, FLV, TS, GIF oraz audio MP3, AAC, AC3, FLAC, WMAV2.

KONFIGURACJA

Aby wywołać okno konfiguracji, klikamy na ikonę **A** i wybieramy **Ustawienia**. Są tu opcje pozwalające skonfigurować kamerę i proces nagrywania **B**, zmienić jakość i format tworzonych plików oraz dostosować skróty klawiaturowe.

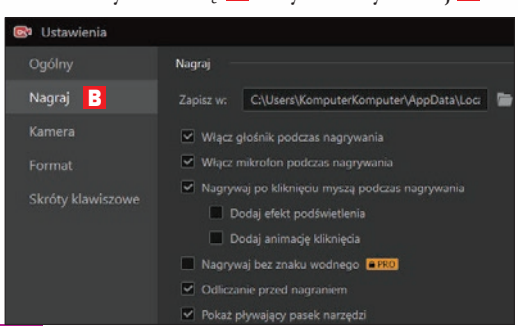

OBSŁUGA

Okno główne aplikacji jest niewielkie, interfejs jest pomyślany tak, aby nie zajmował dużo miejsca na ekranie komputera. Kafelek **Pełny ekran** **C** rozwija listę pozwalającą wybrać obszar, który będzie nagrywany. Można rejestrować pełny ekran (opcja domyślnie wybrana), pojedyncze okno lub wskazany obszar. Można też wybrać ekran o proporcjach 4:3 lub 16:9. Kolejne przyciski pozwalają włączać lub wyłączać rejestrację sygnału z głośników **D** czy mikrofonu **E**, pozycji kursora **F** oraz obrazu z kamery internetowej **G**. Duży przycisk **REC** uruchamia nagrywanie.

W dolnej części okna są cztery karty. Karta **Moje kreacje** **H** zawiera listę plików audio i wideo utworzonych w programie. Każdy możemy odtworzyć, otworzyć w prostym edytorze lub usunąć **I**. Karta **Znak wodny** **J** w wersji PRO pozwala wyłączyć domyślnie nakładany znak wodny lub utworzyć własny. Karta **Szybkie uruchamianie** **K** zawiera skróty do serwisów audio-wideo, których zawartość można rejestrować. Karta **Podręcznik użytkownika** **L** prowadzi do samouczków.

ITOP SCREEN RECORDER 2.0

Licencja: FREEMIUM | DVD-KOD: 034 | Język:

- nagrywanie kursów online
- rejestrowanie wideokonferencji i grania
- tworzenie samouczków
- zapisywanie filmów i muzyki z sieci

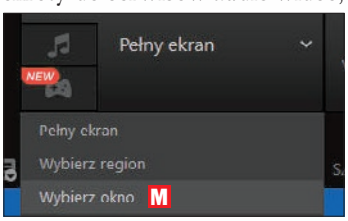

WIDEOTUTORIAL

Zobaczmy, jak przygotować wideotutorial, w którym zarejestrujemy obraz z fragmentu pulpitu Windows, pokazujący, jak korzystać z wybranego programu.

PRZECHWYTUJE I UDOSTĘPNIA

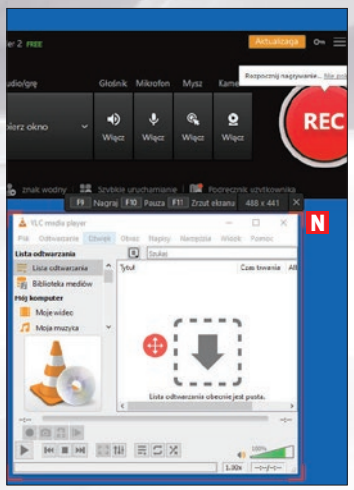

ShareX to narzędzie do tworzenia, edycji i udostępniania zrzutów ekranu oraz screencastów, czyli filmów z pulpitu. Program ten pozwala zapisać w formie pliku graficznego widok całego ekranu lub jego fragmentu – zarówno o regularnych, jak i nieregularnych kształtach. Do dyspozycji użytkownika dostępne są proste narzędzia do obróbki wykonanych zrzutów – przycinania, kadrowania, dodawania znaków wodnych, notatek, teł i grafik. Program ma funkcję ułatwiającą udostępnianie przechwyconych obrazów w różnych serwisach, takich jak Twitter, Image Shack, Dropbox, PhotoBucket czy Flickr.

SHAREX 13.7

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **051/052** * Język:

- przechwytywanie ekranu
- rejestrowanie screencastów
- edycja przechwyconych obrazów
- publikowanie plików w internecie

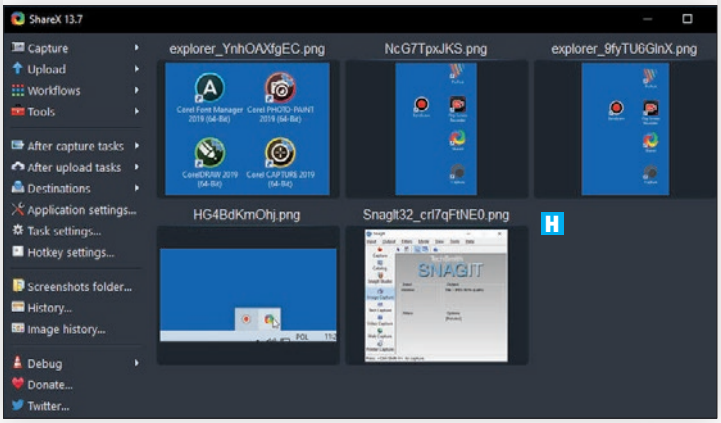

* Na płycie program jest w dwóch wersjach: instalacyjnej i portable

KONFIGURACJA I OBSŁUGA

1 Uruchamiamy aplikację, której obsługę chcemy pokazać – w naszym przykładzie jest to VLC media player. W głównym oknie rozwijamy listę **Pełny ekran**, wybieramy opcję **Wybierz okno** M i wskazujemy okno, które chcemy rejestrować.

2 Wybrane okno zostanie otoczone czerwoną ramką N. Nad nią widać pasek podpowiadający, których klawiszy funkcyjnych użyć, aby kontrolować rejestrację (na przykład **F9 Nagraj**). Dostępne jest też główne okno Screen Recordera. Aby uruchomić nagrywanie, klikamy na **REC** lub wciskamy klawisz F9. Nastąpi odliczanie, po którym rozpocznie się rejestracja. Teraz możemy pokazywać krok po kroku, jak korzystać z prezentowanego programu.

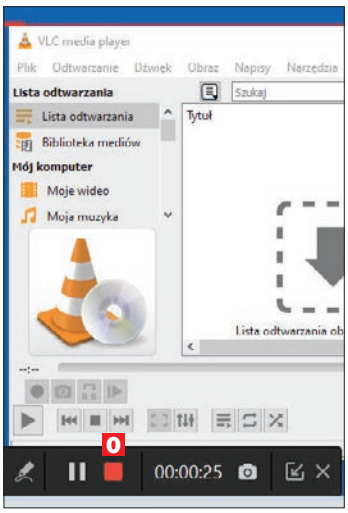

3 Aby wstrzymać nagrywanie, naciskamy F10, a żeby zakończyć, klikamy na **Stop** na panelu pod nagrywanym obszarem O. Po zakończeniu klip z zarejestrowanym samouczkiem pojawi się na karcie **Moje kreacje**. Możemy go poddać edycji lub od razu opublikować w sieci.

1 Po uruchomieniu programu pojawi się jego okno główne, a w nim elementy menu A (z lewej strony) oraz tabelka ze ściągawką z podstawowych skrótów klawiaturowych B, uruchamiających funkcje przechwytywania.

2 Zapisywanie zrzutów ekranu lub sekwencji wideo można też uruchamiać, korzystając z menu **Capture** C i dostępnych w nim opcji – na przykład **Window** to przechwytywanie zawartości jednego z aktywnych okien.

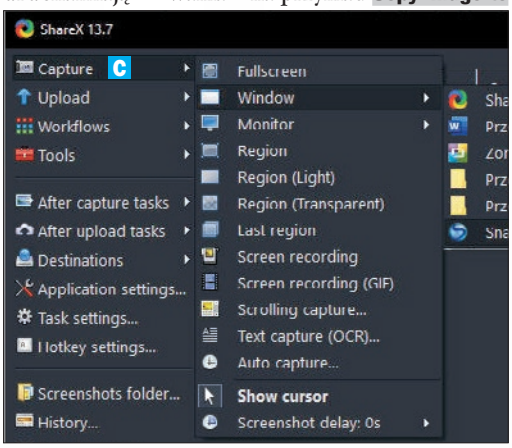

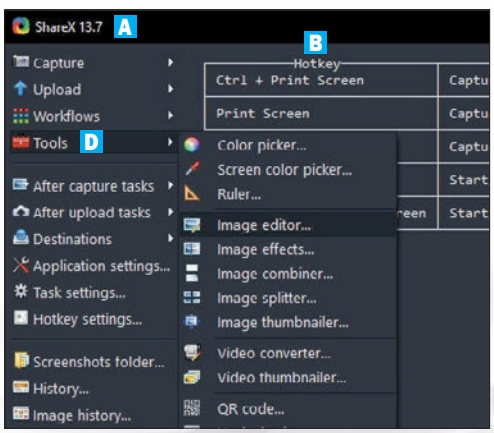

3 W menu **Tools** D znajdziemy zestaw narzędzi pozwalających edytować przechwycone obrazy.

4 W menu **After capture tasks** E można określić, co ma się wydarzyć po zakończeniu przechwytywania – na przykład **Copy image to clipboard** to kopiowanie obrazu do schowka, a **Save image to file** – zapisywanie na dysku.

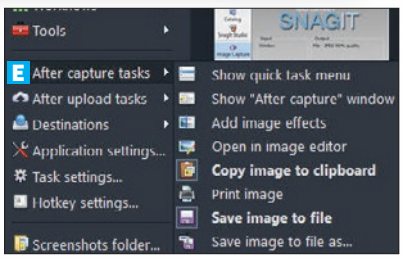

5 Menu **Destinations** F pozwala wskazać, w jakim serwisie będą umieszczane obrazy i klipy. Do wyboru są między innymi Flickr, Google Photos, Image Shack oraz dyski internetowe, w tym Dropbox i OneDrive G. Aby skonfigurować automatyczne przesyłanie plików do sieci, należy użyć opcji **Destination settings** i zezwolić aplikacji ShareX na dostęp do prywatnych zasobów.

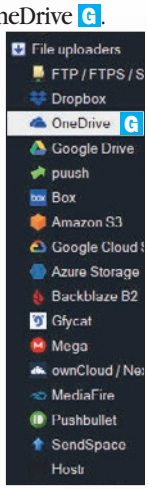

6 Po wykonaniu zrzutu jego miniatura pojawi się w polu podglądu H okna głównego aplikacji ShareX. Okno folderu, do którego są zapisywane przechwycone pliki, można otworzyć za pomocą opcji **Screenshots folder** I. Do dyspozycji mamy też historię wykonanych czynności – **History** i **Image history**.

Fot. ZvenO/123rf.com

SPECJALIŚCI OD NAGRYWANIA GIER I TUTORIALI

BANDICAM 5.3.3

Licencja: **FREEMIUM** DVD-KOD: **005** Język:

- może nagrać grę, rozmowę wideo, film z kamery, streaming, okno programu, pulpit
- może nagrywać 24 godziny w rozdzielczości do 3840 x 2160 bez limitu wielkości pliku

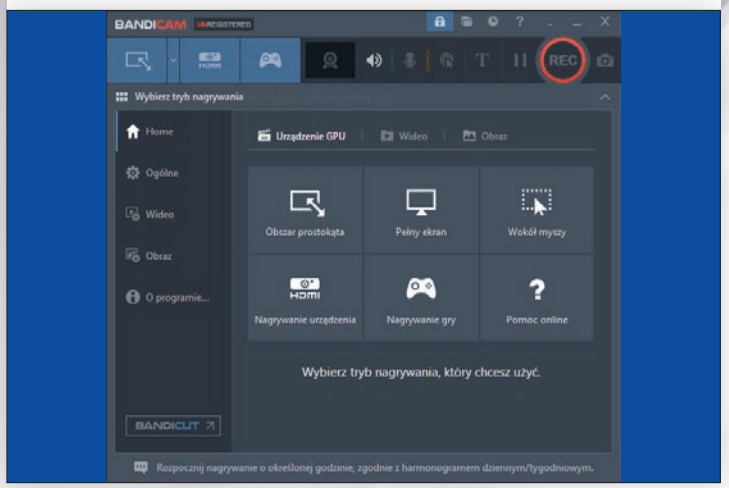

Bandicam to niewielkich rozmiarów aplikacja do przechwytywania tego, co dzieje się na pulpicie. Pozwala tworzyć zrzuty ekranu w formatach BMP, PNG czy JPG oraz nagrywać sekwencje wideo do formatu AVI i MP4. Filmy rejestrowane są w wysokiej rozdzielczości 4K UHD, z prędkością do 60 klatek na sekundę.

Jednym z zastosowań tego programu jest tworzenie screencastów z przebiegu gry, które są zapisywane do skompresowanych plików wideo z zachowaniem jakości zbliżonej do oryginalnego obrazu. Wideo można nagrywać w trybie pełnoekranowym lub innym rozmiarze wybranym przez użytkownika. Bandicam obsługuje technologie DirectX oraz OpenGL i Vulkan.

Z innych funkcji aplikacji wyróżnić należy możliwość rysowania i zaznaczania na filmie lub zrzucie ekranowym w czasie rzeczywistym, dodawania do rejestrowanego obrazu widoku z kamerki internetowej **A**, własnych komentarzy oraz kursora myszy z dodatkowymi animacjami i efektami. Możliwe jest też nagrywanie z zewnętrznych urządzeń wideo, na przykład z konsoli Xbox i PlayStation, smartfona itp.

Ustawienia programu pozwalają dostosować jakość grafiki, wybrać kodeki audio/wideo, aktywować funkcję automatycznego przerywania rejestracji, gdy rozmiar pliku wyjściowego przekroczy określony rozmiar lub upłynie zdefiniowany czas. Po zakończeniu nagrywania komputer może być samoczynnie wyłączony. Jest też możliwość nagrywania ponad 24-godzinnych materiałów wideo bez limitu wielkości pliku (powyżej 3,9 GB). Dostępna jest również funkcja, dzięki której można rozpocząć nagrywanie o określonej godzinie, zgodnie z harmonogramem dziennym/tygodniowym.

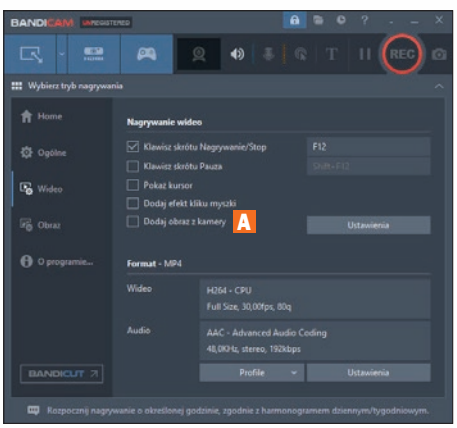

CAPTURA 9.0

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **008/009** * Język:

- zapisuje zrzuty ekranu i wideo z pulpitu
- rejestruje kliknięcia i wciskane klawisze
- zapisuje animacje w formacie GIF
- rejestruje obraz z kamery internetowej

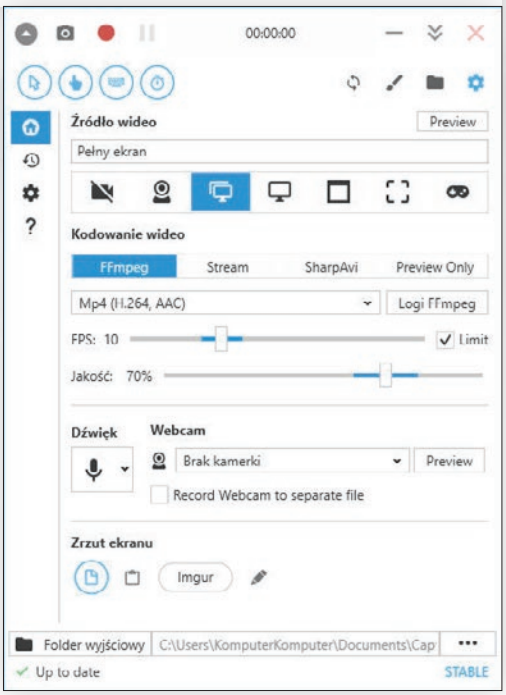

Captura to bezpłatne narzędzie do zapisywania aktywności użytkownika na komputerze. Dzięki niemu możliwe jest tworzenie zrzutów ekranowych z aktywnych okien aplikacji, fragmentu lub całego pulpitu Windows. Pozwala na zapisywanie animacji w formacie GIF oraz rejestrowanie obrazu z kamery internetowej.

Program sprawdzi się podczas tworzenia prezentacji, filmów szkoleniowych i screencastów z gier. Wraz z obrazem Captura rejestruje wszystkie dźwięki wydobywające się z głośników. Na zrzucie ekranu czy nagranym wideo może być widoczny kursor myszy. Dodatkowo za pomocą animacji mogą być pokazywane wszystkie kliknięcia myszy oraz wciskane klawisze.

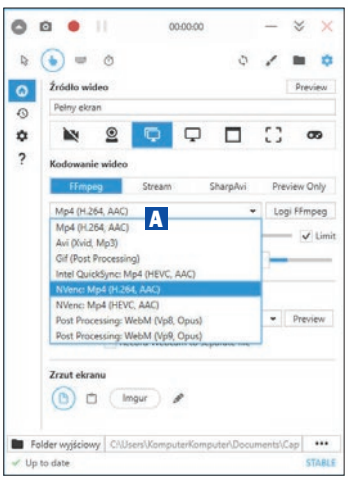

Captura daje również możliwość definiowania formatów wyjściowych audio/wideo **A** przechwytywanych materiałów, ich jakości, wyboru kodeków oraz konfigurowania skrótów klawiaturowych, ułatwiających obsługę programu. Aplikacja domyślnie uruchamia się w angielskiej wersji językowej. Aby zmienić język interfejsu na polski, trzeba kliknąć na ikonę ustawień (trybik) i z rozwijanej listy **Language** wybrać **Polish (polski)** **B**.

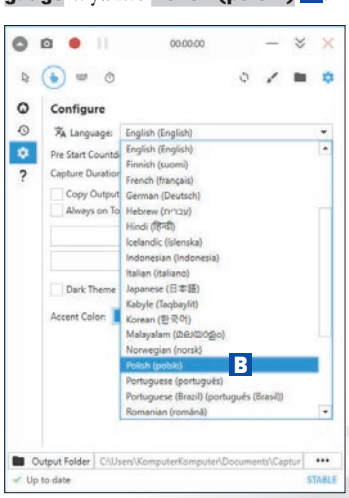

* Na płycie program jest w dwóch wersjach: instalacyjnej i portable

ZRZUTY EKRANU

* Na płycie program jest w dwóch wersjach: instalacyjnej i portable

PICPICK 5.2.1

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **042/043** * Język:

- tworzy zrzuty ekranowe
- pozwala na edycję grafiki
- wzbogacanie ich o dodatkowe elementy
- wyłącznie do użytku osobistego

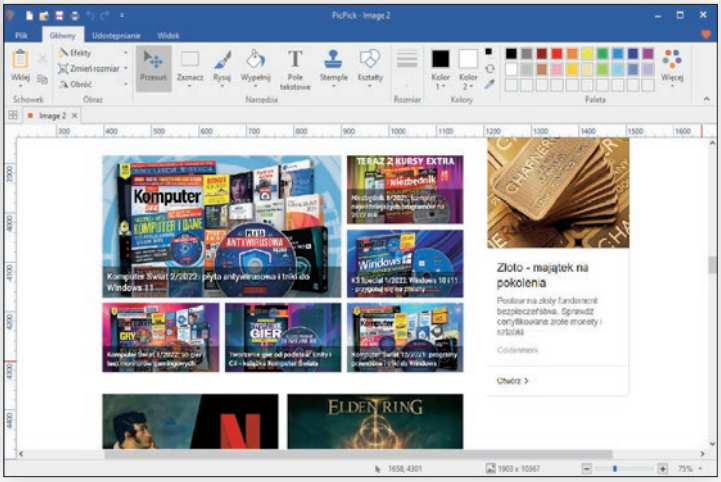

PicPick to wygodne narzędzie do przechwytywania zrzutów ekranu. Interfejsem przypomina Microsoft Office. Za pomocą tego programu można wykonywać zrzuty całego pulpitu, jego fragmentu, wybranego okna bądź innego wskazanego obszaru ekranu. Aplikacja współpracuje z najpopularniejszymi przeglądarkami internetowymi – pozwala zapisywać całe witryny, przewijając automatycznie zawartość okna.

Po zainstalowaniu PicPick domyślnie uruchamia się w wersji angielskiej. Aby zmienić język na polski, klikamy na **Options**, w oknie **Program options** z rozwijanej listy **Language** wybieramy **Polski** i klikamy na **OK**.

CO ZNAJDZIEMY W PROGRAMIE

Program jest wyposażony w rozbudowany edytor do edycji zrzutów. Dzięki niemu można dodawać efekty wyostrzania i rozmycia obrazu, ramki czy znaki wodne. Można też zmieniać poziom jasności i kontrastu oraz zmieniać rozmiary obrazów i je skalować.

W programie znajduje się zestaw stempli, ołówek, gumka, pędzle, lupa, próbnik i paleta kolorów, kątomierz oraz narzędzie do mierzenia. Zrzuty ekranu można zapisywać na dysku między innymi w formatach JPG, PNG BMP, opublikować w serwisach społecznościowych, jak Facebook czy Twitter, umieścić na dysku internetowym, przesłać e-mailem, skopiować do schowka, wydrukować, wkleić do dokumentu pakietu Office lub innego, zewnętrznego programu. PicPick umożliwia też przesyłanie zrzutów na dowolny serwer FTP.

Przygotowane zrzuty można przeglądać w różnych trybach: widoku 100 procent, pełnoekranowym, oraz w postaci miniatur.

Wszystkie funkcje dostępne są też w menu ikony programu w zasobniku systemowym.

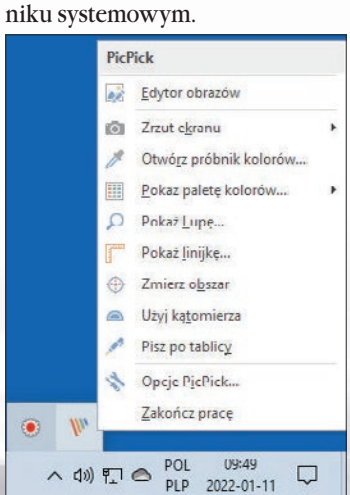

ZAPIS ROZGRYWKI

XBOX GAME BAR

Licencja: **FREEWARE** do pobrania ze Sklepu Microsoft Język:

- narzędzie do zapisywania zrzutów i wideo z rozgrywki
- pozwala na sterowanie dźwiękiem
- umożliwia komunikację głosową i tekstową

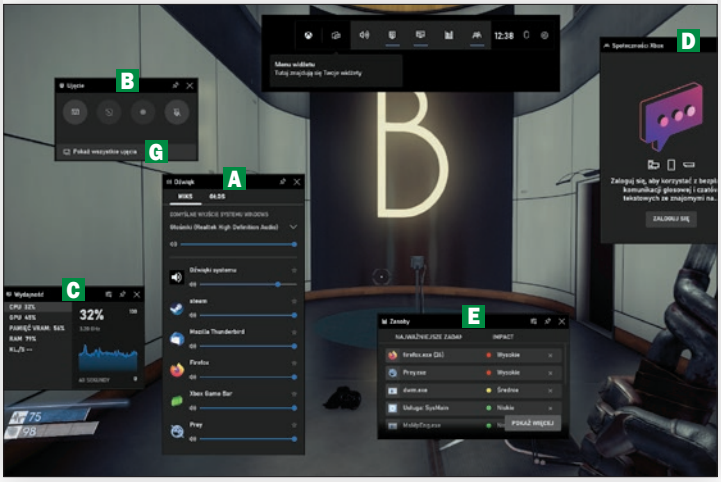

Xbox Game Bar to narzędzie umożliwiające tworzenie i udostępnianie zrzutów ekranowych z rozgrywki. Jest wyposażone w funkcję komunikacji głosowej oraz czat tekstowy, pozwalające użytkownikom komputerów z Windows oraz konsol Xbox One porozumiewać się między sobą.

Po wywołaniu Xbox Game Bar pojawiają się widżety realizujące różne funkcje, takie jak: **Dźwięk A**, **Ujęcie B**, **Wydajność C**, **Społeczność Xbox D**, **Zasoby E**. Okna widżetów można włączać i wyłączać oraz przesuwać je po ekranie. Za ich pośrednictwem w każdym momencie gry można przechwycić zawartości ekranu (w postaci statycznego zrzutu lub nagrania wideo) oraz udostępnić go w mediach społecznościowych.

Z poziomu Xbox Game Bar można kontrolować odtwarzacz muzyki Spotify oraz regulować natężenie głośności i czułość mikrofonu (widżet **Dźwięk**). Widżet **Wydajność** daje szybki dostęp do wizualizacji obciążenia kluczowych komponentów komputera.

OBSŁUGA

1 Aby przechwycić ekran lub utworzyć gameplay, w trakcie rozgrywki wciskamy kombinację klawiszy ⊞+G, uruchamiającą aplikację Xbox Game Bar.

2 Na ekranie pojawią się okna widżetów. Przechodzimy do widżetu **Ujęcia**, a następnie klikamy na ikonę **Zrób zrzut ekranu**, **Rozpocznij nagrywanie** lub **Nagraj ostatnie...**.

3 Zapisane zrzuty i klipy wideo znajdziemy w oknie **Galeria F** – trzeba kliknąć w oknie widżetu **Ujęcia** na napis **Pokaż wszystkie ujęcia G**.

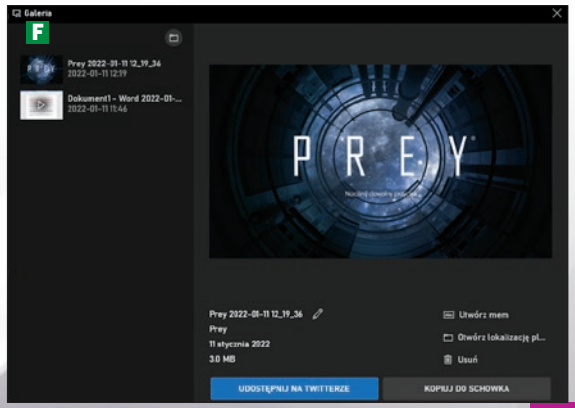

NAJLEPSZE MOBILNE
EDYTORY ZDJĘĆ Z EFEKTAMI

Niespodzianka na twarzy, brzydkie kolory, a może zła pogoda? Nie musimy się przejmować, robiąc zdjęcia w złych warunkach. **MOBILNE EDYTORY FOTO PORADZĄ SOBIE Z NIEJEDNYM PROBLEMEM.** Poznajmy najlepsze darmowe aplikacje do edycji zdjęć

Zdaniem autora

OGROMNA WYGODA!

Edycja zdjęć na smartfonie czy tablecie może być dużo przyjemniejsza niż na komputerze. Nie tylko dlatego, że poprawki wprowadzamy palcem na ekranie. Po prostu narzędzia dostępne dla urządzeń mobilnych oferują zaskakująco wiele funkcji, filtrów i możliwości.

Alicja Żebruń

WSZECHSTRONNY MOBILNY EDYTOR ZDJĘĆ

Snapseed to aplikacja rozwijana przez Google, jedna z ciekawszych, każdy mobilny fotograf powinien mieć ją pod ręką. Choć nie oferuje wielu filtrów i nakładek, to pozwala dużo zmienić w zdjęciach. Możemy nie tylko poprawić kolory i jasność na całej fotografii, ale również zaingerować lokalnie (za pomocą pędzla), a także na obszar o danej barwie pikseli. Snapseed pozwala zmienić perspektywę na zdjęciu, usunąć niechciane elementy z kadru, wyostrzyć detale obrazu, zrobić retusz portretu, a nawet poprawić mimikę twarzy i skorygować wady wynikające z optyki.

Możemy też zmienić zdjęcie na stare lub skorzystać z filtra HDR, który wydobędzie szczegóły z cienia i przyciemni zbyt jasne miejsca. Co ciekawe, każdą z naniesionych zmian możemy w każdym momencie zmodyfikować lub usunąć ze stosu, bez wpływu na pozostałe zmiany. Snapseed pozwala także na edycję zdjęć DNG.

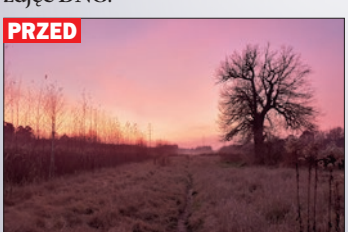

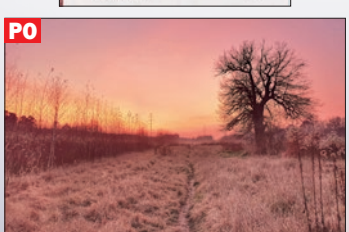

EFEKT HDR

1 Naciskamy plus, by dodać zdjęcie do poprawy. Po wczytaniu

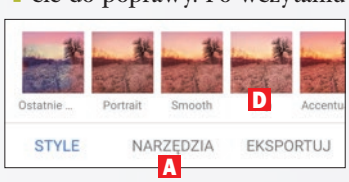

fotki wybieramy **NARZĘDZIA** A, a potem **HDR** B.

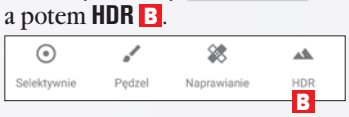

2 Wybieramy C, a potem wskazujemy jeden ze stylów przetwarzania, na przykład D. Przesuwając palcem po ekranie w pionie, wybieramy opcję **Natężenie filtra**. Przesuwając w poziomie, zwiększamy lub zmniejszamy natężenie efektu.

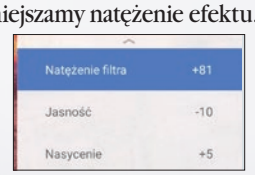

SNAPSEED

Licencja: **FREEWARE** do pobrania z Google Play, App Store Język:

- edytor o bardzo dużych możliwościach
- można edytować tylko fragmenty zdjęć
- usuwanie niechcianych elementów
- poprawianie mimiki

EFEKT MIEJSCOWY

1 Po wykonaniu korekt wybieramy E, a potem **Wyświetl zmiany**. Pojawia się stos wykonanych czynności F.

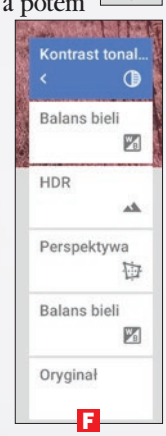

2 Wybieramy efekt do modyfikacji. Aby rezultat był widoczny tylko na pewnym obszarze, wybieramy ikonę pędzla G.

3 Strzałkami H określamy widoczność efektu (100 procent lub mniej). Malujemy palcem, gdzie ma być zastosowany. Na koniec zatwierdzamy zmiany.

4 Dotykamy czynności, która jest najwyżej na stosie I, aby przywrócić wszystkie kolejne zmiany. Naciskamy strzałkę, by wrócić do ekranu głównego, a potem **EKSPORTUJ**, by zapisać zdjęcie po zmianach.

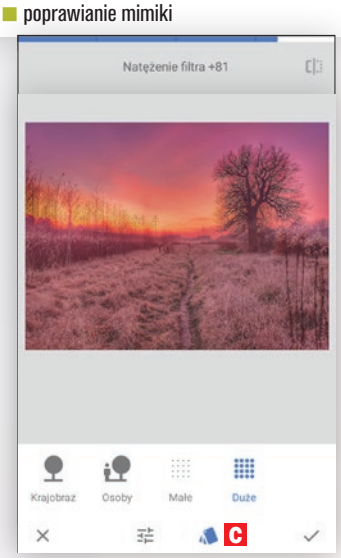

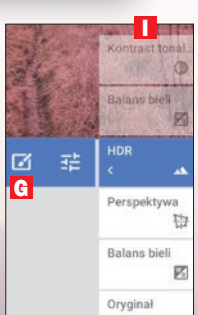

NAJLEPSZY EDYTOR DO SELFIE

FaceApp, jak nazwa wskazuje, to aplikacja do przetwarzania zdjęć twarzy. Pozwala na bardzo wymyślne transformacje i robi to nadspodziewanie dobrze. Możemy zabawnie zniekształcić buzie, postarzyć ją, odmłodzić, pogrubić rysy, a nawet zmienić płeć! Mamy również możliwość upiększenia portretu – dodania makijażu, nowej fryzury, zarostu, pięknego uśmiechu czy uroczych piegów (w bezpłatnej wersji niestety niewielki wybór wariantów). Na tym się jednak możliwości nie kończą, aplikację bowiem wyposażono też w liczne narzędzia korekty kolorów czy jasności, wyostrzania, przycinania, rozmywania czy podmiany tła. Nie zabrakło opcji dodania nakładek czy filtrów kolorystycznych. Warto wiedzieć, że aplikacja FaceApp wprowadza transformacje na zdjęciach, przesyłając je do chmury. Na zapisanych w darmowej wersji zdjęciach pozostawiane jest logo aplikacji.

DODAJEMY MAKIJAŻ, UŚMIECH I ZMIENIAMY FRYZURĘ

Tak duża odmiana **A** to efekt tylko kilku kliknięć. Zobaczmy, jak się upiększyć w FaceAppie.

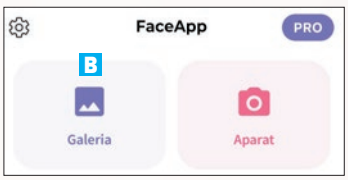

1 Po uruchomieniu aplikacji wykonujemy zdjęcie selfie lub wybieramy portret z galerii na smartfonie **B**.

2 Na dolnym pasku wybieramy **Makijaż** **C**, a następnie wskazujemy **D**. Wybieramy **Zastosuj**.

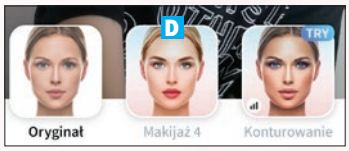

3 Teraz wybieramy **Fryzury** **E** i wskazujemy na przykład **F**. Wybieramy **Zastosuj**.

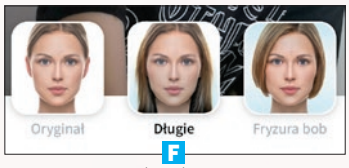

4 Aby dodać uśmiech, wybieramy **Uśmiechy** i wskazujemy **Klasyczny**.

5 By zapisać zdjęcie, wybieramy **Zapisz**. Aby pochwalić się metamorfozą, najlepiej wybrać **G**. Wówczas dodatkowo zapisany zostanie obraz z kolażem zdjęć przed i po zmianach.

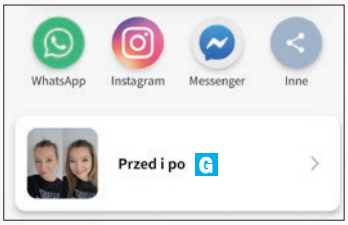

DODAJEMY PIEGI NA TWARZY

Piegi – jedni je uwielbiają, inni chcą usuwać. FaceApp wspiera tych pierwszych. Zobaczmy, jak dodać piegi na twarzy.

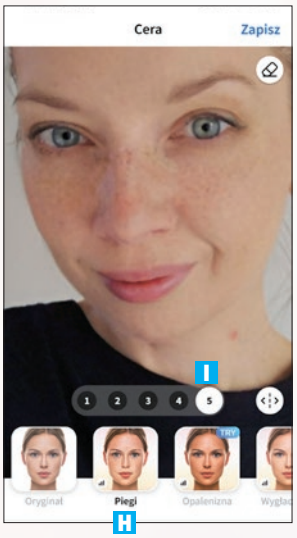

1 Po wczytaniu zdjęcia wybieramy opcję **Cera**, a potem **Piegi** **H**. Określamy intensywność piegów **I** – im wyższa wartość, tym oczywiście więcej piegów będzie zdobić naszą twarz.

2 Jeśli chcemy usunąć część piegów, wybieramy ikonę gumki **J**. Następnie przy aktywnej opcji **Wymaż** wycieramy palcem nadmiar efektu **K**. Wybieramy **Zastosuj** i **Zastosuj**, by zapisać efekt **L**.

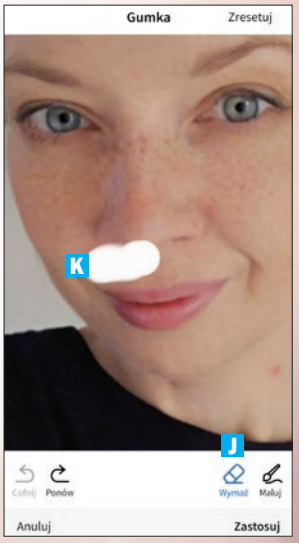

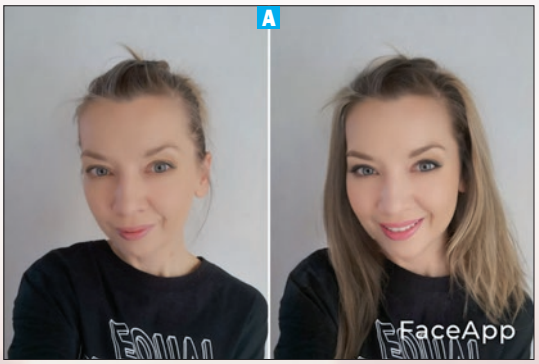

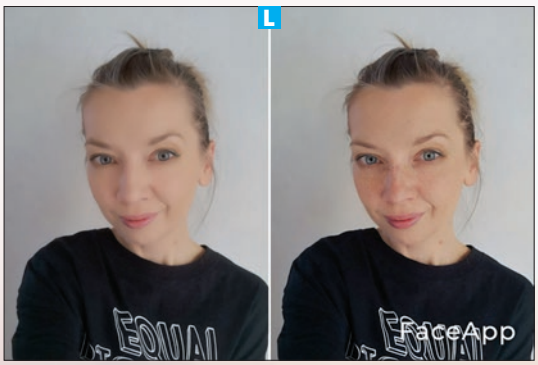

FACEAPP

Licencja: **FREEMIUM** do pobrania z Google Play, App Store Język:

- przetwarza zdjęcia twarzy
- postarza, odmładza, zmienia rysy
- dodaje makijaż, fryzury, efekty
- darmowa wersja zapisuje zdjęcia z logo

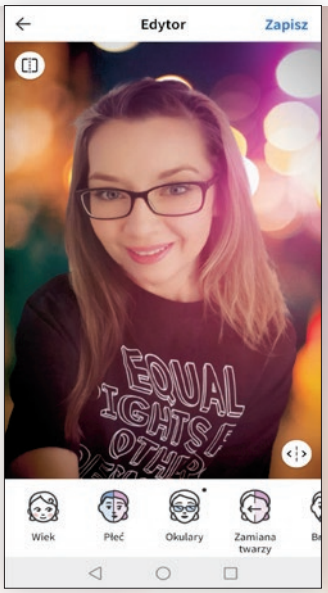

MOBILNE EDYTORY ZDJĘĆ Z SUPEREFEKTAMI

PICSART

Licencja: **FREEMIUM** do pobrania z Google Play, App Store Język:

- bardzo dużo fantastycznych nakładek
- efekty kolorystyczne, rozmycia, retusz
- baza darmowych zdjęć do montaży
- irytujące reklamy płatnej wersji

W **Picsart** znajdziemy mnóstwo narzędzi do edycji i fantastycznych nakładek. Możemy dodawać do fotek efekty kolorystyczne, rozmycia, wykonać retusz, wygładzić cerę, wyciąć sylwetkę, podmienić tło, zaaplikować efekt bokeh, dodać ramki, naklejki, napisy. Aplikacja udostępnia liczne darmowe fotki, które możemy wykorzystać na przykład do fotomontażu. Picsart wymaga logowania (możemy to zrobić danymi Google lub Facebooka). To darmowa aplikacja, ale często wyświetla irytujące ekrany zachęcające do skorzystania z wersji płatnej (wystarczy je zamykać, by wrócić do wersji darmowej).

KLIMATYCZNY CIEŃ

Słońce padające przez okno i cień firanki daje bardzo klimatyczny efekt, szczególnie w przypadku portretu. Możemy go uzyskać w Picsart.

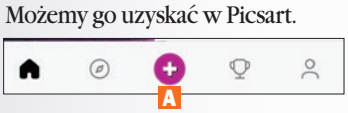

1 Wybieramy plus **A**, by wczytać zdjęcie. Na dolnym pasku widoczne są kategorie narzędzi. Wybieramy **Maska** **B**, a potem **CIEŃ** **C**. Znajdujemy pasującą nakładkę – oprócz cieni firanek są też cienie żaluzji i roślin.

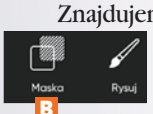

2 Po kolejnym dotknięciu ikony efektu pojawią się suwaki i opcje **D**, które pozwolą dopasować krycie, zabarwienie i kierunek cienia. Na koniec naciskamy ikonę ptaszka, by zaakceptować rezultat. Aby zapisać zdjęcie, wybieramy **E**.

EFEKT ROZPADU

1 Wczytujemy zdjęcie do Picsart. Wybieramy **Narzędzia** i **Dyspersja** **F**.

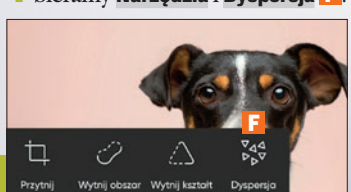

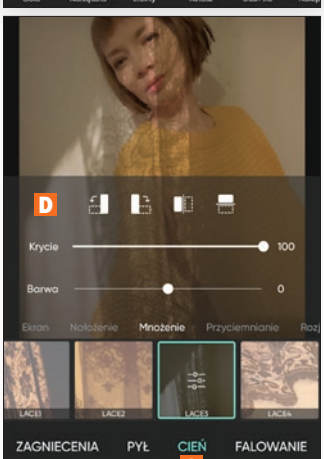

2 Malujemy palcem wzdłuż krawędzi, która ma ulec rozpadowi. Naciskamy strzałkę **G**. Dostosowujemy efekt – w tym odległość, kierunek i grubość cząsteczek **H**. Naciskamy ikonę ptaszka, by zaakceptować rezultat.

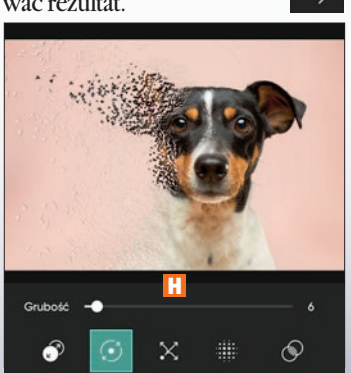

POLARR

Licencja: **FREEMIUM** do pobrania z Google Play, App Store Język:

- wiele narzędzi do edycji
- możliwa szczegółowa praca na barwach
- retusz twarzy i modelowanie sylwetki
- podmiana tła, filtry i style

Polarr udostępnia ogromną liczbę narzędzi do edycji, w tym możliwość szczegółowej pracy na barwach – aplikacja zawiera takie narzędzia, jak HSL, krzywe czy tonowanie, możliwe jest nawet użycie LUT-ów. Pozwala usuwać szum ze zdjęć (wykorzystując kanały koloru lub jasności), eliminować zamglenie, korygować dystorsje (wady optyki), poprawiać wyrazistość. Zawiera narzędzia do retuszu twarzy oraz modelowania kształtów (na przykład sylwetki). Polarr pozwala maskować wybrane obszary zdjęcia (na przykład sylwetkę osoby, roślinność lub niebo), by tylko te miejsca edytować. Można podłożyć pod te obszary inne tło. Mocną stroną Polarra są liczne filtry i style, przy czym możemy tworzyć własne ustawienia. Możemy kopiować edycje i wklejać je do kolejnych zdjęć. Polarr pozwala stosować różnego typu nakładki. Zdjęcia możemy edytować wsadowo.

DODAJEMY EFEKT BURZY

1 Wybieramy **OPEN**, by dodać zdjęcie. Wybieramy **Edit**, naciskamy **SELECTIONS**. Wskazujemy **Sky**, by wydzielić obszar nieba.

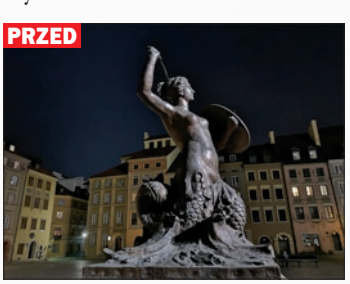

2 Wybieramy **ADD OVERLAY**, a potem **Wheather** **A**. Wybieramy efekt błyskawic **B**. Palcami ustalamy pozycję, rozmiar i przechylenie efektu. Jeśli chcemy osłabić efekt, wybieramy **Properties** **C**. Suwakiem **Opacity** regulujemy krycie nakładki. Możemy zmienić tryb mieszania warstw. Jeśli chcemy dodać kolejny efekt, wybieramy **D**.

3 Naciskamy ikonę ptaszka, by zatwierdzić działanie.

PRAWA AUTORSKIE

1 By zapisać fotkę, naciskamy **E**. Wybieramy ikonę ustawień **F**, by określić parametry zapisu.

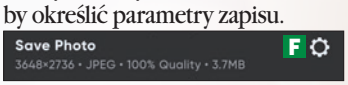

2 Określamy format i jakość. Możemy zmienić rozmiar. By dodać do zdjęcia informacje o prawach autorskich, włączamy opcję **G** i podajemy informacje **H**.

3 Wracamy do poprzedniego ekranu i naciskamy **Save new photo**.

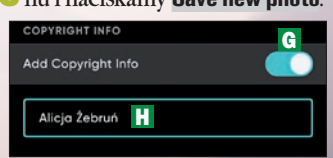

FOTOR

Licencja: **FREEMIUM** do pobrania z Google Play, App Store Język:

Fotor oferuje liczne narzędzia do edycji, a także sporo efektów (filtrów) upiększających zdjęcia i zmieniających ich tonację. Mamy do dyspozycji tak zwane sceny, które dobieramy w zależności od warunków i charakteru zdjęcia. Aplikacja pozwoli nam szybko wyprostować fotkę, odpowiednio przyciąć, a także dodać ramki i inne elementy zdobnicze.

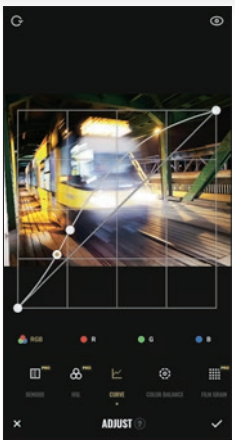

Możemy utworzyć rozmytą winietę lub dodać do zdjęcia efekt miniatury. Dodamy również do obrazków różnego typu napisy czy naklejki. Co ciekawe, wykonane czynności możemy zapisać jako styl – w Fotorze opcja ta nazywa się **Recipe**. Mocną stroną Fotora jest możliwość tworzenia kolaży, a także projektów do różnego rodzaju celów. Na przykład możemy przygotować ze zdjęcia okładkę na Facebooka. W tym celu naciskamy opcję **Design** A, a następnie w sekcji **Social Media** wybieramy **Facebook Cover**. Wybieramy jeden z szablonów i podmieniamy zdjęcia i podpisy.

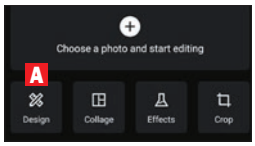

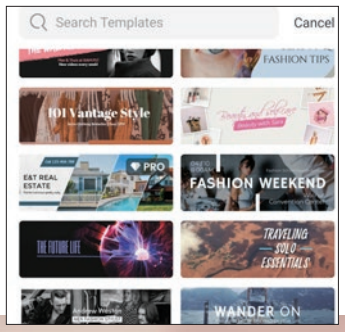

PIXLR

Licencja: **FREEMIUM** do pobrania z Google Play, App Store Język:

Pixlr udostępnia liczne bezpłatne nakładki, takie jak wycieki światła, efekty typu bokeh, kolorowe gradienty, barwne plamy, zadrapania, ślady świateł, błyski. Możemy tworzyć kolaże, dodawać obramowania oraz naklejki, rysunki i napisy. Aplikacja pozwala na edycję zdjęć, na przykład poprawę niedoskonałości na portretach (usuwanie skaz, cieni pod oczami), korektę jasności, kolorów czy ostrości. Możemy nawet lokalnie rozjaśnić czy przyciemnić zdjęcie. W Pixlr znajdziemy narzędzie **splash** A, które pozwala zachować jeden kolor na zdjęciu. Wystarczy wskazać obszar z daną barwą B i suwakiem C ustawić tolerancję (czyli jak dużo oryginalnego koloru zachowamy). Opcja **tint** D pozwala zmienić odcień kolorowego elementu. Naciskamy ikonę ptaszka, by zaakceptować rezultat. Aby zapisać zdjęcie w pamięci smartfona, wybieramy **done** i **Save image**, określamy parametry zapisu i wybieramy **OK**. Pixlr pozwala na edycję zdjęć RAW.

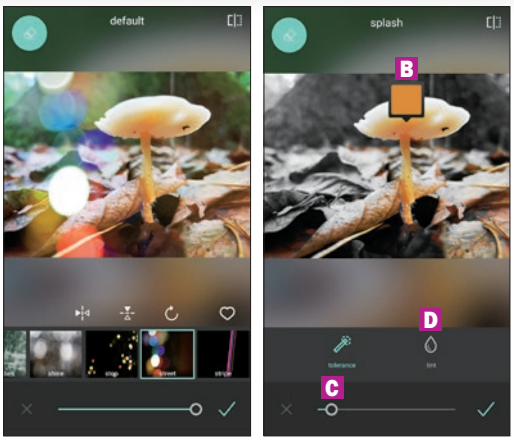

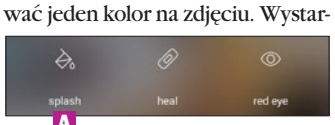

PHOTOSHOP CAMERA

Licencja: **FREEWARE** do pobrania z Google Play, App Store Język:

Photoshop Camera to nie jest typowy edytor zdjęć, lecz aplikacja aparatu, która aplikuje efekty na żywo. Cechą charakterystyczną jest możliwość korzystania z filtrów i nakładek jeszcze zanim wykonamy zdjęcie. Umożliwia to przetestowanie każdego z efektów bez potrzeby utrwalania fotek. Część jest stworzona z myślą o portrecie i selfie, a pozostałych można użyć do innego typu zdjęć.

Aby skorzystać z Photoshop Camera, konieczne jest logowanie – możemy to zrobić na przykład danymi Google lub Facebooka.

Tuż po instalacji filtrów nie jest wiele. Możemy jednak kolejne dodać z biblioteki Adobe. Aby to zrobić, przewijamy listę filtrów w lewo i wybieramy **Add More** A. W **Lens Library** odnajdujemy odpowiadający nam filtr, wybieramy **Details** B, a potem **ADD LENS**. Naciskając ikonę aparatu, wracamy do aplikacji i możemy korzystać z nowego filtra.

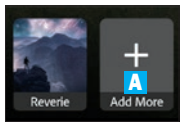

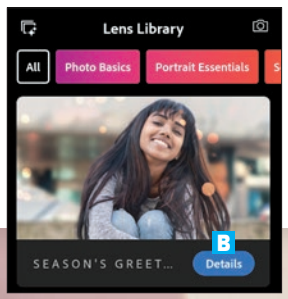

VSCO

Licencja: **FREEMIUM** do pobrania z Google Play, App Store Język:

VSCO słynie z zestawu filtrów, które nadają zdjęciom analogowy charakter i pastelowe barwy. Większość jest zablokowana i dostępna przy płatnej subskrypcji, ale to, co mamy do dyspozycji za darmo, również satysfakcjonuje. Oprócz tego VSCO udostępnia narzędzia do edycji zdjęć (na przykład możliwość korekty poszczególnych barw A **HSL** czy narzędzie **Split Tone** do nadawania zabarwienia świat łom i cieniom na zdjęciu). VSCO pozwala edytować zdjęcia RAW.

Aby skorzystać z VSCO, konieczna jest rejestracja (zalogować się możemy także kontem Google, Facebooka, Snapchata). Następnie importujemy zdjęcia do aplikacji (do okna **Studio**), naciskając plus. Po wskazaniu fotografii wybieramy przycisk **Edit**. Na zakładce **Presets** znajdziemy listę filtrów B. Jeśli chcemy edytować zdjęcie, wybieramy **Tools** C, gdzie znajdziemy spory zestaw przyborów do poprawy fotek. Aby zapisać zdjęcie, naciskamy **Next** i **Save**.

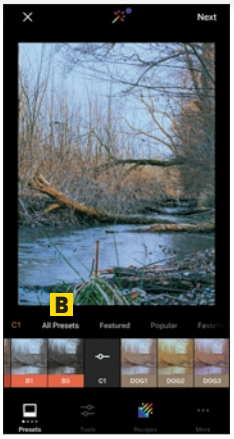

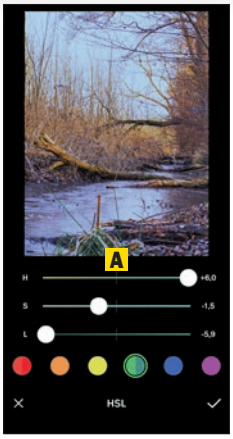

Fot. Sharon McCutcheon/Unsplash.com

NAJLEPSZE NARZĘDZIA

PROGRAMOWANIE BEZ KODOWANIA

W tym dziale znajdziemy aplikacje do **TWORZENIA PROGRAMÓW, GIER, A NAWET STRON INTERNETOWYCH.** Co ciekawe, nie wymagają one od użytkownika znajomości programowania w jakimkolwiek języku

Zdaniem autora

DOBRE NA START

Programy no code i low code sprawdzą się szczególnie w rękach początkujących młodych programistów. Jeśli zamierzamy wprowadzić dziecko w świat programowania, dobrym punktem wyjścia jest Scratch. Nieco bardziej zaawansowani mogą skorzystać z GDevelop, który pozwala tworzyć ciekawe gry, także na systemy mobilne.

Krzysztof Dziedzic

SZYBKIE TWORZENIE GIER

Stencyl to narzędzie do tworzenia prostych gier, które nie wymaga od użytkownika znajomości programowania. Proces projektowania gry polega na przeciąganiu gotowych elementów i scenariuszy zdarzeń i przypomina sprawdzone rozwiązanie tworzenia gry z klocków znane z projektu Scratch. W programie mamy do dyspozycji wbudowany zestaw grafik oraz narzędzia znane z edytorów graficznych, które ułatwiają tworzenie oprawy graficznej gry. Gry stworzone w Stencylu można publikować na platformach iOS (iPhone/iPad), Android, Windows, Mac, Linux, Flash, HTML5. Podstawowa, darmowa wersja Starter pozwala na bezpłatne publikowanie gier internetowych/HTML5 z brandingiem Stencyl wyświetlanym przed grą jako ekran powitalny.

KORZYSTAMY Z PROGRAMU

1 Po zainstalowaniu i uruchomieniu aplikacji warto kliknąć na dolnym pasku na **Start Crash Course**. Będziemy mogli pobrać niezbędne zasoby do przejścia szybkiego wprowadzającego poradnika.

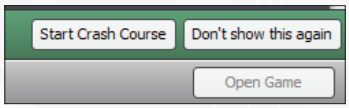

2 Następnie dodajemy zasoby, klikając na **Import game** **A** i wskazując pobrany plik. Zostanie on dodany do zakładki **Kits**.

3 Możemy wykonywać kolejne instrukcje, ucząc się tworzenia gier w programie Stencyl, możemy również pobrać gotowe próbki gier i dalej je rozwijać wedle własnego uznania.

4 Po utworzeniu gry w zakładce **Scenes** **B** tworzymy nową scenę, którą następnie w edytorze graficznym dopasowujemy do naszych potrzeb i możemy rozpocząć dodawanie do niej kolejnych elementów.

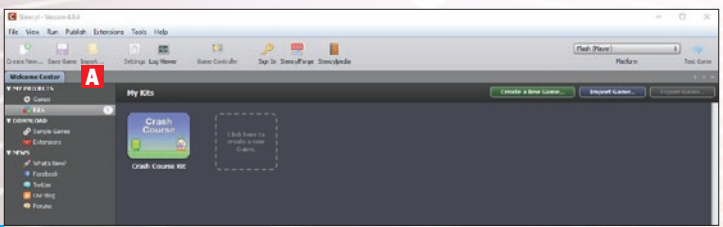

STENCYL 4.04

Licencja: **FREEMIUM** DVD-KOD: **055/056** * Język:

- możliwość publikacji na różne platformy
- narzędzie do edycji grafiki
- nie trzeba znać żadnego języka programowania

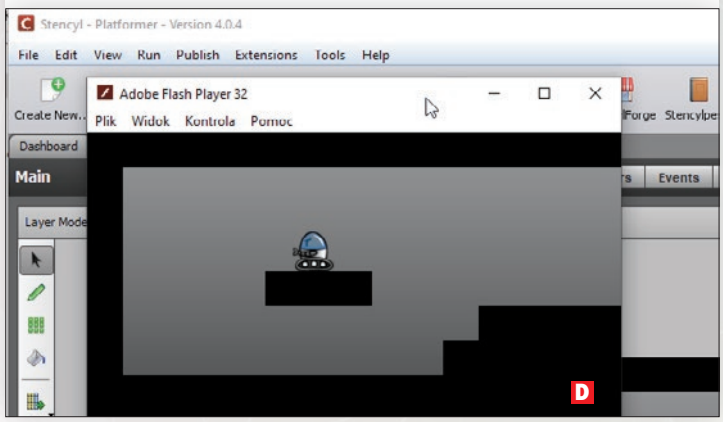

* Na płycie program jest w dwóch wersjach: 32- i 64-bitowej.

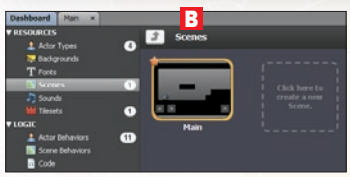

5 Po dodaniu wszelkich elementów możemy rozpocząć testowanie gry, klikając na **Test Game** **C** w prawym górnym rogu.

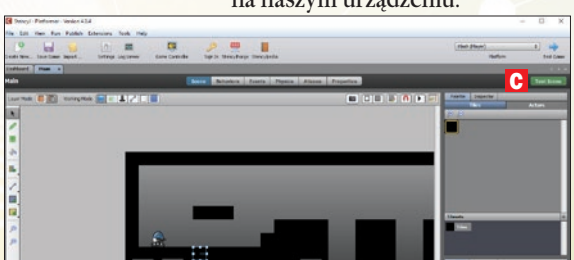

6 Pojawi się małe okno z naszą grą **D**, w którą będziemy mogli grać na naszym urządzeniu.

PROGRAMOWANIE DLA NAJMŁODSZYCH

Scratch to najpopularniejsze darmowe narzędzie edukacyjne stworzone z myślą o nauczaniu dzieci i młodzieży podstaw programowania. Za jego pomocą można łatwo tworzyć interaktywne historyjki, animacje, gry i muzykę. Programowanie odbywa się w sposób wizualny – elementy języka mają kształt puzzli odzwierciedlających popularne instrukcje programistyczne – układając je w określonym porządku, tworzymy kod przypisany określonemu obiektowi. Generowany świat jest tylko w 2D. Do pracy z programem nie jest wymagana znajomość żadnego języka programowania i jest wiele samouczków pokazujących podstawy.

PIERWSZE KROKI

1 Po uruchomieniu programu od razu możemy przejść do tworzenia animacji. Po lewej stronie mamy dostępne zakładki z gotowymi instrukcjami, pośrodku jest puste pole na nasz kod, a po prawej – miejsce do testowania stworzonych gier.

2 Każdy z dodanych do środkowego ekranu bloków możemy dowolnie przesuwać, przeciągając go myszą. Jeśli chcemy uruchomić instrukcję lub blok połączonych instrukcji **A**, wystarczy na niego kliknąć.

3 Jeżeli dopiero zaczynamy przygodę ze Scratchem, warto kliknąć na górnym pasku na **Samouczki**.

TWORZYMY GRĘ – ODBIJANIE PIŁKI

1 W celu utworzenia prostej gry wystarczy wykonać zaledwie kilka kroków.

2 Dobrze jest zacząć od utworzenia tła naszej gry – klikamy w prawym dolnym rogu na symbol dodania **B** w polu **Scena**.

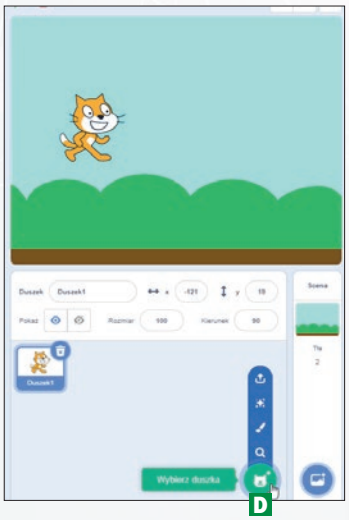

3 Z dużej listy dostępnych scen wybieramy jedną. Zmiany będą od razu widoczne w oknie podglądu. Następnie musimy dodać „duszka”, na przykład piłkę **C**. Klikamy w tym celu na **Wybierz duszka** **D**.

4 Na tym etapie najlepiej usunąć duszka Scratcha – nie będzie on nam potrzebny. Należy kliknąć na niego, a następnie na symbol kosza.

5 Dodajemy bloki, które będą służyły do kontrolowania zachowania piłki. Pierwszy blok odpowiada za zdarzenie – kiedy klikniemy na zieloną flagę **E**, rozpocznie się sekwencja poniżej. Następnie mamy blok kontroli – **zawsze** **F**, czyli nieskończona pętla, w ramach której wykonywana będzie instrukcja odpowiedzialna za poruszanie piłki.

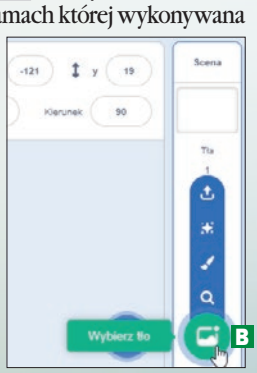

SCRATCH 3.27

Licencja: FREEWARE DVD-KOD: 048 Język:

- łatwa obsługa programu
- spora baza poradników
- biblioteka grafik i dźwięków dostępna od razu po uruchomieniu

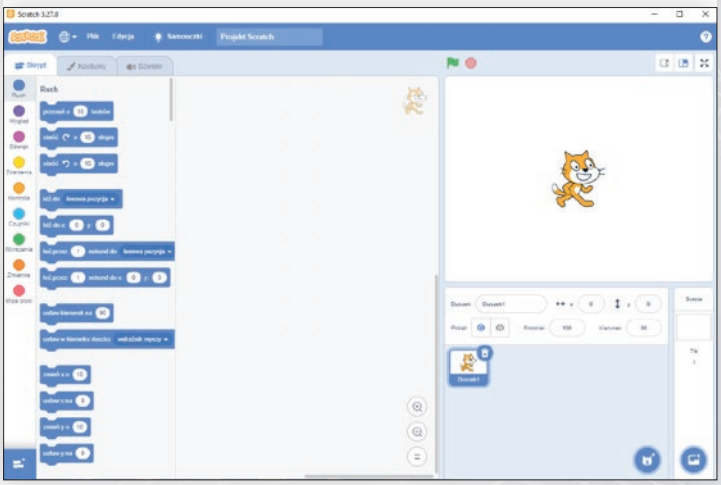

* Scratch oprócz wersji instalacyjnej, ma też wersję przeglądarkową – scratch.mit.edu

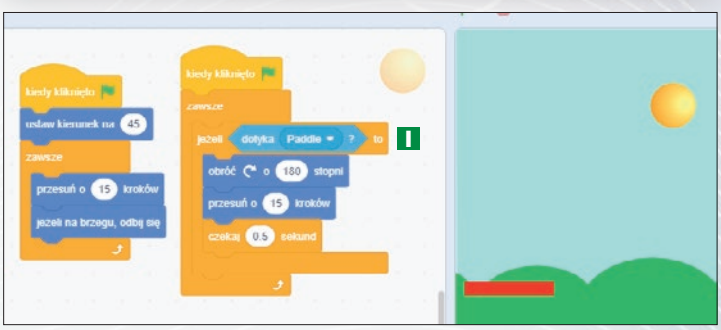

6 Dodajemy „duszka” naszej paletki **G**.

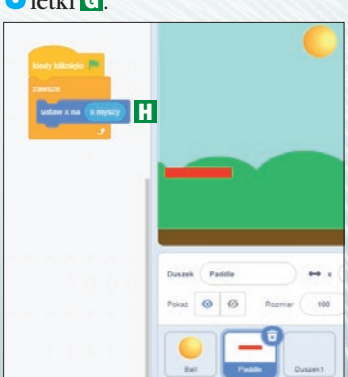

7 Zaznaczamy paletkę i dodajemy jej instrukcję blokową – po kliknięciu na zieloną flagę paletka będzie poruszać się w pozycji pionowej powiązanej bezpośrednio z kursorem myszy. Należy do instrukcji z kategorii Ruch – **ustaw x na** wstawić instrukcję z kategorii **Czujniki – x myszy** **H**.

8 Na tym etapie piłka porusza się sama, a my mamy kontrolę nad paletką. Jednak piłka przelatuje nad paletką i nic się nie dzieje. Musimy dodać kod do „duszka” piłki, który będzie odpowiedzialny za zachowanie piłki przy zderzeniu z paletką. Wybieramy piłkę i dodajemy kolejną instrukcję blokową **I**. Możemy jeszcze dostosować kolor naszej paletki do tła, możemy dodać kolejny element – linię, której przekroczenie będzie oznaczało koniec gry.

ZAAWANSOWANE NARZĘDZIE

GDevelop to darmowe narzędzie open source do tworzenia prostych, casualowych gier, takich jak platformówki, zręcznościowe, strzelanki czy gry mobilne. Budowanie gry w GDevelop nie wymaga znajomości programowania. Całą grę można stworzyć, używając prostych zdarzeń, łącząc akcje z warunkami, które muszą być spełnione, aby akcja została wykonana. Zarówno warunki, jak i akcje wybieramy z pewnej ograniczonej puli, po czym konfigurujemy je w odpowiedni sposób – wszystko odbywa się intuicyjnie i instynktownie. Gry stworzone w GDevelop mogą działać na dowolnej platformie – można je wyeksportować jednym kliknięciem i opublikować w wielu różnych serwisach. Program pozwala również tworzyć aplikacje mobilne.

ZMIENIAMY JĘZYK NA POLSKI

GDevelop domyślnie uruchamia się w angielskiej wersji. Możemy zmienić język na polski (stopień dokładności tłumaczenia to 84 procent).

1 Po uruchomieniu programu klikamy w dolnym prawym rogu na symbol kuli ziemskiej z dopiskiem **EN**.

2 Następnie klikamy na **English** i wybieramy z listy język polski.

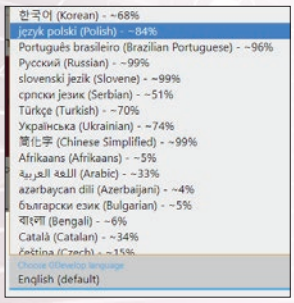

3 Zmiana języka wyświetlania nastąpi natychmiast.

TWORZENIE PROJEKTU

Zanim utworzymy grę, musimy stworzyć projekt, który będzie zawierał wszystkie jej elementy.

1 W górnym lewym rogu znajduje się przycisk **Plik**. Klikamy na niego, a następnie na **Stwórz Nowy Projekt**.

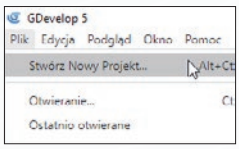

2 Otworzy się okno z wyborem projektu, możemy rozpocząć zupełnie pusty projekt i stworzyć coś od zera lub otworzyć jeden z gotowych projektów. Wybierzmy grę platformową. Wybór potwierdzamy, klikając na **Otwórz**.

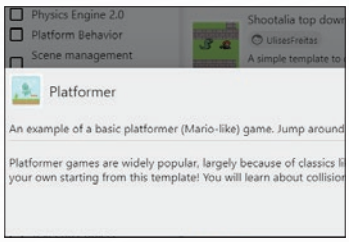

3 Nadajemy nazwę naszemu projektowi i klikamy na **Create Project**.

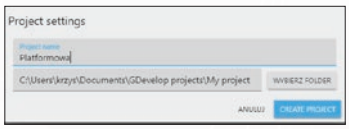

4 Zostaje otwarty rozpoczęty projekt gry platformowej. Możemy w nim podejrzeć, jak zostały wykonane poszczególne elementy. W zakładce **New scene (Zdarzenia)** zobaczymy kod kryjący się za działaniem tej gry A.

5 Teraz jeśli chcemy, możemy sami od zera stworzyć tak wyglądającą grę, korzystając z obszernego poradnika dostępnego na **http://wiki.compilgames.net/doku.php/gdevelop/tutorials/howtomakeeaplatformergame**

A

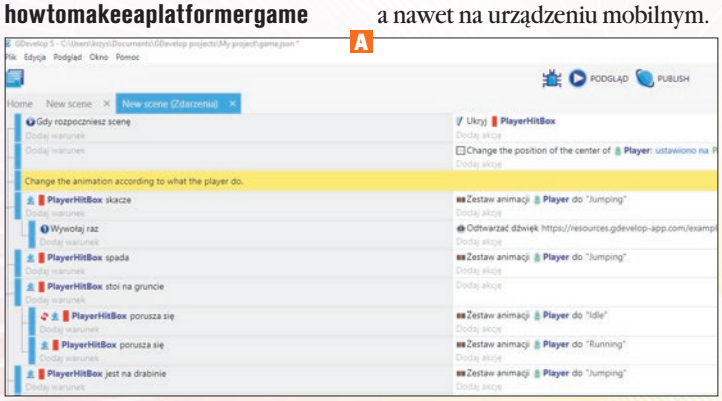

GDEVELOP 5

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **021** Język:

- eksportowanie gier na wiele platform
- tworzenie gier mobilnych
- gotowe do pracy zasoby

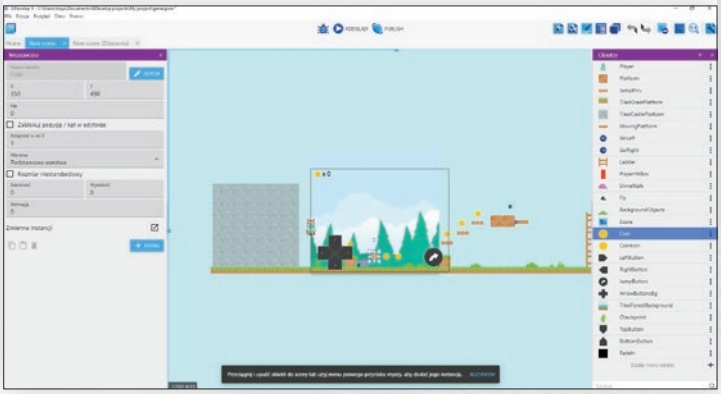

6 W celu przetestowania gry należy kliknąć na **Podgląd** na górze ekranu. Pojawi się nowe okno i będziemy mogli sprawdzić rozgrywkę. Sterowanie w tej grze to strzałki oraz spacja.

EKSPORTUJEMY GRĘ

Po zakończeniu tworzenia gry czas zaprezentować ją innym. Możemy wykorzystać możliwość eksportu w formie linku i wystawić grę na stronie internetowej do testowania lub utworzyć faktyczną grę w formie osobnej paczki, która będzie działać na dowolnym komputerze, a nawet na urządzeniu mobilnym.

1 Gdy gra będzie gotowa, klikamy na górnym pasku na **Plik**, **Eksport**.

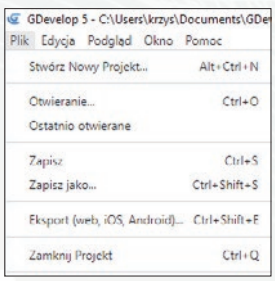

2 Następnie klikamy na **Build manually**.

3 W kolejnym oknie wybieramy opcję **Web**, wskazujemy folder docelowy na plik gry i klikamy na **Eksportuj jako grę HTML5**.

4 Gra zostanie wyeksportowana. Żeby jednak zadziałała, musimy załadować ją na jeden z serwisów hostujących, na przykład **itch.io** – dopiero wtedy będzie można grać w nią przez przeglądarkę. Instrukcja ładowania zostanie wyświetlona po kliknięciu na każdy z serwisów.

EDYTOR STRON WWW

PINEGROW WEB EDITOR 6.3

Licencja: TRIAL DVD-KOD: 044 Język:

- darmowa wersja na 7 dni
- obsługa WordPressa
- szybkie edytowanie stron

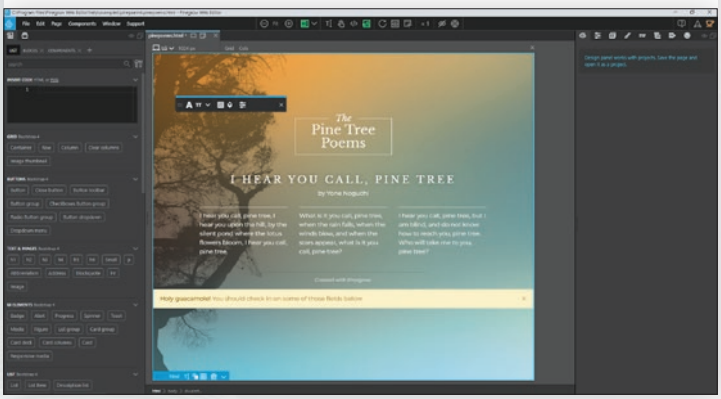

Pinegrow to nowoczesny edytor stron internetowych, który umożliwia szybkie tworzenie nowoczesnych stron dzięki edytowaniu wielu stron na żywo, stylom CSS i SASS, edytorowi CSS Grid oraz obsłudze WordPressa, Bootstrapa i Tailwind CSS. Program pozwala szybko budować układ strony za pomocą przydatnych narzędzi wizualnych do dodawania, edycji, przenoszenia, klonowania i usuwania elementów HTML. Umożliwia także wstawianie wielu elementów za pomocą repeaterów oraz modyfikowanie układu wszystkich wybranych elementów jednym ruchem. Darmowa wersja próbna działa siedem dni.

KORZYSTAMY Z PROGRAMU

1 Po uruchomieniu programu w pierwszym oknie podajemy nasz adres e-mail i klikamy na **Get the Trial Key**.

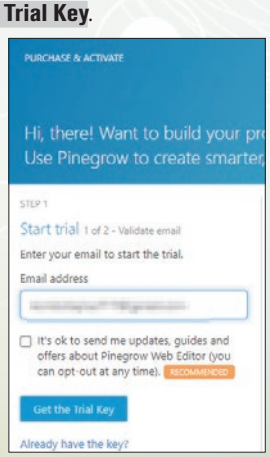

2 Następnie podajemy klucz, który otrzymamy w wiadomości e-mail, i klikamy na **Start trial**.

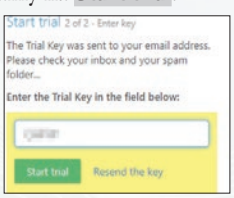

3 Teraz możemy otworzyć projekt strony, który mamy na swoim urządzeniu, lub przykładowy dostępny w Pinegrow.

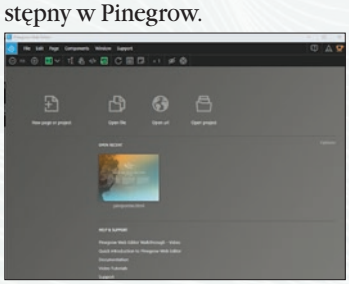

4 Każdy element na stronie można edytować, od tekstu poprzez ramki, po dodatkowe przyciski. Na przykład w celu dodania alertu do strony wystarczy przejść w lewym oknie do zakładki **Components** i po prostu przeciągnąć jeden z alertów na obszar strony.

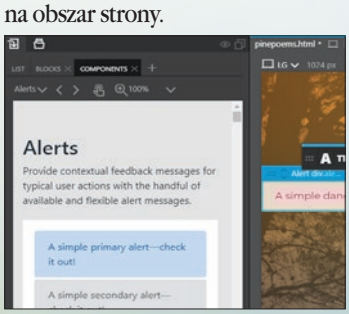

TWORZENIE GIER I APEK

MIT APP INVENTOR 2.3

Licencja: FREEWARE DVD-KOD: 039 Język:

- wiele gotowych komponentów
- kontynuacja nauki w Scratchu
- szybki proces nauki

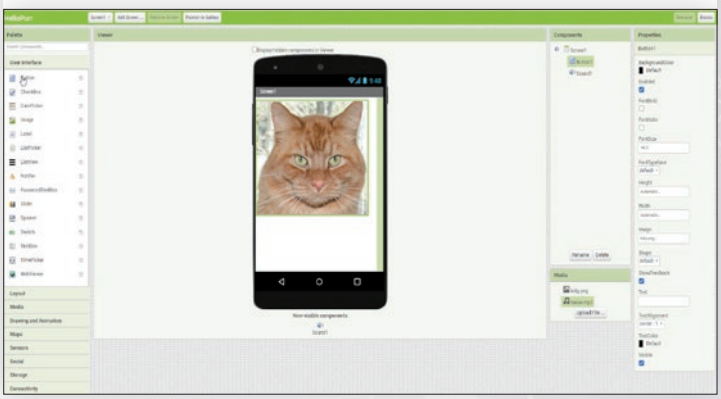

* MIT App Inventor ma wersję przeglądarkową – appinventor.mit.edu

App Inventor to narzędzie dla osób zainteresowanych tworzeniem gier i aplikacji mobilnych na telefony z systemem Android. Program łączy możliwości profesjonalnych IDE (zintegrowanych środowisk programistycznych) z prostotą Scratcha, stanowiąc doskonałą kontynuację nauki programowania dla użytkowników, którzy poznali już Scratcha, jak również osób bardziej początkujących. Dzięki wykorzystaniu wbudowanych komponentów możemy w prosty sposób stworzyć własną grę, odtwarzacz multimedialny, stoper czy przeglądarkę internetową. App Inventor zawiera obszerny zestaw komponentów, które znacznie przyspieszają tworzenie rozbudowanych projektów.

TWORZYMY GRY I APLIKACJE

1 Wchodzimy na stronę **appinventor.mit.edu** i klikamy na **Create Apps**.

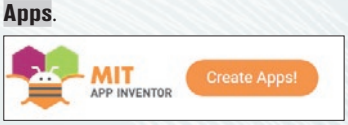

2 Następnie wybieramy jeden z samouczków lub klikamy na **Start a blank project**.

3 W głównym oknie zostanie wyświetlony widok **Designer**. Będziemy mogli w nim weryfikować wygląd aplikacji.

4 Po kliknięciu w prawym górnym rogu na **Blocks** przejdziemy do widoku znanego ze Scratcha – czyli instrukcji blokowych, które służą do bezpośredniej interakcji z aplikacją.

5 W celu przetestowania aplikacji możemy skorzystać z aplikacji dostępnej na płycie. Po jej uruchomieniu pojawi się Wiersz polecenia z informacją o oczekiwaniu na połączenie. Powinno pojawić się okno emulatora Androida. Odblokowujemy ekran i uruchamiamy aplikację AI Companion, podajemy 6-znakowy kod i możemy testować aplikację.

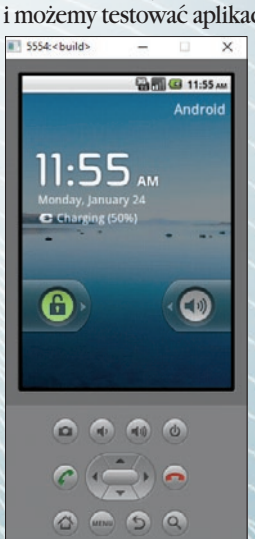

Fot. Svetlana Borovkova/iStockphoto.com

NAJLEPSZE PROGRAMY DO ZDALNEGO SERWISOWANIA

W firmach programy do zdalnego zarządzania komputerami są często wykorzystywane. Warto używać ich też w domowych warunkach. Pozwolą nam **POMAGAĆ MNIEJ DOŚWIADCZONYM UŻYTKOWNIKOM** w rodzinie

Zdaniem autora

ZDALNA POMOC

Krzysztof Dziedzic

Zdalne zarządzanie komputerem polega na przejęciu nad nim kontroli z urządzenia, z którego korzystamy. Pozwala to na zdalną pomoc: instalowanie sterowników, optymalizację ustawień, odzyskiwanie plików, szukanie dokumentów, instalowanie aplikacji, wypełnianie formularzy. Możliwe jest nawet skonfigurowanie opcji łączenia się bez dodatkowej autoryzacji i zgody użytkownika.

NAJPOPULARNIEJSZY DO ZDALNEJ POMOCY

TeamViewer to najpopularniejszy program do zdalnego zarządzania innymi komputerami przez internet. Pozwala nawiązać połączenie z pulpitem innego komputera i zarządzać nim tak, jakbyśmy przy nim siedzieli, umożliwiając nam kontrolowanie go, udzielenie zdalnej pomocy technicznej czy też przeprowadzenie naprawy. Program daje ponadto możliwość przesyłania plików pomiędzy komputerami oraz zdalnego drukowania. Bezpłatna wersja jest przeznaczona do celów niekomercyjnych.

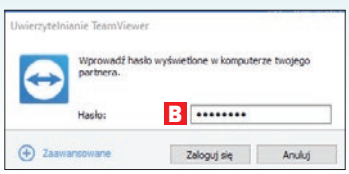

ŁĄCZYMY SIĘ ZE ZNAJOMYM

1 Uruchamiamy program TeamViewer na obydwu urządzeniach.

2 Następnie w polu **Identyfikator partnera** podajemy ID partnera, które składa się z dziewięciu cyfr, wybieramy opcję **Zdalne sterowanie** i klikamy na **Połącz** A.

3 Pojawi się okno z prośbą o podanie hasła dostępu, wpisujemy hasło uzyskane od partnera B i przechodzimy dalej.

4 Po chwili połączenie zostanie nawiązane i będziemy mogli wygodnie zarządzać drugim komputerem. W celu zakończenia połączenia wystarczy kliknąć na szary **X** u góry okna C.

ŁĄCZENIE BEZ HASŁA

Jeżeli założymy konto w programie TeamViewer, będziemy mogli dodawać do niego urządzenia i konfigurować możliwość łączenia bez podawania hasła.

1 Klikamy w górnym lewym rogu na symbol trzech kresek, a następnie na **Dodatki**, **Opcje**.

2 Następnie w kategorii **Ogólne** przypisujemy do naszego konta urządzenie, z którego korzystamy, a w kategorii **Bezpieczeństwo** zaznaczamy opcję **Udziel łatwego dostępu** D – opcja ta będzie dostępna, gdy najpierw ustalimy hasło. Na koniec klikamy na **OK**.

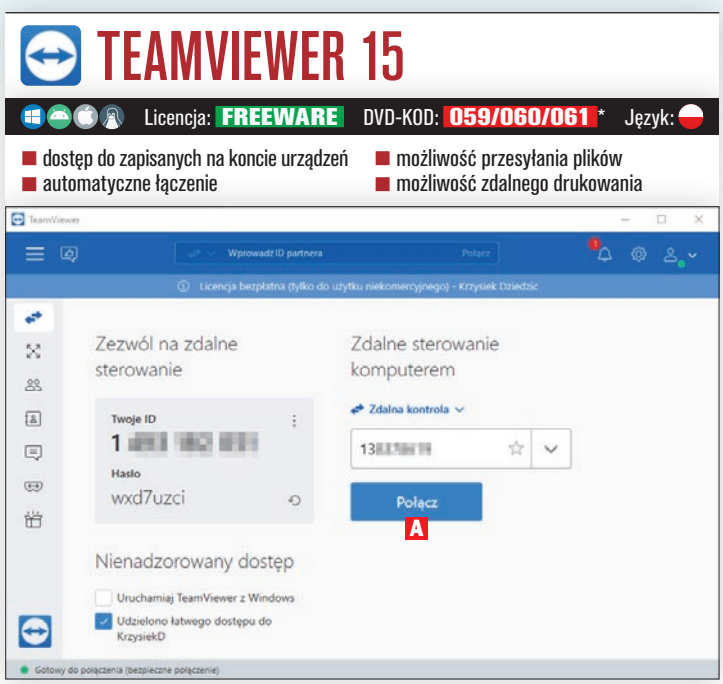

* Na płycie program jest w trzech wersjach: 32- i 64-bitowej oraz portable.

Fot. Mkphotoshu/123rf.com

DOSTĘP NIENADZOROWANY I PRZEZ PRZEGLĄDARKĘ

ANYDESK 7

Licencja: FREEWARE DVD-KOD: 003 Język:

- wsparcie zdalnego resetowania
- możliwość łączenia nienadzorowanego
- możliwość dodawania wielu urządzeń
- nie wymaga instalacji

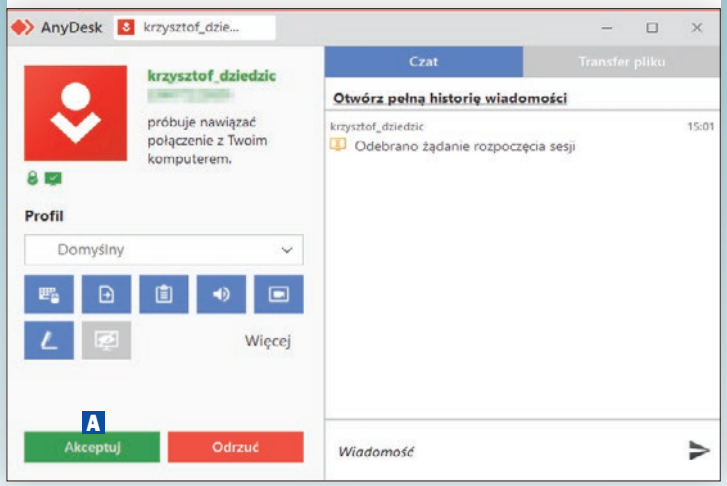

AnyDesk to program do zdalnego dostępu i bezpiecznego łączenia się z komputerami przez internet. Może być wykorzystywany do udzielania pomocy technicznej i pracy na odległym komputerze przez sieć. AnyDesk działa od razu po uruchomieniu – nie wymaga instalacji ani rejestracji, natomiast do bezobsługowego dostępu wystarczy zainstalować program i ustawić stałe hasło. Połączenie między komputerami jest szyfrowane i umożliwia przesyłanie plików, zdalne drukowanie czy restartowanie. W programie można także stworzyć listę kontaktów do nawiązywania połączeń. Oprócz wersji na Windows AnyDesk ma wersje na systemy macOS, Linux, Android, iOS. Program jest darmowy do celów prywatnych.

NIENADZOROWANY DOSTĘP

W celu aktywowania funkcji nienadzorowanego dostępu, w oknie **Ustawienia**, **Bezpieczeństwo**,

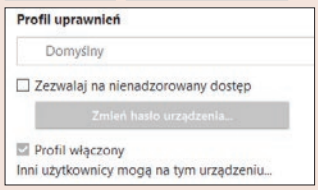

należy aktywować funkcję **Zezwalaj na nienadzorowany dostęp** i skonfigurować hasło.

KORZYSTAMY Z PROGRAMU

1 Po uruchomieniu programu wystarczy podać adres AnyDesk komputera, z którym chcemy się połączyć, i kliknąć na **Przeglądaj pliki** lub **Połącz**.

2 Osoba, z którą się łączymy, musi zaakceptować przychodzące połączenia i klikając na kafelki, może wybrać, jakie prawa będziemy mieli, na przykład dostęp do myszy i klawiatury czy nagrywanie sesji. Potem powinna kliknąć na **Akceptuj** A.

UWIERZYTELNIANIE DWUSKŁADNIKOWE

1 Aby podnieść poziom bezpieczeństwa, możemy skorzystać z bardziej bezpiecznej formy łączenia. W głównym oknie programu klikamy na trzy kreski i na **Ustawienia**.

2 Przechodzimy do kategorii **Bezpieczeństwo** i zaznaczamy opcję **Włącz uwierzytelnianie dwuskładnikowe**. W kolejnym oknie zostaną wyświetlone kroki konfiguracji tej opcji, które należy wykonać.

DWSERVICE

Licencja: FREEWARE DVD-KOD: 016 Język:

- dostęp z dowolnego urządzenia przez przeglądarkę internetową
- szyfrowane połączenie
- możliwość łączenia nienadzorowanego

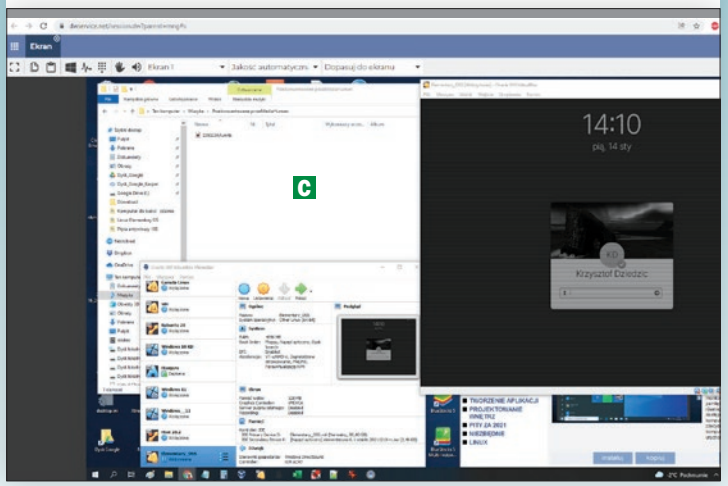

DWService to projekt open source do obsługi zdalnych komputerów przez internet przy użyciu zwykłej przeglądarki internetu. Po założeniu bezpłatnego konta na stronie DWService i zainstalowaniu DWAgenta na komputerze będziemy mogli uzyskać nad nim kontrolę z dowolnego miejsca i urządzenia (komputer, smartfon, tablet) za pośrednictwem strony DWService. Program nie wyświetla reklam, szyfruje połączenia, obsługuje przesyłanie plików pomiędzy komputerami, kopiowanie zawartości schowka, a także monitorowanie wykorzystania procesora, pamięci i miejsca na dyskach. Umożliwia również stworzenie listy kontaktów z szybkim dostępem do nadzorowanych przez nas komputerów. W trakcie instalacji agenta można zdecydować, czy połączenie z danym komputerem ma być zawsze dostępne, czy uruchamiane na życzenie.

KORZYSTAMY Z PROGRAMU

1 W celu skorzystania z tego programu musimy zarejestrować konto na stronie **dwservice.net**

2 Podczas instalacji programu wybieramy w kreatorze opcję **Utwórz nowego agenta**, w formularzu podajemy dane naszego konta i nazwę nowego agenta, klikamy na **Dalej**.

3 Po poprawnej instalacji i dodaniu agenta w zasobniku systemowym pojawi się ikona programu – gdy na nią klikniemy, pojawi się okno z informacją o aktywnym agencie.

4 Teraz w dowolnej przeglądarce na dowolnym urządzeniu wchodzimy na stronę **dwservice.net**, logujemy się i klikamy na **Agenci** A.

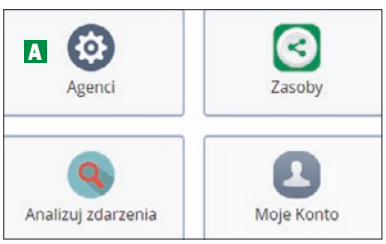

5 Wybieramy nowego agenta, klikamy na **Ekran** B i możemy zdalnie zarządzać komputerem z poziomu przeglądarki C.

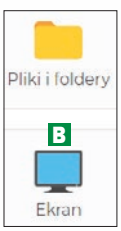

Warto wiedzieć: Po poprawnej konfiguracji nie będziemy musieli podawać hasła i będziemy mogli uzyskać nienadzorowany dostęp do komputera, o ile DWAgent będzie miał status **Włączony**.

NAJLEPSZE PROGRAMY

PROJEKTOWANIE WNĘTRZ

PEŁNA WERSJA ASHAMPOO HOME DESIGN 6 W KŚ+

Jeśli planujemy **REMONT MIESZKANIA**, przyda nam się pomoc w postaci programów do projektowania wnętrz. Poznajmy najlepsze narzędzia

Zdaniem autora

WŁASNE PROJEKTY WNĘTRZ

Aby sprawnie przeprowadzić remont, niezbędne jest odpowiednie przygotowanie. Programy do projektowania wnętrz pozwolą nam zwizualizować nasze pomysły, ocenić ich sens, zwymiarować plany, a nawet wypełnić je wyposażeniem, które dostępne jest w sklepach. Poznajmy najlepsze darmowe narzędzia do projektowania oraz aranżacji wnętrz.

Alicja Żebruń

PRZYJAZNY Z WIELOMA MOŻLIWOŚCIAMI

pCon.planner to przyjazny w obsłudze darmowy program do projektowania wnętrz. Możemy tutaj w łatwy sposób utworzyć poszczególne pomieszczenia i dodać do nich elementy wykończeniowe. Narzędzie wyposażono w szybki silnik renderujący, który umożliwia tworzenie realistycznych wizualizacji. Mocną stroną programu jest współpraca z licznymi producentami wyposażenia wnętrz, co pozwala wypełnić zaprojektowane pomieszczenia istniejącymi na rynku produktami. Możemy również wykorzystać własne lub pobrane z zewnątrz modele 3D/CAD. Mamy też dostęp do bogatej biblioteki tekstur. Program ma interfejs w języku polskim. Obsługuje rozszerzenia plików: .dwg, .dwt, .dxf, .sat, .sab, .3ds, .skp, .ifc.

TWORZYMY POMIESZCZENIE

1 Okno programu podzielone jest na cztery części, każda może przedstawiać inny widok projektu. Widoki dostosowujemy, klikając na opcje **A**. Każdy z widoków zmieniamy niezależnie.

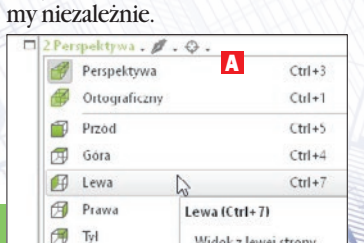

2 Aby utworzyć pomieszczenia, klikamy na **Start** **B**, a następnie wybieramy opcję **Rysuj ścianę** **C** lub **Rysuj prostokątny pokój** **D**. Kliknięciami lub przeciągnięciem myszy tworzymy kształt pokoju.

3 Aby dodać do projektu okna i drzwi **E** lub inne elementy, postępujemy analogicznie.

4 Jeśli niechcący przesuniemy obiekt, wciskamy klawisz esc, by anulować działanie. Utworzone elementy możemy modyfikować, zaznaczając je kliknięciem i zmieniając parametry w panelu **Właściwości**.

DODAJEMY WYPOSAŻENIE

Aby nałożyć na zaznaczoną powierzchnię (na przykład ścianę) teksturę, na zakładce **Start** klikamy na **Materiały**. Odnajdujemy odpowiednią kategorię (na przykład **Wallpapers**) i klikamy na wybrany materiał. Następnie klikamy na powierzchnię, nakładając wybrany materiał **F**. Aby dodać do pomieszczenia na przykład meble, na zakładce **Start** klikamy na **Katalog**. Wybieramy kategorię, na przykład **Home** i **Living**. Odnajdujemy producenta i wyszukujemy w jego katalogu potrzebne produkty, na przykład sofy. Klikamy na plik z modelem 3D (na przykład DWG) **G**. Klikamy na plan pomieszczenia, dodając i ustawiając wewnątrz pobrany mebel.

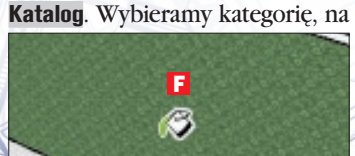

PCON.PLANNER 8.6

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **041** Język:

- pozwala rysować plany i tworzyć projekty wnętrz
- można drukować w rzeczywistej skali
- można korzystać z modeli CAD

PROJEKTOWANIE OPEN SOURCE, ONLINE I MOBILNE

SWEET HOME 3D 6.6

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **058** Język:

- projekty wnętrz domów i mieszkań
- rysuje plany wnętrz
- podgląd 3D
- baza elementów wnętrz

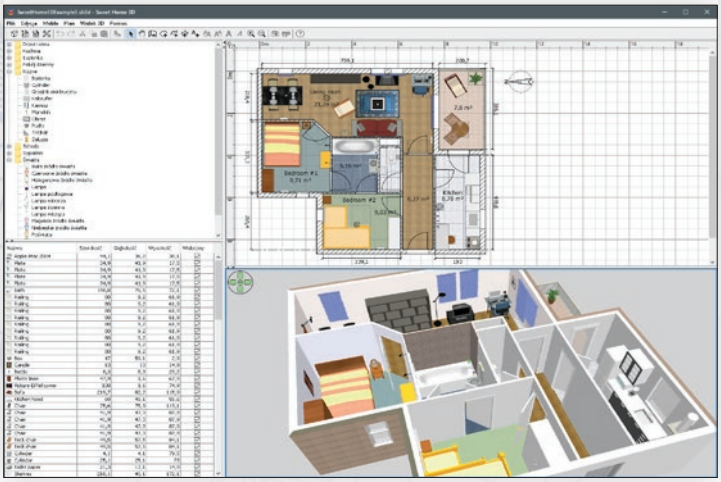

Sweet Home 3D jest bezpłatnym otwartoźródłowym programem do projektowania pomieszczeń i aranżacji wnętrz. Za pomocą tej aplikacji zaprojektujemy mieszkanie, zaplanujemy przebudowę czy zmianę układu ścian działowych. Wnętrza wypełnimy modelami mebli i innych elementów wyposażenia. Domyślnie aplikacja nie oferuje dużej bazy obiektów, jednak możemy je bezpłatnie pobrać ze strony producenta – tam umieszczono liczne trójwymiarowe modele, które wykorzystamy w swoich projektach. Podczas rysowania aplikacja na bieżąco podaje wymiary elementów. Proces tworzenia jest bardzo intuicyjny, łatwy i szybki. W oknie programu widoczne są dwa widoki projektu – 2D i 3D. Program pozwala na rejestrowanie wideo, dokumentującego zwiedzania pomieszczeń i pokazującego najważniejsze elementy projektu z punktu widzenia osoby.

WIDEO Z WYCIECZKĄ

1 Aby utworzyć wideo ze zwiedzania pomieszczeń, klikamy na **Stwórz wideo** na pasku opcji **A**.

2 Na projekcie w widoku 2D pojawiła się sylwetka widza. Przeciągamy ją w miejsce, z którego chcemy rozpocząć zwiedzanie. Chwytając za niebieskie kontrolki przy sylwetce (muszą się pojawić białe ikony) **B**, obracamy ją lub unosimy spojrzenie.

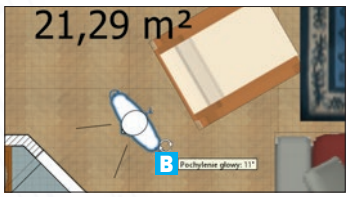

3 W oknie **Stwórz wideo** klikamy na czerwony przycisk nagrywania **C**. Rozpoczynamy zwiedzanie, ruszając sylwetką widza na planie 2D, za pomocą myszy lub przyciskami na planie 3D. Na koniec wciskamy ponownie czerwony przycisk, by zatrzymać nagrywanie. Aby zobaczyć film, klikamy na przycisk odtwarzania. By zapisać wycieczkę, w oknie **Stwórz wideo** określamy parametry i klikamy na **Stwórz** i na **Zapisz...**.

PLANNER 5D

Licencja: **FREEMIUM** planner5d.com Język:

- działa w oknie przeglądarki
- ma wersje mobilne
- synchronizuje projekty między różnymi urządzeniami

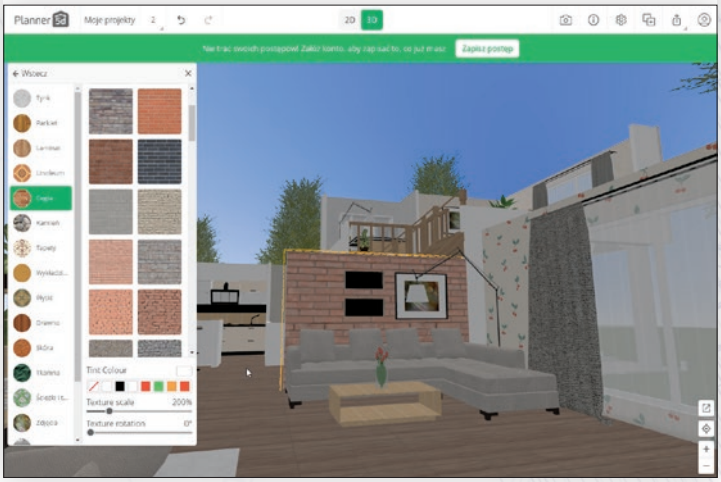

Jeśli chcemy zaplanować urządzenie domu lub mieszkania na komputerze i kontynuować pracę na smartfonie lub tablecie, wybierzmy **Planner 5D**. To bezpłatna, prosta w obsłudze aplikacja, którą możemy uruchomić w przeglądarce internetowej lub zainstalować na urządzeniu mobilnym. Program dostępny jest na różne platformy (Android, iOS, Windows, Mac), między którymi możemy synchronizować projekty. Trzeba utworzyć konto (można logować się danymi Google, Apple lub Facebooka). Planner 5D udostępnia ponad 3000 obiektów z różnych kategorii, które łatwo wyszukać, a także dodać do ulubionych. Niestety, wiele obiektów wymaga płatnej wersji premium. Tworzenie pomieszczeń (także pięter) i dekorowanie jest łatwe i przyjemne. Projekt możemy przełączać między widokami 2D i 3D.

RYSUJEMY WNĘTRZE

1 Aby skorzystać z wersji online programu, przechodzimy na stronę **planner5d.com**. Klikamy na **Zacznij od początku**, aby utworzyć projekt od podstaw. W nowym oknie klikamy na **Tak**. Zamykamy okno z poradami.

2 Po lewej wybieramy typ pomieszczenia, które chcemy utworzyć. Jeśli klikniemy na **A**, to będziemy rysować same ściany.

3 Po utworzeniu pomieszczenia klikamy na ścianę, by ją edytować. Klikając na ikonę oka, usuniemy ją z widoku. Klikając na **B**, podzielimy ścianę. Ściany możemy też przesuwać, modyfikując kształt pomieszczenia.

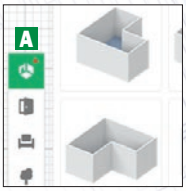

4 Pomieszczenia tworzymy w widoku 2D, pozostałe prace możemy wykonać na projekcie 3D. Przełączamy widoki, klikając u góry okna na **2D** i **3D**.

5 Aby pokryć powierzchnię teksturą (na przykład tapetą), klikamy na tę powierzchnię lub obiekt, a potem na ikonę wałka. Z panelu po lewej wybieramy pasujący materiał **C**.

Fot. Vladimir/iStockphoto.com

NAJLEPSZE PROGRAMY

PIT-Y ZA 2021

Poznajmy programy, które **UŁATWIAJĄ SKŁADANIE DEKLARACJI PIT**. Dzięki nim będziemy mogli spokojnie zamknąć 2021 rok i rozliczyć się z urzędem skarbowym bez wychodzenia z domu

Zdaniem autora

WYGODA NA PIERWSZYM MIEJSCU

Jeśli chcemy wypełniać PIT-y i inne deklaracje szybko i wygodnie, warto skorzystać z przedstawionych tu programów, szczególnie jeśli prowadzimy działalność gospodarczą. Najbardziej polecam e-pity – działają bez zarzutu, pozwalają korzystać z danych z poprzednich rozliczeń i wskazać dowolną OPP, której chcemy przekazać 1%.

Krzysztof Dziedzic

SZYBKIE WYPEŁNIANIE DEKLARACJI

Program **e-pity** pomaga krok po kroku wypełnić deklarację podatkową PIT 2021. Umożliwia wypełnianie ponad 40 rodzajów deklaracji PIT 2021 w 2022 roku, ma prosty kreator, który pomaga wybrać właściwy formularz, weryfikację poprawności, funkcję przepisania danych z lat ubiegłych i otwartą listę OPP (sami decydujemy o przekazaniu 1%). W programie można także bezpiecznie wczytać wstępnie przygotowany e-PIT dostępny na Portalu Podatkowym (podatki.gov.pl), sprawdzić i wysłać e-PIT. Program e-pity jest darmowy również do użytku komercyjnego.

KORZYSTAMY Z KREATORA

Nawet jeśli nie mamy dużego doświadczenia czy wiedzy z dziedziny rozliczeń podatkowych, z programem e-pity sprawnie wypełnimy naszą deklarację. Pomoże nam kreator – po kilku pytaniach automatycznie wskaże nam odpowiedni dla nas formularz.

1 Po uruchomieniu programu klikamy w zakładce **Start** na **Uruchom** **A** przy polu **Kreator PIT za 2021 rok**.

2 Następnie wybieramy jedną z opcji – na przykład **indywidualnie** **B** – i wybieramy cel – **złożenie zeznania** **C**. Klikamy na **Dalej**.

3 W kolejnym oknie wypełniamy dane podatnika **D** i klikamy na **Dalej**. Podane tu dane możemy później w programie przypisać na stałe do konkretnego podatnika. Wypełniając kolejne zeznania, będziemy mogli kliknąć na **Wybierz podatnika** **E** i wybrać go z listy **F**.

e-pity 2021

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **018** Język:

- kreator, który ułatwia korzystanie z programu
- historia składanych formularzy
- wbudowane weryfikatory

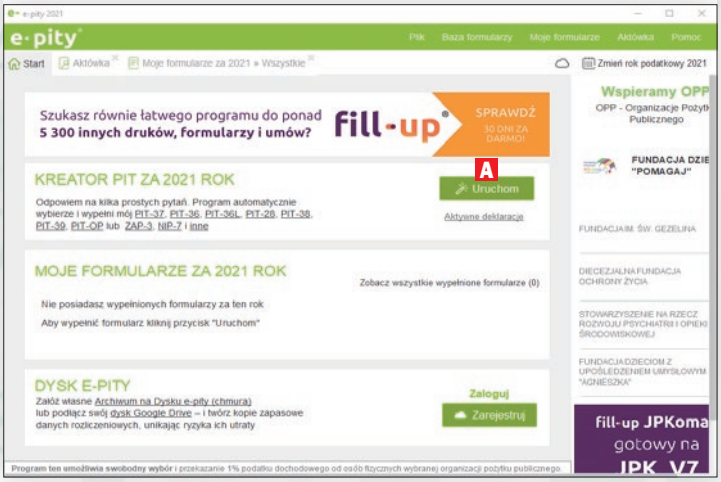

* Oprócz wersji instalacyjnej na Windows ma także wersję online działającą w oknie przeglądarki.

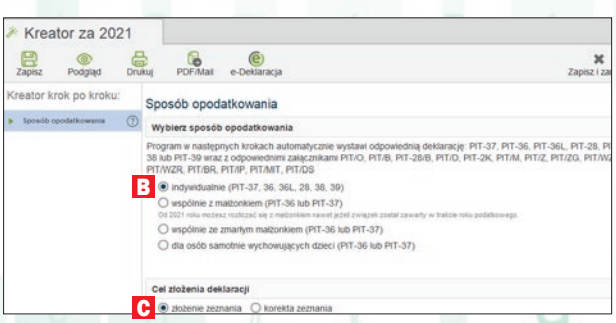

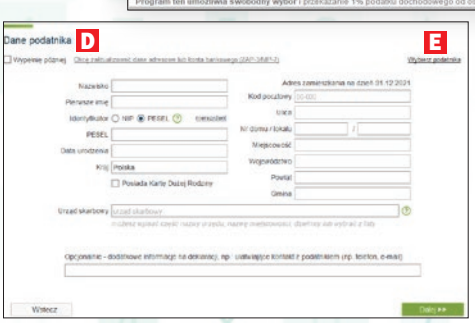

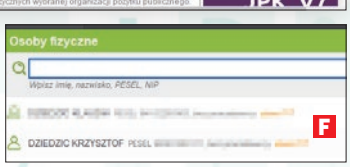

4 W kolejnym oknie musimy dodać wszystkie deklaracje z przychodami **G**. Po kliknięciu na **Dalej** automatycznie zostanie wygenerowana odpowiednia deklaracja, na

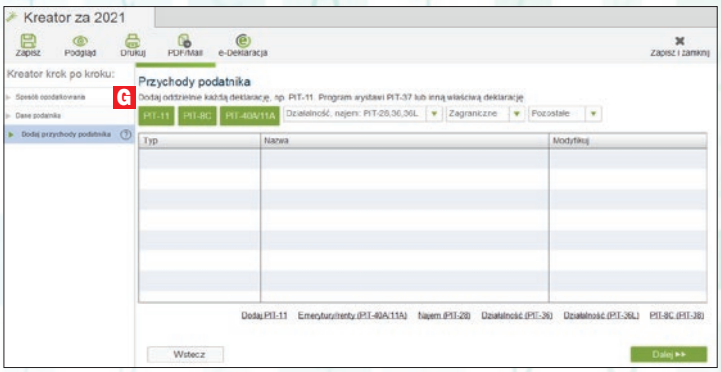

przykład po złożeniu PIT-11 zostanie wygenerowany PIT-37.

5 W kolejnym oknie zaznaczamy wszelkie ulgi i odliczenia, które nam przysługują. Jeśli nie mamy żadnych ulg, po prostu klikamy na przycisk **Dalej**.

6 Jeżeli wybraliśmy jakieś ulgi, na przykład z tytułu wychowania dzieci, będziemy musieli dodać odpowiednie dane, na przykład dziecka, i kliknąć na **Dalej**. Warto pamiętać, że wybieramy odpowiednie rozliczenie w zależności od tego, jak rozliczył ulgę nasz współmałżonek.

7 W następnych oknach podajemy kolejne pola dotyczące ulg i zmniejszeń podatku, na przykład z tytułu kosztów uzyskania przychodów i pracy poza miejscowością zamieszkania.

8 Na koniec będziemy mogli również wybrać, na jaki cel, czyli na rzecz jakiej OPP, chcemy przekazać 1% podatku. Domyślnie wybrana jest fundacja Pomagaj, ale klikając na **Wybierz inne OPP** **H**, możemy wskazać własny cel. Jest to rzadko spotykane w darmowych programach.

9 Możemy sprawdzić całą deklarację, która zostanie automatycznie wygenerowana, i jeśli wszystko się zgadza, należy kliknąć na **Chcę wysłać e-Deklarację**. Po otrzymaniu **UPO** (urzędowe poświadczenie odbioru) możemy być pewni, że deklaracja trafiła do urzędu.

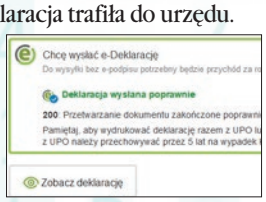

SPRAWDZAMY DEKLARACJE ZA UBIEGŁE LATA

Jeśli korzystaliśmy już na przykład z programu e-pity 2020 lub wcześniejszych wersji tego programu, wszystkie złożone przez nas deklaracje zostaną wczytane do pamięci także w tej edycji aplikacji.

1 Po uruchomieniu programu przechodzimy do zakładki **Moje formularze**.

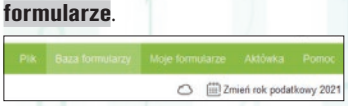

2 Możemy kliknąć na każdą z deklaracji i sprawdzić jej podgląd. W celu sprawdzenia formularzy z poprzednich lat **I** klikamy na **Zmień rok podatkowy** i wybieramy odpowiednią datę.

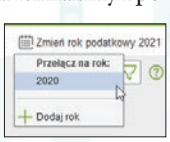

Warto wiedzieć: Złożone wcześniej i zatwierdzone deklaracje możemy zmienić, składając korektę deklaracji.

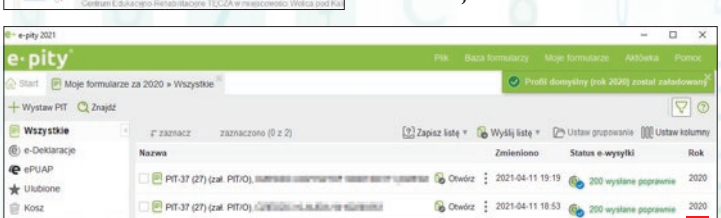

PIT 2021 FORMAT

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **045** Język:

PIT Format to program do sporządzania rocznych zeznań podatkowych. Zawiera komplet dziewięciu typów deklaracji podatkowych (PIT-28, PIT-28S, PIT-36, PIT-36S, PIT-36L, PIT-36S, PIT-37, PIT-38, PIT-39), 13 rodzajów załączników (PIT--28B, PIT-B, PIT-BR, PIT-D, PIT-DS, PIT-O, PIT-2K, PIT-M, PIT-ZG, PIT-Z, PIT-IP, PIT-PM, PIT-NZI) oraz formularze NIP (NIP 7, ZAP-3). Ma wbudowane podpowiedzi, drobiazgową kontrolę błędów, pozwala też uwzględnić wszystkie należne ulgi i odliczenia. Ułatwia także przekazanie 1% na wybraną OPP.

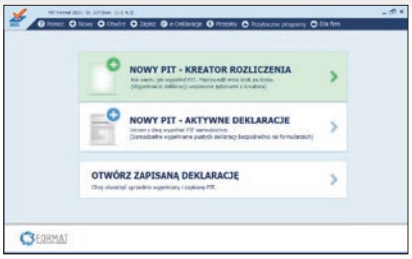

SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE O PRZEPISACH

Po uruchomieniu programu i rozpoczęciu w nim pracy jeśli na jakimkolwiek etapie będziemy potrzebowali informacji dotyczących obowiązujących przepisów, możemy skorzystać z wbudowanej w PIT 2021 Format bazy przepisów.

1 Na górnym pasku klikamy na **Przepisy**.

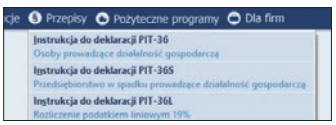

2 Wybieramy jeden z typów deklaracji. Po chwili zostanie otwarty dokument z aktualnymi przepisami.

PITY IPS

Licencja: **FREEWARE** do pobrania z ksplus.pl Język:

Program o nazwie **PITy IPS**, przeznaczony dla profesjonalistów wypełniających zeznania podatkowe usługowo (wymagający wykupienia licencji), umożliwia korzystanie z bazy danych klientów i ma wiele nowych funkcjonalności przydatnych w zawodowym wypełnianiu zeznań podatkowych. Umożliwia również użytkownikom indywidualnym nieodpłatnie (to znaczy bez podawania klucza licencyjnego) wypełnienie do trzech rocznych zeznań podatkowych. W odróżnieniu od innych podobnych narzędzi do rozliczeń podatkowych, których producenci co roku publikują ich nowe wydania, jest to jeden wieloletni program uzupełniany o wskaźniki i formularze obowiązujące w kolejnych latach.

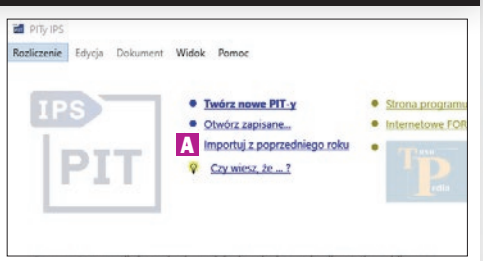

TWORZYMY ZEZNANIE ZA ROK 2021 NA PODSTAWIE TEGO Z 2020

1 W oknie programu klikamy na **Importuj z poprzedniego roku** **A**.

2 Wybieramy rozliczenia z poprzedniego roku i kontynuujemy wypełnianie formularza. Jeśli wcześniej nie korzystaliśmy z PITy IPS, trzeba utworzyć deklarację od początku lub wyeksportować rozliczenia z innego programu do formatu obsługiwanego przez PITy IPS.

Uwaga: Przedstawione programy najlepiej sprawdzą się w wypadku osób prowadzących działalność gospodarczą. Pozostałe osoby mogą skorzystać także z e-PIT-u dostępnego w e-Urzędzie Skarbowym na stronie Ministerstwa Finansów.

Fot. Nobi Pitzue/123rf.com

TOP 10 – NAJLEPSZE MOBILNE

GRY DLA DZIECI

Jaką grę zaproponować dziecku, żeby mu się spodobała, **ZAJĘŁA JE NA DŁUŻSZĄ CHWILĘ, A JEDNOCZEŚNIE BYŁA PRZYJAZNA I BEZPIECZNA**? Poznajmy 10 najlepszych gier dla dzieci wybranych przez redakcję Komputer Świata – są kolorowe, pomysłowe i wesołe

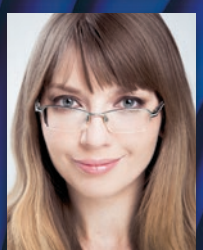

Alicja Żebruń

POKÉMON UNITE

Licencja: **FREEMIUM** do pobrania z Google Play, App Store Język:

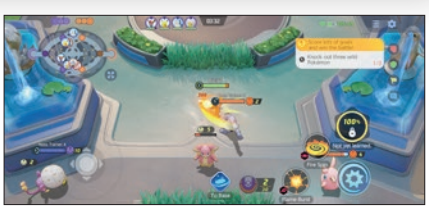

Chyba każdy słyszał o Pokémonach – zabawne i waleczne stworki, które popularność zdobyły dzięki grze Pokémon GO. **Pokémon UNITE** nie wymaga biegania po mieście ze wzrokiem wbitym w ekran smartfona, bo nie jest to gra korzystająca z rzeczywistości rozszerzonej. W tym przypadku rozgrywkę prowadzimy na wirtualnej mapie (widzianej pod kątem). Najważniejszą cechą gry jest to, że gramy w drużynie przeciwko innej drużynie. Członkowie zespołu grają różnymi Pokémonami i wspierają się wzajemnie w walce ze stworkami przeciwników. Każdy z Pokémonów ma unikatową moc, którą można wykorzystać do pokonania wroga. W trakcie rozgrywki zbieramy Pokéballe i wrzucamy je do specjalnych koszy. Tak zdobywamy punkty dające drużynie przewagę.

SUPER MARIO RUN

Licencja: **FREEMIUM** do pobrania z Google Play, App Store Język:

W **Super Mario Run** wąsaty hydraulik Mario rusza na pomoc księżniczce Peach, która została uwięziona przez potwornego Bowsera. Bohater podąża wyznaczoną trasą, kolekcjonując po drodze monety i przedmioty. To dwuwymiarowa platformówka – bohater biegnie przed siebie, a gracz w odpowiednim momencie aktywuje skok lub inną akrobację (przesuwając palcem po ekranie lub naciskając go). Do mety musimy dobiec w wyznaczonym czasie, co utrudniają spotykane po drodze wrogie istoty. Jeśli stracimy „życie" (na przykład spadniemy w przepaść), znajdziemy się w bańce, która zaniesie nas w przeciwnym do celu kierunku. Liczba baniek (żyć) jest ograniczona, chyba że włączymy łatwy tryb gry. Aby wydostać się z bańki, musimy nacisnąć ekran.

MARIO KART TOUR

Licencja: **FREEMIUM** do pobrania z Google Play, App Store Język:

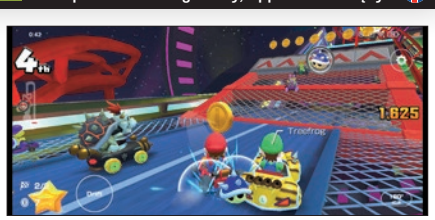

Mario Kart Tour to zręcznościówka, w której ścigamy się gokartami na kolorowym torze z równie barwną konkurencją. W wyścigu biorą udział postacie ze świata Super Mario, w tym hydraulik Mario, z których możemy wybrać bohatera. Każda z nich ma mocne strony. Aby ruszyć i kierować pojazdem, wystarczy przesuwać palcem po ekranie. Dzięki sztuczkom, przedmiotom czy rampom możemy przyspieszać i skakać lub driftować, eliminując przeciwników z toru. Nie pozostają nam oni dłużni – trzeba uważać. Gnamy do mety, zbierając monety i inne przedmioty. Gra naładowana jest efektami, a trójwymiarowa grafika potęguje wrażenia. Możemy grać w trybie ekranu pionowego (dobry do obsługi jedną ręką) lub poziomego. Do zabawy niezbędne jest konto Nintendo.

CROSSY ROAD

Licencja: **FREEMIUM** do pobrania z Google Play, App Store Język:

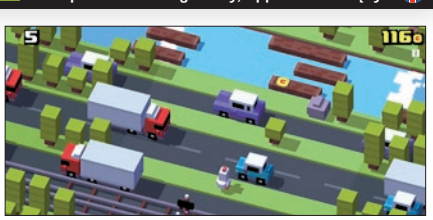

Crossy Road to gra zręcznościowa, w której głównym bohaterem jest… kura. Możemy też dostać, wygrać czy kupić inne postacie. Rozgrywka polega na przeprowadzeniu bohatera przez ruchliwe drogi, tory kolejowe czy wartkie rzeki. Wystarczy pukać w ekran – każde stuknięcie to jeden podskok kury. Jeśli przytrzymamy palec na ekranie i przesuniemy w bok, wówczas kura skręci. Musimy unikać wszelkich pojazdów, co wymaga nie lada kombinacji. Nie jest łatwo bez szwanku pokonać tak zatłoczoną trasę. Jeśli nam się nie uda, to zostanie z nas miazga. Aby przekroczyć cieki wodne, wykorzystujemy kłody płynące z nurtem. Oczywiście należy w odpowiednim momencie przeskoczyć na kolejne podkłady. W grę można grać w orientacji pionowej lub poziomej.

ROCKET LEAGUE SIDESWIPE

Licencja: **FREEMIUM** do pobrania z Google Play, App Store Język:

Coś dla wielbicieli meczów piłkarskich i samochodów. W **Rocket League SideSwipe** mecze rozgrywane są nie przez piłkarzy, ale przez… auta. I to nie byle jakie, lecz wyposażone w supermoce. Nasz samochód może wykonywać akrobacje, jeździć po ścianach, a nawet wznosić się w górę. Wszystko po to, by wbić potężną piłkę do bramki przeciwnika. Gra jest typu multiplayer, ale aby grać z innymi graczami, musimy być zalogowani. Bez logowania możemy grać przeciw botom. Autem kierujemy za pomocą dżojstika pod palcami lewej ręki, po prawej stronie mamy przyciski wspomagania (na przykład dopalacza). Gra działa w orientacji poziomej. Jest polskojęzyczna.

MARVEL FUTURE REVOLUTION

Licencja: **FREEMIUM** do pobrania z Google Play, App Store Język:

Akcja gry **MARVEL Future Revolution** osadzona jest w świecie komiksów Mar vela, a gramy superbo haterami z tego uniwersum. Do wyboru mamy między innymi Star-Lorda, Spider-Mana, Iron-Mana, Kapitana Amerykę, Doktora Strange, Kapitan Marvel czy Czarną Wdowę. Podczas rozgrywki musimy odkryć zagadkę kosmicznych anomalii i zapobiec katastrofie. Oczywiście walcząc z licznymi przeciwnikami. Możemy grać jednoosobowo lub prowadzić wieloosobowe rozgrywki. Bohaterami sterujemy dżojstikiem po lewej stronie ekranu; po prawej mamy dostęp do różnych czynności (jak podskok czy cios). Przesuwając palcem w dowolnym miejscu ekranu, zmieniamy pozycję kamery. Grę cechuje rewelacyjna realistyczna grafika, świetne efekty wizualne oraz dźwiękowe.

DISNEY POP TOWN

Licencja: **FREEMIUM** do pobrania z Google Play, App Store Język:

Disney POP TOWN zachęca do ulepszania miast z uniwersum Pixara i Dis neya – na przykład zbudowania czy naprawienia wybranych miejsc. A żeby to zrobić, nasz awatar musi zdobyć odpowiednie fundusze. Jak to zrobić? Na specjalnych planszach należy przesuwać i zamieniać miejscami figurki w taki sposób, aby obok siebie znalazły się co najmniej trzy takiego samego rodzaju. Wówczas znikają, robiąc miejsce kolejnym. Oczywiście im więcej za jednym zamachem usuniemy, tym większa nagroda nas czeka. W polach są również figurki, które po dotknięciu wybuchają i eliminują masową dużą liczbę figurek. Za eliminację figurek otrzymujemy gwiazdki, za które dostajemy zapłatę. Grę prowadzimy jednoosobowo.

DOODLE JUMP

Licencja: **FREEMIUM** do pobrania z Google Play, App Store Język:

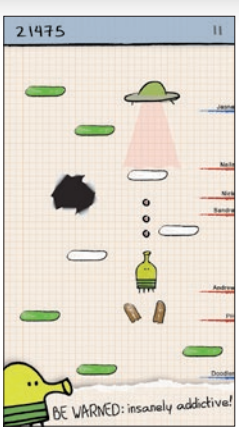

To platformowa gra zręcznościowa o charakterystycznej grafice, przypominającej szkice w szkolnym zeszycie. Bohaterem gry jest przesympatyczny zielony stworek z zabawną trąbką, którego celem życiowym jest wskakiwanie na kolejne platformy i pięcie się do góry, jak najwyżej. Wykorzystuje do tego celu między innymi różne sprężyny czy plecaki odrzutowe (które zbiera po drodze). Musi przy tym uważać na czarne dziury, kosmitów czy upadek z platformy. Pojawiających się wrogów może ustrzelić kulkami z nosa – amunicję aktywujemy stuknięciami w ekran. Stworkiem sterujemy, przechylając smartfon na boki. Gra jest jednoosobowa i rozgrywana w orientacji pionowej.

ALTO'S ADVENTURE

Licencja: **FREEMIUM** do pobrania z Google Play, App Store Język:

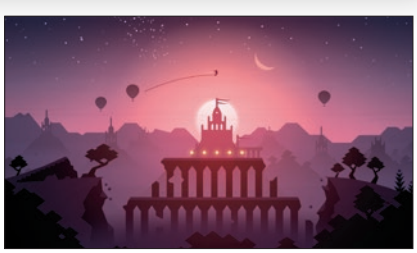

Alto's Adventure to zręcznościowa gra dla fanów deski snowboardowej. Nasz bohater, zjeżdżając po zboczach na snowboardzie, musi schwytać lamy, które uciekły z zagrody. Po drodze zbieramy monety oraz inne dodatki. Ruch odbywa się automatycznie, a naszym zadaniem jest wykonywanie ewolucji i ruchów, które pozwolą pokonać przeszkody, a także unikać wybudzonych przeciwników. Gra stawia przed nami wyzwania, na przykład wykonanie określonego salta. Za dobrze wykonane akrobacje otrzymujemy punkty. Grę cechuje świetna, choć oszczędna, animacja i dopracowana fizyka. Jeśli pokonamy wszelkie przeciwności, to warto sięgnąć po ciąg dalszy gry, instalując Alto's Odyssey.

SKY: CHILDREN OF LIGHT

Licencja: **FREEMIUM** do pobrania z Google Play, App Store Język:

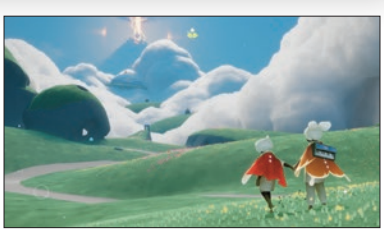

Sky: Children of Light to poetyczna rozgrywka pełna duchowych nawiązań. Akcja rozgrywa się wśród ruin upadłego królestwa, w kolejnych krainach. Bohater eksploruje krainę, eksploruje ruiny, zapala świece, pomaga błąkającym się duszom i kieruje je do świątyń. Po drodze zbiera energię oraz nowe umiejętności (na przykład możliwość latania). Przywraca porządek w gwiazdozbiorach. Graczem sterujemy palcem lewej dłoni, po prawej stronie pojawiają się pozostałe kontrolki. Dodatkowo przesuwając palcem w prawej części ekranu, możemy zmienić perspektywę. W grę możemy grać jednoosobowo albo w trybie wieloosobowym. Mocną stroną Sky: Children of Light jest grafika i animacja oraz efekty wizualne i dźwiękowe.

Fot. Solarseven/iStockphoto.com

5 NAJLEPSZYCH PROGRAMÓW DO POBIERANIA Z YOUTUBE

W 17. odsłonie kącika macOS zapraszamy na przegląd **5 NAJLEPSZYCH, DARMOWYCH PROGRAMÓW DO POBIERANIA MATERIAŁÓW Z YOUTUBE** i innych podobnych serwisów

Mariusz Michalski

Czy pobieranie multimediów z YouTube w 2022 roku ma jeszcze sens? Jeśli ktoś ma powolny internet, ściągnięcie filmu rozwiązuje problem z płynnością odtwarzania i ułatwia oglądanie w szybkim tempie – nie trzeba czekać na buforowanie. Drugi scenariusz to pobranie materiałów, aby obejrzeć je w trybie offline, bez połączenia z internetem, lub wtedy, gdy obowiązują nas limity mobilnej transmisji danych, na przykład podczas zagranicznego wyjazdu. Trzeci powód to cele archiwizacyjne do wykorzystania w przyszłości, stosowane na przykład przez dziennikarzy i blogerów: na YouTube są materiały, które z jakiegoś powodu mogą zostać zdjęte z serwisu. Na przykład w wyniku naruszania prywatności, kwestii prawnych lub innych nieodpowiednich treści łamiących regulamin.

OPEN VIDEO DOWNLOADER

Licencja: **FREEWARE** do pobrania z ksplus.pl Język:

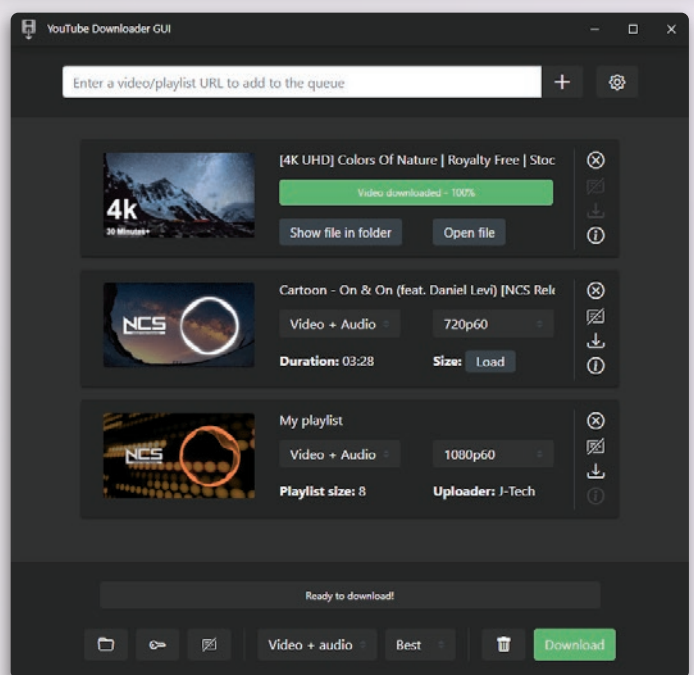

Open Video Downloader to nowe, darmowe narzędzie open source do pobierania multimediów z takich serwisów, jak YouTube, Vimeo, Twitter i wielu innych. Program umożliwia ściąganie wielu filmów, playlist i całych kanałów za jednym razem. Obsługuje wielowątkowość – pozwala pobierać do 32 filmów naraz i daje możliwość wybrania rozdzielczości i formatu, w którym chcemy je zapisać – pokazuje również, jaki będzie rozmiar ściąganego pliku. Umożliwia też pobieranie prywatnych filmów (obecnie tylko z YouTube). Open Video Downloader został oparty na narzędziu youtube-dl (które automatycznie aktualizuje) i wykorzystuje platformę Electron, dzięki której jest łatwo dostępny na wiele systemów operacyjnych – mac OS, Windows, Linux.

STACHER

Licencja: **FREEWARE** do pobrania z ksplus.pl Język:

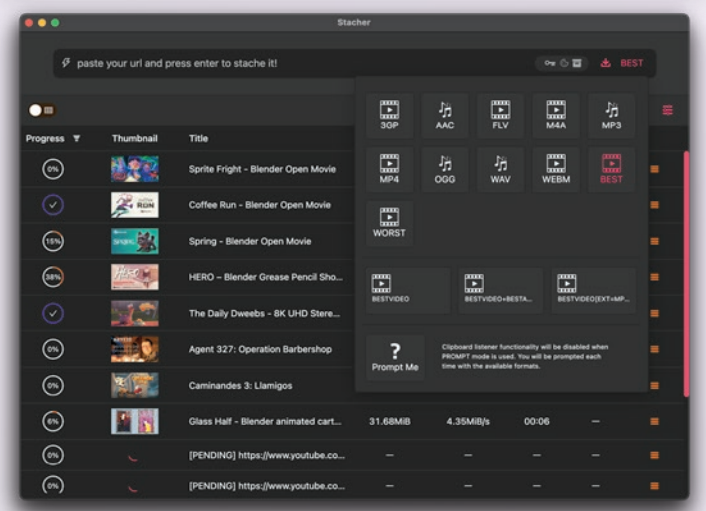

Stacher to też nowy i wolny od reklam program open source do pobierania materiałów z YouTube i innych serwisów. Działa jako nowoczesna, graficzna nakładka na narzędzie wiersza poleceń YT-DLP (na starcie automatycznie pobiera i instaluje potrzebne pliki). Ma automatyczne wykrywanie list odtwarzania (możemy wybrać, które elementy mają być pobrane), konfigurowalne nazywanie pobieranych plików, funkcję przycinania klipów wideo i opcjonalne tworzenie GIF-ów. Obsługuje napisy, rozdziały, metadane i automatyczne aktualizacje. Stacher jest dostępny na macOS oraz Windows.

CLIPGRAB

Licencja: FREEWARE do pobrania z ksplus.pl Język:

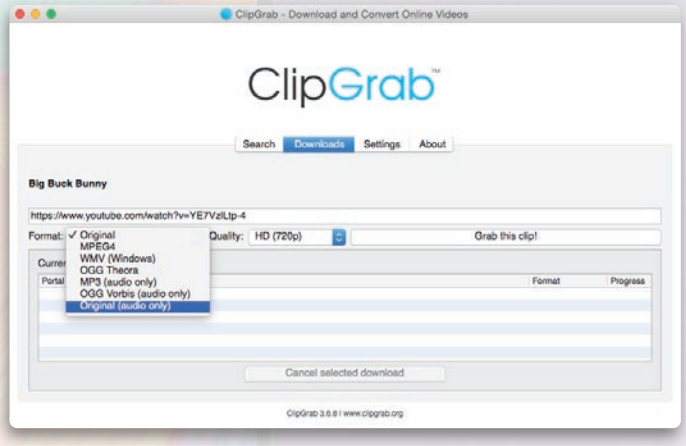

ClipGrab to znany niektórym użytkownikom Windows darmowy downloader do pobierania filmów i muzyki z YouTube, Facebooka, Vimeo oraz między innymi Dailymotion. Pobierane pliki może zapisywać w najwyższej możliwej jakości i oryginalnym formacie (MPEG4, WEBM lub FLV) bez konwersji. Może też w jednym kroku konwertować je do formatu MPEG4, MP3, OGG i WMV. Oprócz wersji na Maca ClipGrab ma wersje na Windows (wersja portable, w odróżnieniu od instalacyjnej, nie zawiera dodatków reklamowych) i Linuxa.

YOUTUBE TO MP3

Licencja: FREEWARE do pobrania z ksplus.pl Język:

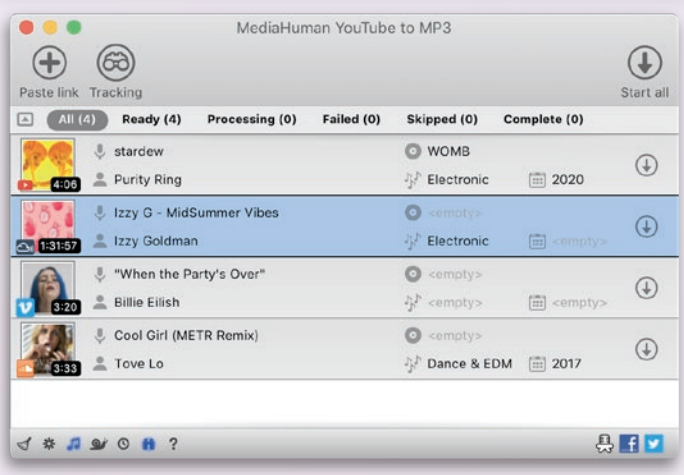

MediaHuman YouTube to MP3 to program do pobierania muzyki MP3 z YouTube i podobnych serwisów – Vimeo, SoundCloud, Mixcloud. Może konwertować filmy z YouTube na MP3 lub zapisywać je w formacie M4A/AAC w oryginalnej, najwyższej dostępnej jakości (do 320 kb/s). Po podaniu linku do klipu na YouTube aplikacja wykrywa ścieżkę dźwiękową i ściąga ją, pomijając część wideo, co skraca czas pobierania – jednocześnie możemy zapisywać kilka utworów. Ma też funkcję śledzenia aktualizacji kanałów i playlist z opcją pobierania tylko nowych materiałów. Program zawiera ponadto prosty edytor tagów z obsługą obrazków okładek, może eksportować pobrane pliki do iTunes i jest dostępny na wszystkie nowoczesne systemy (macOS, Windows, Ubuntu).

4K VIDEO DOWNLOADER

Licencja: FREEMIUM do pobrania z ksplus.pl Język:

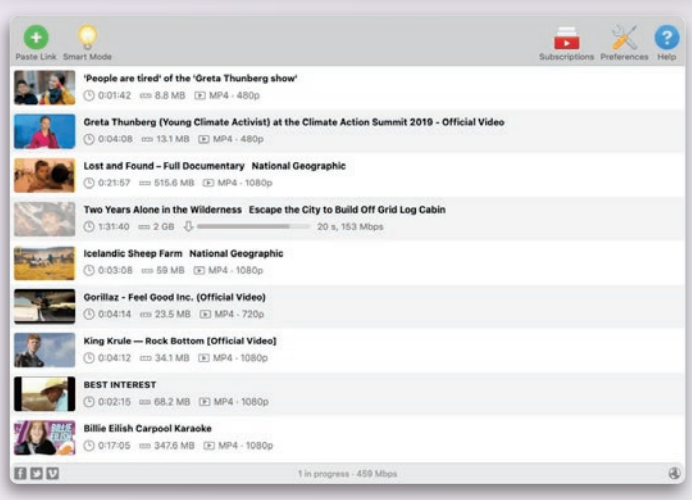

Piątkę zamyka **4K Video Downloader** – jeden z najbardziej znanych programów do pobierania filmów i muzyki z YouTube i takich serwisów, jak TikTok, Vimeo, SoundCloud, Facebook, Instagram, Twitch. Podstawowa, darmowa wersja 4K Video Downloadera wyświetla reklamy i pozwala pobierać 30 pojedynczych plików na dzień (niestety, nie obsługuje jednoczesnych pobierań) w jakości HD 1080p, HD 720p, 4K i 8K. Oprócz wersji na macOS program jest dostępny na systemy Windows, Ubuntu, Android.

ELEMENTARY OS

ELEMENTARY OS TO JEDNA Z NAJPOPULARNIEJSZYCH DYSTRYBUCJI SYSTEMU LINUX. Zdobywa coraz większą popularność i kusi nowych użytkowników nowoczesnym designem i przemyślaną optymalizacją

LINUX ELEMENTARY OS

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **017** Język:

WYMAGANIA MINIMALNE:
- Nowszej generacji procesor Intel i3 lub porównywalny dwurdzeniowy procesor 64-bitowy
- 4 GB RAM
- 15 GB wolnego miejsca na dysku SSD
- Karta graficzna działająca z minimalną rozdzielczością 1024 × 768
- Połączenie internetowe

PROGRAMY WBUDOWANE W SYSTEM:
- Przeglądarka internetowa: **Epiphany**
- Odtwarzacz wideo: **Elementary Video**
- Odtwarzacz muzyki: **Elementary Music**
- Pakiet biurowy: **brak**
- Klient poczty e-mail: **Pantheon Mail**
- Edytor graficzny: **brak**

elementary OS to system oparty na Ubuntu. Tym, co najbardziej go wyróżnia wśród innych Linuxów, jest jego środowisko graficzne – **Pantheon**. Zostało ono stworzone na wzór tego znanego z macOS. Cechuje się prostotą, a zarazem użytecznością. Charakterystycznym elementem tego środowiska jest specjalny pasek zadań u dołu ekranu, na którym znajdziemy najważniejsze skróty do programów i ustawień.

Ikony są minimalistyczne, ale od razu intuicyjnie wiadomo, do czego służą. Dodatkowo po najechaniu na nie kursorem możemy poznać nazwę ich funkcji.

Duża różnica w stosunku do systemu Windows to pasywny pulpit – nie możemy na nim umieszczać skrótów, folderów i plików. Nie możemy nawet kliknąć na niego prawym przyciskiem myszy. Taki zabieg jest celowy i deweloperzy uważają, że pomaga to w utrzymaniu porządku i schludnego wyglądu pulpitu.

W najnowszej wersji dodano więcej aplikacji do centrum oprogramowania, poprawiono również wyświetlanie informacji o tym, czy dana aplikacja jest darmowa, czy też nie. Poprawiono także obsługę ciemnego motywu we wszystkich oknach systemu i aplikacjach systemowych. Możemy wyszukiwać zapisane foldery, zasoby sieci lokalnej i inne dane, a nie tylko aplikacje w polu wyszukiwania. Dodano nową aplikację do obsługi wiadomości e-mail oraz wprowadzono drobne zmiany w aplikacjach Zadania i Kalendarz.

elementary OS możemy uruchomić w wersji Live bez konieczności instalacji systemu na dysku.

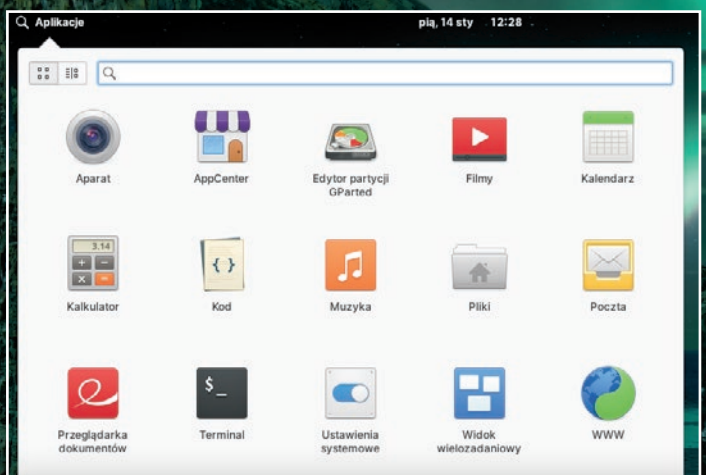

PLANK I PASEK ZADAŃ

Pierwsze, co rzuca się w oczy, to dolny pasek o nazwie **Plank**. Są na nim skróty do ustawień systemu i wybranych aplikacji.

U góry ekranu znajdziemy bardziej typowy pasek zadań, a w jego lewym rogu skrót do głównego menu programów. Lista wszystkich zainstalowanych w systemie aplikacji rozwinie się po kliknięciu na **Aplikacje**. Możemy łatwo dodawać kolejne programy do dolnego paska, przeciągając ich skróty z głównego menu programów.

PIERWSZE KROKI

1 elementary OS można wypróbować w wersji Live bez instalowania w komputerze. Trzeba w tym celu zamieszczony na płycie Niezbędnika obraz ISO elementary OS wypalić na DVD lub zapisać na pamięci USB, tworząc bootowalny nośnik za pomocą programu **Etcher** (DVD-KOD: **019**).

2 Po uruchomieniu komputera z takiego nośnika z systemem w wersji Live na ekranie wyboru języka przewijamy widok prawie na sam dół i klikamy na **polski**, a następnie na **Select**.

3 W kolejnym oknie wybieramy polski układ klawiatury i klikamy na **Wybierz**. Na koniec, jeśli chcemy przetestować system bez instalacji, wybieramy opcję **Wypróbuj tryb demonstracyjny** **A** i zatwierdzamy. (W celu zainstalowania systemu na dysku należy wybrać jedną z dwóch pozostałych opcji).

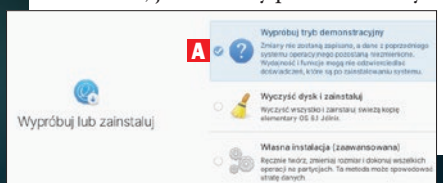

4 Po pojawieniu się pulpitu klikamy na **Zaktualizuj nazwy** **B**.

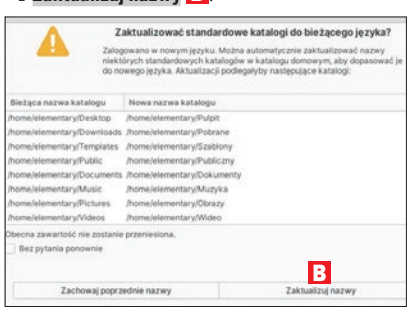

5 Następnie możemy rozpocząć testowanie systemu.

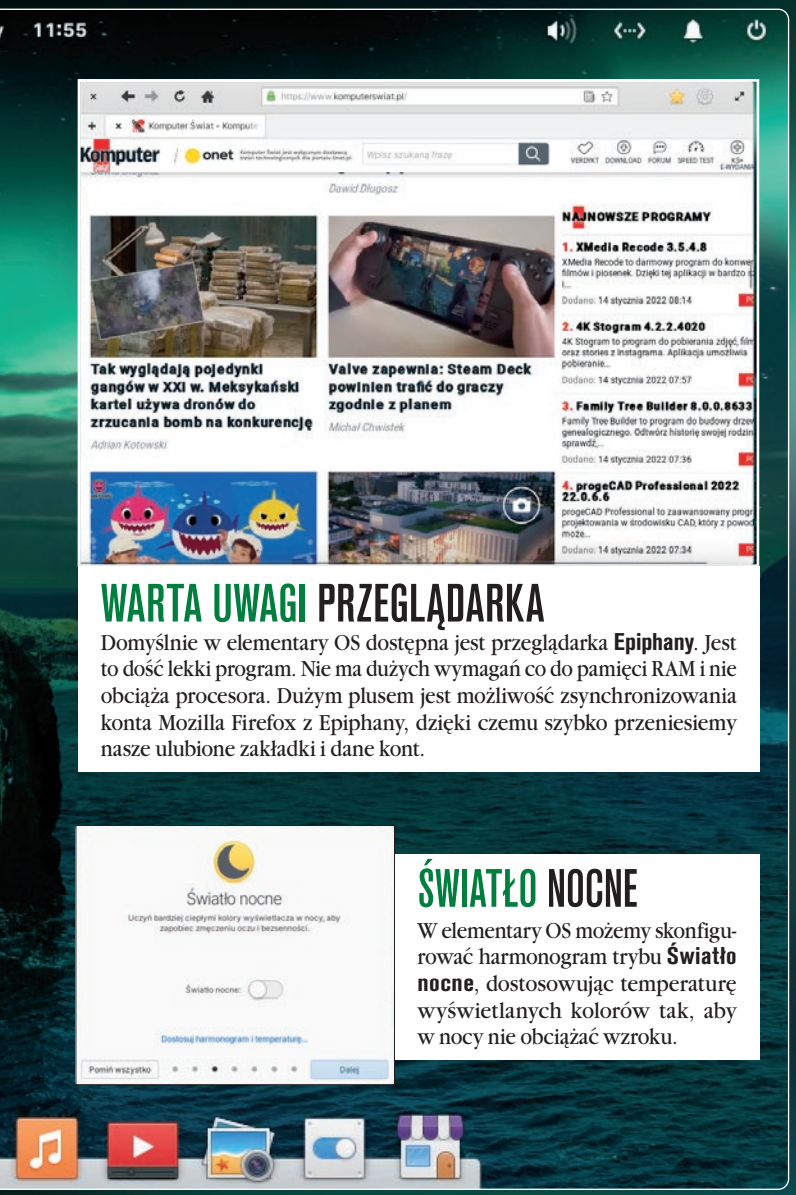

WARTA UWAGI PRZEGLĄDARKA

Domyślnie w elementary OS dostępna jest przeglądarka **Epiphany**. Jest to dość lekki program. Nie ma dużych wymagań co do pamięci RAM i nie obciąża procesora. Dużym plusem jest możliwość zsynchronizowania konta Mozilla Firefox z Epiphany, dzięki czemu szybko przeniesiemy nasze ulubione zakładki i dane kont.

ŚWIATŁO NOCNE

W elementary OS możemy skonfigurować harmonogram trybu **Światło nocne**, dostosowując temperaturę wyświetlanych kolorów tak, aby w nocy nie obciążać wzroku.

AKTUALIZACJE PAKIETÓW I APLIKACJI

Na pasku **Plank**, po prawej stronie, znajdziemy centrum oprogramowania AppCenter. Jeśli system wykryje, że jest dostępna aktualizacja dowolnej aplikacji lub pakietu w naszym systemie, pojawi się powiadomienie.

W celu przeprowadzenia aktualizacji uruchamiamy **AppCenter**, a następnie na górnym pasku klikamy na **Zainstalowane** A.

W kolejnym oknie wystarczy kliknąć po prawej stronie na **Aktualizuj wszystko** B. Oprócz aktualizacji oprogramowania możemy instalować aktualizacje sterowników sprzętowych.

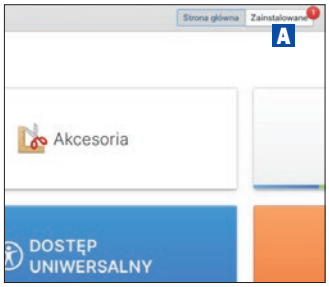

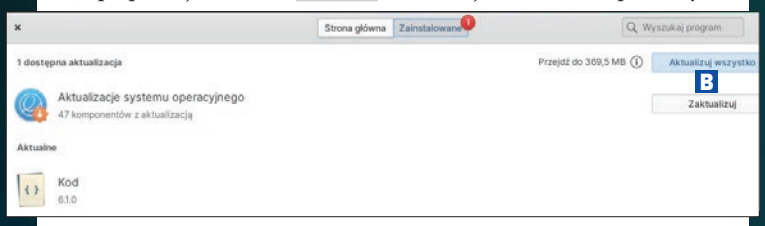

Zdaniem autora

CIEKAWA ALTERNATYWA

Krzysztof Dziedzic

Jeśli chcemy zacząć poznawać świat Linuxa, warto wypróbować system elementary OS. Czerpie on garściami z macOS oraz Windows, biorąc to co najlepsze z obydwu systemów. System został zaprojektowany tak, by użytkownik mógł się w nim bez problemu odnaleźć nawet przy pierwszym użyciu. Dodatkowo poświęcono wiele czasu na optymalizację, więc komfort pracy jest na wysokim poziomie.

MINIMALIZOWANIE OKIEN

Domyślnie na górnym pasku dowolnej aplikacji nie znajdziemy przycisku do minimalizowania okna do paska zadań. Możemy jednak minimalizować okna, wykonując jedno kliknięcie więcej. Należy kliknąć prawym przyciskiem myszy na górną ramkę okna i wybrać z menu kontekstowego opcję **Ukryj**. Wtedy okno zostanie zminimalizowane. Warto wiedzieć, że z tego samego menu możemy też wybrać na przykład polecenie **Zrób zrzut ekranu**.

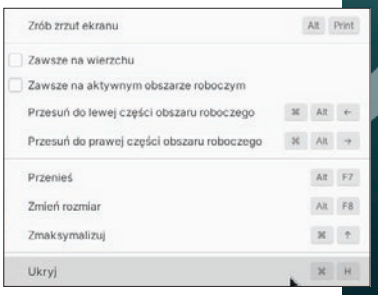

DLA ZAAWANSOWANYCH

DODAJEMY OPCJĘ MINIMALIZOWANIA

Uwaga! Ta wskazówka zadziała tylko na zainstalowanym w tradycyjny sposób systemie elementary OS, nie działa w wersji Live.

Twórcy celowo nie dodali przycisku minimalizowania okna, żeby zachęcić użytkowników do ergonomicznej pracy i zamykania niepotrzebnych okien. Jeśli jednak jesteśmy przyzwyczajeni do pracy z wieloma otwartymi dokumentami, możemy ręcznie dodać do systemu opcję minimalizacji.

1 Uruchamiamy **Terminal**, wpisujemy komendę **sudo apt install software-properties-common** A. Zatwierdzamy klawiszem enter. Po chwili wciskamy klawisz T – rozpocznie się dodawanie pakietu.

2 Następnie wpisujemy komendę **sudo add-apt-repository ppa-:philip.scott/pantheon-tweaks**, w celu dodania specjalnej biblioteki z zasobami. Zatwierdzamy poprzez ponowne wciśnięcie klawisza enter.

3 Wpisujemy i zatwierdzamy komendy: **sudo apt-get update** w celu dodania pakietów z nowo dodanej biblioteki i **sudo apt install pantheon-tweaks** B w celu instalacji specjalnego dodatku.

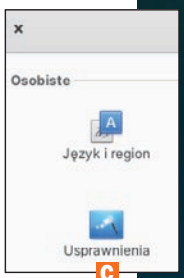

4 W ustawieniach systemowych pojawi się nowa opcja **Usprawnienia** C – klikamy na nią.

5 Teraz po prawej stronie w polu **Wygląd** w opcji **Kontrolki okien** zmieniamy domyślnie ustawione **elementary** na przykład na **Windows** D. Dzięki temu uzyskamy znany z tego systemu układ przycisków do kontroli okien w prawym górnym rogu.

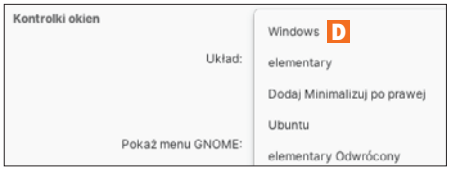


```
krzysztofdziedzic@KrzysiekPC:~$ sudo apt install software properties common
[sudo] hasło użytkownika krzysztofdziedzic:
Czytanie list pakietów... Gotowe
```
A

```
krzysztofdziedzic@KrzysiekPC:~$ sudo apt install pantheon-tweaks
Czytanie list pakietów... Gotowe
```
B

NAJNOWSZE WYDANIA

KŚ+ NA ksplus.pl E-WYDANIA ZAWSZE NAJTANIEJ!

KSIĄŻKA
KOMPUTER ŚWIAT BIBLIOTECZKA 1/2022
W SPRZEDAŻY

NAUCZ SIĘ PHOTOSHOPA

- Kurs Photoshopa krok po kroku: najważniejsze narzędzia, najnowsze funkcje, praktyczne przykłady
- DVD: bank 1000 zdjęć, wersje próbne Photoshopa i Lightrooma, najlepsze zamienniki, dodatki

KSIĄŻKA
KOMPUTER ŚWIAT BIBLIOTECZKA 6/2021
W SPRZEDAŻY

JAK ZOSTAĆ TWÓRCĄ GIER

- Programowanie gier w Unity i C# – od podstaw do własnych projektów. Teoria i praktyka
- DVD: najlepsze darmowe silniki gier, narzędzia dla programistów i pliki gier opisanych we wskazówkach

JAK KUPIĆ **POPRZEDNIE WYDANIA**

W sprzedaży są także poprzednie numery Twojego Niezbędnika.
Można je zamówić, wysyłając e-mail na adres **prenumerata.axel@qg.com**
infolinia **801 000 869**
Czasopisma są również dostępne w sklepie online na stronie **literia.pl**
oraz jako e-wydania w KŚ+ (**ksplus.pl**).

Niezbędnik 6/2021

Niezbędnik 5/2021

Niezbędnik 4/2021

Komputer Świat
Twój **Niezbędnik**
od 2000 roku

Adres redakcji: 02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 49
internet: www.komputerswiat.pl, forum.komputerswiat.pl
e-mail: redakcja@komputerswiat.pl

Rafał Kamiński
redaktor naczelny

Agnieszka Al-Jawahiri
redaktor prowadzący

Mariusz Michalski
szef programowy

Robert Dobrzyński
dyrektor artystyczny

Mariusz Rybak
redaktor graficzny

Jolanta Rososińska
korekta

Krzysztof Dziedzic
autor

Konrad Jagaciak
autor

Sebastian Malinowski
autor

Roman Rechenek
autor

Alicja Żebruń
autor

ringier axel springer

Wydawca: RINGIER AXEL SPRINGER POLSKA Sp. z o.o.
Członek Izby Wydawców Prasy i Związku Kontroli Dystrybucji Prasy
www.ringieraxelspringer.pl, asp@axelspringer.pl
Adres: 02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 49
tel. (12) 2600200

Prezes Zarządu: Mark Dekan
Prezes Honorowy: Wiesław Podkański
Dyrektor Generalny: Marcin Biegluk
Dyrektor Finansowy: Krzysztof Stopa
Dyrektor Sprzedaży: Mariusz Wąsiński
Dyrektor Marketingu: Olga Korolec

Biuro reklamy: Media Impact

media impact

reklama.warszawa@mediaimpact.pl
tel. (12) 2600200 (BOK)

Business Project Manager: Paweł Bulwan
Dział personalny: Monika Remiszewska
Księgowość: Katarzyna Fita (dyrektor)
Kolportaż: Rafał Kamiński (dyrektor)
Produkcja: Mariusz Gajda
Druk: Walstead Kraków Sp. z o.o.

Prenumerata i egzemplarze archiwalne: www.literia.pl
e-mail: prenumerata.axel@qg.com (zamówienia)

Sprzedaż internetowa: www.literia.pl
Prenumerata zagraniczna: www.literia.pl
E-wydania: ksplus.pl

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania nadesłanych tekstów, nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń

Zabroniona jest bezumowna sprzedaż czasopisma po cenie niższej od ceny detalicznej ustalonej przez wydawcę. Sprzedaż numerów aktualnych i archiwalnych po innej cenie jest nielegalna i grozi odpowiedzialnością karną.

Bitdefender®
Tego używają eksperci

KOD PROMOCYJNY
051F0DF4E8

99,00 PLN

iOS

Zadbaj o cyfrowe bezpieczeństwo swojej rodziny!

Wejdź na stronę:
proline.pl/bitdefender-family-pack-2021-15-stan-1-rok-p5676004

użyj kodu **051F0DF4E8**

i kup roczną licencję **Bitdefender Family Pack za 99 PLN.**

Dostępne do końca lutego w sklepie Proline.

proline

Oficjalny dystrybutor produktów Bitdefender w Polsce
Marken Systemy Antywirusowe, ul. Armii Krajowej 23/13, 81-366 Gdynia, tel. +48 58 667 49 49
www.marken.com.pl, kontakt@marken.com.pl

NIE PRZEGA ŻADNEGO NUMERU

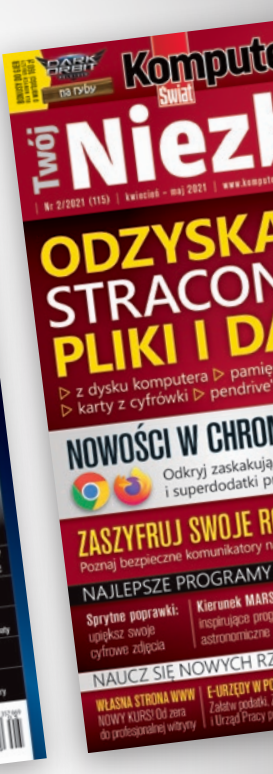

ZAMÓW PRENUMERATĘ NA LITERIA.PL
LUB E-PRENUMERATĘ NA KSPLUS.PL